

ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΝ ΠΛΩ

ΜΕΤΡΟ 19: ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ CLLD – LEADER

ΥΠΟΜΕΤΡΟ 19.2: Στήριξη για την υλοποίηση δράσεων υπό την τοπική στρατηγική ανάπτυξης για παρεμβάσεις Ιδιωτικού χαρακτήρα

ΔΡΑΣΗ 19.2.1: «Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης»

ΔΡΑΣΗ 19.2.2: «Ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους»

ΔΡΑΣΗ 19.2.3: «Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής»

ΔΡΑΣΗ 19.2.6: «Ανάπτυξη και βελτίωση βιωσιμότητας δασών»

ΔΡΑΣΗ 19.2.7: «Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με τον αγροτουρισμό»

ΜΑΡΤΙΟΣ 2019 – 2^η έκδοση

Περιεχόμενα

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2.	Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΚΙΝΗΤΡΟΥ	7
3.	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ (ΑΠ).....	8
4.	ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ (ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ) ΠΡΑΞΕΩΝ	13
5.	ΥΠΟΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	23
6.	ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ) ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	32
6.1.	Κριτήρια επιλογής (βαθμολόγησης) πράξεων ανά υποδράση.....	39
19.2.1:	«Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης»	39
19.2.2:	«Ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους».....	40
19.2.3:	«Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής»	44
19.2.6:	«Ανάπτυξη και βελτίωση βιωσιμότητας δασών»	49
19.2.7:	«Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με τον αγροτουρισμό»	50
7.	ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	51
8.	Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης Τοπικού Προγράμματος «Περιβάλλον και Πολιτισμός "Έν Πλω"»	61
8.1.	Καθορισμός στόχων του τοπικού προγράμματος	61
8.2.	Στρατηγική τοπικού προγράμματος CLLD/LEADER 2014-2020 «Πολιτισμός και Περιβάλλον "Έν Πλω"»	73
9.	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ.....	76

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο παρόν Οδηγός Επιλεξιμότητας Επιλογής, συντάσσεται στο πλαίσιο της 1^{ης} Πρόσκλησης παρεμβάσεων ιδιωτικού χαρακτήρα του Τοπικού Προγράμματος του Δικτύου Συνεργασίας Νήσων Δήμων ΠΕ Αττικής.

Παρουσιάζει τα κριτήρια ελέγχου της διαδικασίας για τη διασφάλιση της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των δυνητικών δικαιούχων κατά το Διοικητικό Έλεγχο (αξιολόγηση) των αιτήσεων στήριξης, με στόχο την επιλογή από την ΟΤΔ των αιτήσεων που θα ενισχυθούν στο πλαίσιο του τοπικού προγράμματος και της 1^{ης} πρόσκλησης.

Στον έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 48, παρ. 2 του Καν (ΕΕ) 809/2014, περιλαμβάνεται επαλήθευση:

1. της εμπρόθεσμης υποβολής της αίτησης στήριξης και της πληρότητας αυτής,
2. της επιλεξιμότητας του δικαιούχου,
3. των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων που συνδέονται με την ενέργεια για την οποία ζητείται στήριξη,
4. της συμμόρφωσης με τα κριτήρια επιλογής,
5. του εύλογου χαρακτήρα των υποβληθεισών δαπανών του άρθρου 67 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, εξαιρουμένων των συνεισφορών σε είδος και του κόστους απόσβεσης,
6. της επιλεξιμότητας των δαπανών της ενέργειας, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με την κατηγορία δαπανών ή τη μέθοδο υπολογισμού που πρέπει να χρησιμοποιείται όταν η ενέργεια ή μέρος αυτής εμπίπτει στο άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχεία β), γ) και δ) του Καν. (ΕΕ) 1303/2013.

Σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των παραπάνω σημείων 1, 2 και 3 η αίτηση στήριξης απορρίπτεται.

Επιπροσθέτως των ανωτέρω εξετάζεται ο ολοκληρωμένος και λειτουργικός χαρακτήρας της υπό ένταξης πράξης. Πράξεις των οποίων το φυσικό αντικείμενο δεν συνιστά ολοκληρωμένο ή/και λειτουργικό χαρακτήρα δεν είναι επιλέξιμες για ενίσχυση.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση ενίσχυσης απορρίπτεται στη τρέχουσα πρόκληση και δεν έχει δικαίωμα κατάθεσης αίτησης στήριξης σε προσκλήσεις του τρέχοντος και του επόμενου ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης για όλα τα ΤΠ.

Στην περίπτωση αυτή η ΟΤΔ Δικτύου Νήσων θα διαβιβάσει τα στοιχεία των αιτούντων που απορρίφθηκαν στην ΕΥΕ ΠΑΑ 2014 – 2020 η οποία φροντίζει για την εξασφάλιση της σχετικής πληροφόρησης σε όλες τις ΟΤΔ.

Σε κάθε περίπτωση πριν την ολοκλήρωση της αξιολόγησης η ΟΤΔ οφείλει να πραγματοποιήσει επιτόπια επίσκεψη στον προτεινόμενο χώρο υλοποίησης όλων των αιτουμένων προς αξιολόγηση πράξεων, προκειμένου να διαπιστωθεί η υφιστάμενη κατάσταση. Τα αποτελέσματα της επιτόπιας επίσκεψης αποτυπώνονται σε έκθεση αυτοψίας η οποία συνοδεύεται από φωτογραφική αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης. Τα εν λόγω στοιχεία συμπληρώνουν το φάκελο της αίτησης στήριξης. Εξαιρούνται της διαδικασίας οι άυλες ενέργειες.

Ακολουθώς αξιολογούνται και βαθμολογούνται τα κριτήρια επιλογής και προσδιορίζεται ο συνολικός εγκρινόμενος προϋπολογισμός και το ισχύον ποσοστό

στήριξης, λαμβάνοντας υπόψη και το «εύλογο κόστος» των προτεινόμενων δαπανών.

Για την αποτύπωση του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης, συμπληρώνεται κατάλληλο Φύλλο Διοικητικού Ελέγχου κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής, όπως αυτό απεικονίζεται στο ΠΣΚΕ.

Ο διοικητικός έλεγχος (αξιολόγηση) των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης πραγματοποιείται με ευθύνη της ΟΤΔ.

Κατά την αξιολόγηση η ΟΤΔ δύναται να ζητήσει, την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, εντός **10 εργάσιμων ημερών** από την κοινοποίηση του σχετικού εγγράφου στον δυνητικό δικαιούχο, όπως περιγράφεται στην 1^η πρόσκληση παρεμβάσεων ιδιωτικού χαρακτήρα του ΤΠ.

Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, διορθώνουν προφανή σφάλματα της αίτησης ή των δικαιολογητικών που προβλέπονταν στην πρόσκληση και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.

Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

Με βάση τα ως άνω αποτελέσματα οι επιτροπές συντάσσουν πίνακα αποτελεσμάτων, στον οποίο περιλαμβάνονται οι παραδεκτές – βαθμολογηθείσες και οι μη παραδεκτές αιτήσεις στήριξης. Οι παραδεκτές αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά, ανά υποδράση. Στον πίνακα αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται:

1. οι αιτήσεις που κρίνονται παραδεκτές προς στήριξη, των οποίων ο συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης δεν υπερβαίνει αθροιστικά τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη του ελαχίστου ορίου που έχει τεθεί στην πρόσκληση για τη συγκεκριμένη υποδράση.
2. οι αιτήσεις οι οποίες, κρίνονται μεν παραδεκτές, των οποίων ο συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης υπερβαίνει αθροιστικά, τον αντίστοιχο της πρόσκλησης και των οποίων η βαθμολογία είναι μεγαλύτερη του ελαχίστου ορίου που έχει τεθεί στην πρόσκληση για τη συγκεκριμένη υποδράση, λόγω εξάντλησης της διατιθέμενης δημόσιας δαπάνης της πρόσκλησης στη συγκεκριμένη υποδράση
3. οι αιτήσεις που κρίνονται «μη παραδεκτές» προς στήριξη και οι λόγοι απόρριψής τους.
4. το οικονομικό αντικείμενο και η βαθμολογία των όλων αιτήσεων στήριξης, έτσι όπως διαμορφώθηκε από το διοικητικό έλεγχο.

Ο δικαιούχος με την υποβολή της αίτησης στήριξης αποδέχεται ότι θα διευκολύνει κάθε έλεγχο από την ΟΤΔ και τους αρμόδιους ελεγκτικούς μηχανισμούς, καθώς και ότι θα παρέχει τα στοιχεία εκείνα που συμβάλουν στην αποτελεσματικότερη αξιολόγηση της υποβληθείσας αίτησης στήριξης.

Αναλυτικότερα, στον Οδηγό παρουσιάζονται τα κριτήρια επιλεξιμότητας (αποκλεισμού) ανά υποδράση, τα κριτήρια επιλογής (βαθμολόγησης), καθώς και οι όροι κάτω από τους οποίους πραγματοποιείται η εξέταση και βαθμολόγησή τους.

Εν συνεχεία δίδονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η αντιστοίχιση τους σύμφωνα με την εξέταση των δικαιολογητικών.

Επεξηγήσεις:

ΑΠ: Η αρίθμηση με τον παρόν κωδικό αναφέρεται στα Κριτήρια Επιλεξιμότητας ή Αποκλεισμού (1 έως 26). Σε συνέχεια του πίνακα 1 που ακολουθεί στο κεφάλαιο 3, τα κριτήρια θα καλούνται με την συντομογραφία ΑΠ και τον αύξων αριθμό αυτών, σύμφωνα με τον πίνακα.

ΒΘ: Η αρίθμηση με τον παρόν κωδικό αναφέρεται στα Κριτήρια Επιλογής Πράξης ή Βαθμολόγησης (1 έως 22). Σε συνέχεια του πίνακα 2 που ακολουθεί στο κεφάλαιο 6, τα κριτήρια θα καλούνται με την συντομογραφία ΒΘ και τον αύξων αριθμό αυτών, σύμφωνα με τον πίνακα.

Δ: Η αρίθμηση με τον παρόν κωδικό αναφέρεται στα Δικαιολογητικά που απαιτούνται για την υποβολή της αίτησης στήριξης (1 έως 16). Σε συνέχεια του πίνακα 7 που ακολουθεί στο κεφάλαιο 9, τα κριτήρια θα καλούνται με την συντομογραφία Δ και την τιμή αρίθμησης, σύμφωνα με τον πίνακα.

Η διάρθρωση των κεφαλαίων του παρόντος περιλαμβάνει το *Κεφάλαιο 1, Εισαγωγή, το Κεφάλαιο 2, που αναφέρεται στην έννοια του Χαρακτήρα Κινήτρου* και το Κεφάλαιο 3 που παρουσιάζει τα Κριτήρια Επιλεξιμότητας των Πράξεων και τις οδηγίες για την εξέταση αυτών αντίστοιχα.

Το *Κεφάλαιο 4* που περιγράφει τα κριτήρια Επιλεξιμότητας (Αποκλεισμού) των Πράξεων και τις οδηγίες που θα εφαρμοστούν από την ΟΤΔ κατά την αξιολόγηση τους, με σκοπό την τελική κατάταξη των δικαιούχων.

Το *Κεφάλαιο 5* που περιγράφει αναλυτικά τις υποδράσεις των δράσεων 19.2.1, 19.2.2, 19.2.3, 19.2.6. και 19.2.7., όπως αυτές έχουν σχεδιαστεί για την ικανοποίηση της τοπικής στρατηγικής.

Ακολουθεί στο *Κεφάλαιο 6*, η παρουσίαση των κριτηρίων επιλογής (βαθμολόγησης) των προτεινόμενων πράξεων στις υποδράσεις του ΤΠ, βάσει της παρούσας 1^{ης} πρόσκλησης και η αντιστοίχιση στα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την πρόταση του δικαιούχου. Η παρουσίαση αυτή γίνεται με ανάλυση κριτηρίων επιλογής ανά υποδράση.

Στη συνέχεια στο *Κεφάλαιο 7* αναλύονται διευκρινήσεις επί των κριτηρίων επιλογής πράξεων και η συσχέτισή τους με την Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης του Τοπικού Προγράμματος CLLD/ LEADER 2014 - 2020 «Πολιτισμός και περιβάλλον "Έν Πλω"», σύμφωνα με την οποία αξιολογείται η σκοπιμότητα της εκάστοτε πράξης και η συσχέτισή της με την αναπτυξιακή στρατηγική.

Στο *Κεφάλαιο 8* παρουσιάζονται οι στόχοι του τοπικού προγράμματος και η στρατηγική που υιοθετείται για την επίτευξη αυτών στην περιοχή παρέμβασης των Νήσων Αττικής, στο πλαίσιο εφαρμογής του Μέτρου 19 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014-2020 και της Προτεραιότητας 4 «Αύξηση της Απασχόλησης και της Εδαφικής Συνοχής» του ΕΠΑΛΘ 2014-2020.

Στο *Κεφάλαιο 9* περιγράφονται αναλυτικά τα απαιτούμενα Δικαιολογητικά για την υποβολή των προτάσεων.

Αναπόσπαστα μέρη της 1^{ης} Πρόσκλησης, όπως παρουσιάζονται και στον παρόντα Οδηγό Επιλεξιμότητας Επιλογής (Παράρτημα ΙΙ.2) και στα Παραρτήματα I, ΙΙΙ, ΙV, V, VI και VII. Τα Παραρτήματα έχουν ως εξής:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι:

1. Υπόδειγμα Αίτησης Στήριξης
2. Αίτηση Στήριξης - Συμπληρωματικά Στοιχεία
3. Κριτήρια Επιλεξιμότητας - Δικαιολογητικά
4. Κριτήρια Επιλογής - Δικαιολογητικά
5. Πίνακας Δικαιολογητικών
6. Υπόδειγμα Δήλωσης ΜΜΕ
7. Υπόδειγμα Δήλωσης de minimis
8. Υπόδειγμα Μελέτη Βιωσιμότητας
9. Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου
10. Υπόδειγμα Υποβολή Προσφυγής
11. Νομική βάση Ιδιωτικών 19.2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ:

1. Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης.
2. Οδηγός Επιλεξιμότητας Επιλογής.
3. Ορισμός ΜΜΕ
4. Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης.
5. Υπόδειγμα Έκθεσης Αυτοψίας
6. Υπόδειγμα Πίνακα Αποτελεσμάτων
7. Υπόδειγμα Τελικού Πίνακα Κατάταξης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

1. Υπόδειγμα Πινακίδας
2. Λογότυπα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV:

1. Ένταση Ενίσχυσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

1. Κατηγορίες Δικαιούχων και Κωδικοποίηση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

1. Οδηγός Ποσοστών Επιχορήγησης και Έναρξης Επιλεξιμότητας Δαπανών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

1. Επιλέξιμοι Κωδικοί Αρίθμησης Δραστηριότητας (ΚΑΔ) ανά υποδράση του Τοπικού Προγράμματος

2. Παράρτημα Ι της ΣΛΕΕ

3. [Δασμολόγιο/Κλάσεις Ονοματολογίας](#)

Ο πίνακας με τους επιλέξιμους ΚΑΔ βρίσκεται στο φάκελο με τα συνημμένα αρχεία της 1^η Πρόσκληση Τοπικού Προγράμματος CLLD/ LEADER 2014 - 2020: «Πολιτισμός και Περιβάλλον "Εν Πλώ"» Παρεμβάσεις Ιδιωτικού Χαρακτήρα, με τίτλο VII.1 Επιλέξιμοι ΚΑΔ.

Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ, μέσω της πλατφόρμας στην ιστοσελίδα του Δικτύου Συνεργασίας Νήσων Δήμων ΠΕ Αττικής.

www.ependyseis.gr

www.atticaislandsnetwork.gr

2. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΚΙΝΗΤΡΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 651/2014 και της 1^{ης} τροποποίησης της Υ.Α. 13214/30-11-2017(Β' 4268), για τις πράξεις που υλοποιούνται δυνάμει των συγκεκριμένων κανονισμών, χορηγείται ενίσχυση μόνο στις περιπτώσεις που διέπονται από «χαρακτήρα κινήτρου» και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών¹ του υπό ενίσχυση σχεδίου πριν από την οριστική υποβολή της αίτησης ενίσχυσης από τους δικαιούχους. Οι προπαρασκευαστικές εργασίες² και η αγορά γης, που πραγματοποιούνται πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης δεν αναιρούν τον χαρακτήρα κινήτρου. Στην περίπτωση αυτή αποτελούν μη επιλέξιμη δαπάνη.

Θεωρείται ότι οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου³, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα.

Η αίτηση για τη χορήγηση ενίσχυσης περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία, όπως περιγράφεται και στην πρόσκληση:

- α) την ονομασία και το μέγεθος της επιχείρησης·
- β) περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των ημερομηνιών έναρξης και λήξης·
- γ) τον τόπο εκτέλεσης του έργου·
- δ) κατάλογο των δαπανών του έργου·
- ε) είδος ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνειο, εγγύηση, επιστρεπτέα προκαταβολή, εισφορά κεφαλαίου ή άλλο) και ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που απαιτείται για το έργο.

¹ Βάση του άρθρου 2, σημείο 23 του ΚΑΝ. ΕΕ 651/2014 η «έναρξη των εργασιών» ορίζεται ως: το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών.

Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση·

² Οι προπαρασκευαστικές εργασίες, είναι η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας

³ Βάση του άρθρου 6 τόσο του Καν. 651/2014

1^η Πρόσκληση Τοπικού Προγράμματος CLLD/ LEADER 2014 - 2020:
«Πολιτισμός και Περιβάλλον "Εν Πλω"»
Παρεμβάσεις Ιδιωτικού Χαρακτήρα
Παράρτημα ΙΙ.2: Οδηγός Επιλεξιμότητας Επιλογής

3. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ (ΑΠ)

Πίνακας 1: Κριτήρια επιλεξιμότητας (αποκλεισμού) πράξης

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2014-2020 (ΠΑΑ)	
ΜΕΤΡΟ 19.2 ΤΟΠΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (ΤΑΠΤΟΚ)	
ΟΤΔ:	ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΩΝ ΠΕ ΝΗΣΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗΣ:	
ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ :	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ:	
ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ:	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΞΗΣ ΠΣΚΕ:	

Α/Α ΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου	Εκπλήρωση Κριτηρίου			Υποδράση που αφορά	Δικαιολογητικά
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ/Α		
1.	Πληρούνται όλες οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 και του εφαρμοζόμενου άρθρου				Το σύνολο των υποδράσεων	Αίτηση στήριξης
2.	Πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του Καν. Ε.Ε. 1407/2013				Το σύνολο των υποδράσεων	Αίτηση στήριξης
3.	Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη.				Το σύνολο των υποδράσεων	Αρ. πρωτ. ΟΤΔ, Αίτηση Στήριξης, δικαιολογητικά
4.	Η πρόταση συνοδεύεται από μελέτη βιωσιμότητας.				Το σύνολο των υποδράσεων πλην των 19.2.1.1,	Μελέτη Βιωσιμότητας

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Α/Α ΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου	Εκπλήρωση Κριτηρίου			Υποδράση που αφορά	Δικαιολογητικά
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ/Α		
					19.2.1.2 και 19.2.7.3	
5.	Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης.				Το σύνολο των υποδράσεων	Αίτηση στήριξης
6.	Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης.				Το σύνολο των υποδράσεων	Αποδεικτικά κατοχής χρήσης ανάλογα με την περίπτωση
7.	Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υποδράσης. Μεταξύ άλλων θα πρέπει ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης να μην υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ. Ειδικότερα μέγιστος προϋπολογισμός πράξεων και επιλέξιμος προϋπολογισμός 600.000€, σε περίπτωση μη άυλων πράξεων και 100.000€ σε περίπτωση άυλων πράξεων. Σε περίπτωση χρήσης του Καν 1407/2014 από τον δικαιούχο, η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200.000€ Δημόσια Δαπάνη, συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα από το καθεστώς de minimis, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.				Το σύνολο των υποδράσεων	Αίτηση στήριξης, πρόσκληση, Υπεύθυνη δήλωση (εφόσον απαιτείται)
8.	Η πρόταση αφορά στην περιοχή εφαρμογής ή υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υποδράσης του τοπικού προγράμματος				Το σύνολο των υποδράσεων	Αίτηση στήριξης, τοπογραφικό διάγραμμα (αν απαιτείται), αποδεικτικά κατοχής - χρήσης
9.	Για πρόταση εκσυγχρονισμού (φυσικό αντικείμενο): α) δεν έχει υπάρξει προηγούμενη ενίσχυση του ίδιου φυσικού αντικείμενου από αναπτυξιακά προγράμματα, ή β) στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του.				Το σύνολο των υποδράσεων	Αίτηση στήριξης, Υπεύθυνη δήλωση

Α/Α ΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου	Εκπλήρωση Κριτηρίου			Υποδράση που αφορά	Δικαιολογητικά
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ/Α		
10.	Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.				Το σύνολο των υποδράσεων	Αίτηση στήριξης, Υπεύθυνη δήλωση
11.	Η πρόταση, εφόσον περιλαμβάνει υποδομές διανυκτέρευσης: πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 2986/2-12-2016, όπως ισχύει κάθε φορά				19.2.2.3, 19.2.3.3	Αίτηση στήριξης, διάγραμμα δόμησης, αρχιτεκτονικά σχέδια, πίνακας μοριοδότησης (όπου απαιτείται)
12.	Για τις υποδράσεις της δράσης 19.2.7. "ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ" απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η εξασφάλιση τουλάχιστον δύο ενδιαφερομένων φορέων				19.2.7.3	Καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού, ιδιωτικό συμφωνητικό για την συνεργασία
13.	Η πρόταση (είτε εκσυγχρονισμού είτε ιδρύσεως) αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.				Το σύνολο των υποδράσεων	Αίτηση στήριξης
14.	Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία.				Το σύνολο των υποδράσεων	Υπεύθυνη δήλωση
15.	Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους κατά την αίτηση.				Το σύνολο των υποδράσεων	Άδεια λειτουργίας, σήμα ΕΟΤ (για καταλύματα)
16.	Να μην συνιστούν προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, κατά την χορήγηση της ενίσχυσης. Όταν χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1407/2014 ή ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013 ή το άρθρο 22 του Καν. (ΕΕ) 651/2014, το κριτήριο δεν λαμβάνεται υπόψη.				Υποδράσεις 19.2.1.1, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5 και 19.2.6.2	Υπεύθυνη δήλωση Δικαιολογητικά που προβλέπονται στο σημείο Β του Παραρτήματος ΙΙ.4 της παρούσας πρόσκλησης ανάλογα με τη μορφή της επιχείρησης. (όπου απαιτείται).
17.	Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 13214/2017, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση.				Το σύνολο των υποδράσεων	Αίτηση στήριξης, Δήλωση σχετικά με την ιδιότητα ΜΜΕ, Καταστατικό κτλ, σύμφωνα με τις διευκρινήσεις, Απόφαση

Α/Α ΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου	Εκπλήρωση Κριτηρίου			Υποδράση που αφορά	Δικαιολογητικά
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ/Α		
						υποβολής πρότασης, Στοιχεία νόμιμου εκπροσώπου
18.	Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.				Το σύνολο των υποδράσεων	Υπεύθυνη δήλωση
19.	Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι Δημόσιος Υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού της ΝΙΠΔ. <i>Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.</i>				Το σύνολο των υποδράσεων	Ε1, Υπεύθυνη δήλωση, Άδεια αρμόδιου οργάνου, Καταστατικό σχετικού οργανισμού
20.	Ο υποψήφιος έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, ΙΚΕ και τους Συνεταιρισμούς.				Το σύνολο των υποδράσεων	Αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου
21.	Για φυσικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης.				Το σύνολο των υποδράσεων	Υπεύθυνη Δήλωση στην αίτηση στήριξης. Βεβαίωση από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή κατά την ένταξη.
22.	Για νομικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.				Το σύνολο των υποδράσεων	Υπεύθυνη Δήλωση στην αίτηση στήριξης. Βεβαίωση από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή κατά την ένταξη.
23.	Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μίας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ ανά Υποδράση στα πλαίσια της ίδιας Πρόσκλησης ανά ΤΠ για όλη την περίοδο 2014 - 2020.				Το σύνολο των υποδράσεων	Υπεύθυνη δήλωση, αρχείο ΟΤΔ, με μονογραφή του Συντονιστή στην πρώτη σελίδα της αίτησης.
24.	Ο υποψήφιος δεν είναι (ή και δεν ήταν κατά την 1η δημοσίευση της πρόσκλησης), μέλος του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ, στέλεχος του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ, εκπρόσωπος φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ).				Το σύνολο των υποδράσεων	Υπεύθυνη δήλωση, μονογραφή του Συντονιστή στην πρώτη σελίδα της αίτησης.

1^η Πρόσκληση Τοπικού Προγράμματος CLLD/ LEADER 2014 - 2020:
«Πολιτισμός και Περιβάλλον "Έν Πλω"»
Παρεμβάσεις Ιδιωτικού Χαρακτήρα
Παράρτημα ΙΙ.2: Οδηγός Επιλεξιμότητας Επιλογής

Α/Α ΑΠ	Περιγραφή Κριτηρίου	Εκπλήρωση Κριτηρίου			Υποδράση που αφορά	Δικαιολογητικά
		ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ/Α		
25.	Ο υποψήφιος δεν αποτελεί εξωχώρια / υπεράκτια εταιρεία.				Το σύνολο των υποδράσεων	Υπεύθυνη δήλωση.
26.	Ο υποψήφιος αποδεικνύει την ύπαρξη ίδιας συμμετοχής σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχήμα. Σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν 651/2014 έχει προσκομιστεί αποδεικτικό κατοχής ιδιωτικών κεφαλαίων που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 25% του προϋπολογισμού της πράξης.					Σχετική Βεβαίωση Τράπεζας ή Υπεύθυνη δήλωση.
27.	Ο δικαιούχος δεν του έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).				Το σύνολο των υποδράσεων	Υπεύθυνη δήλωση.
28.	Δεν εκκρεμεί για τον δικαιούχο εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).				Το σύνολο των υποδράσεων	Υπεύθυνη δήλωση, Φορολογική ενημερότητα

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ή Ευρωπαϊκό επενδύει στις αγροτικές περιοχές

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΠΡΟΣΤΗΡΝΗΣΗΣ
LEADER ΙΙ

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ (ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ) ΠΡΑΞΕΩΝ

Στο πλαίσιο των κριτηρίων επιλεξιμότητας (αποκλεισμού) πράξεων των δράσεων που ενισχύονται μέσω της πατούσας εξετάζονται γενικώς τα ακόλουθα:

Κριτήριο 1: Πληρούνται όλες οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 και του εφαρμοζόμενου άρθρου

Ελέγχεται εάν η προτεινόμενη επένδυση πληροί όλες τις γενικές και ειδικές προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014 και του εφαρμοζόμενου άρθρου. Συμπληρωματικά, υπενθυμίζεται ότι θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη και η αναλυτική Πρόσκληση για την Υποβολή Προτάσεων.

Κριτήριο 2: Πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του Καν. Ε.Ε. 1407/2013

Ελέγχεται εάν η προτεινόμενη επένδυση πληροί όλες τις προϋποθέσεις του ΚΑΝ. (ΕΕ) 1407/2014. Συμπληρωματικά, υπενθυμίζεται ότι θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη και η αναλυτική Πρόσκληση για την Υποβολή Προτάσεων.

Κριτήριο 3: Εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και αποστολή του αποδεικτικού κατάθεσης και του επισυναπτόμενου υλικού στην ΟΤΔ στην προθεσμία που ορίζεται από την προκήρυξη.

Λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία της οριστικοποίησης της αίτησης στήριξης στο ΠΣΚΕ. Στην περίπτωση που αυτή τροποποιηθεί, (ΥΑ 13214/30-11-2017, άρθρο 8) λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία της τελευταίας οριστικοποίησης της αίτησης.

Μετά την ηλεκτρονική υποβολή, οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν, εντός προθεσμίας που καθορίζεται στην πρόσκληση και δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες, να αποστείλουν στην ΟΤΔ αποδεικτικό κατάθεσης της αίτησης στήριξης, όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ μαζί με φυσικό φάκελο ο οποίος θα περιέχει:

1. Την αίτηση στήριξης, έτσι όπως υποβλήθηκε και τυπώθηκε από το ΠΣΚΕ.
2. Όλα τα δικαιολογητικά που δύναται να εκπληρώνουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής, όπως αυτά τίθενται στις προσκλήσεις των ΟΤΔ.

Εξετάζεται εάν η Αίτηση Στήριξης και το Παράρτημα αυτής **έχουν συνταχθεί σύμφωνα με το υπόδειγμα της Πρόσκλησης** (αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα), και η τυπική πληρότητα της αίτησης στήριξης.

Επιπλέον υποβάλλεται η Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος Ι.9 της πρόσκλησης ανάλογα διαμορφωμένη.

Κατά τη φάση εξέτασης τυχών συμπληρωματικών στοιχείων – διευκρινίσεων, εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας.

Κριτήριο 4: Η πρόταση συνοδεύεται από μελέτη βιωσιμότητας

Εξετάζεται η ορθότητα, πληρότητα και ρεαλιστικότητα της Μελέτης Βιωσιμότητας, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.8: Μελέτη Βιωσιμότητας, μέσω της οποίας, μεταξύ των άλλων, θα ελέγχεται και η εκπλήρωση κατά περίπτωση των προβλεπόμενων στο Άρθρο 30 της ΥΑ 13214/30-11-2017: «Πλαίσιο υλοποίησης Υπομέτρου 19.2, του Μέτρου 19, Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων, (ΤΑΠΤοΚ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, για παρεμβάσεις Ιδιωτικού χαρακτήρα και λοιπές διατάξεις εφαρμογής των Τοπικών Προγραμμάτων», όπως ισχύει.

Επισημαίνεται ότι η Μελέτη υποχρεωτικά συμπληρώνεται και υποβάλλεται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (αρχείο excel).

Κριτήριο 5: Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο υπόδειγμα της αίτησης στήριξης.

Εξετάζεται εάν έχει συνταχθεί ο προϋπολογισμός των κτιριακών εργασιών με βάση τις τιμές μονάδας του εγκεκριμένου Πίνακα Τιμών Μονάδας, του Παραρτήματος Ι.2 Συμπληρωματικών Στοιχείων της Αίτησης και εάν έχουν υποβληθεί προτιμολόγια/προσφορές για τις λοιπές δαπάνες.

Όσον αφορά στις δαπάνες που αφορούν κτιριακές υποδομές ο έλεγχος του «εύλογου κόστους» πραγματοποιείται μέσω των εγκεκριμένων Πινάκων Τιμών Μονάδος.

Για τον υπολογισμό του εύλογου κόστους, ο υποψήφιος προσκομίζει οικονομικές προσφορές για λοιπές δαπάνες πλην κτιριακών υποδομών. Εφόσον το μοναδιαίο (ανά τεμάχιο) κόστος αυτών υπερβαίνει, σε αξία τα 1.000,00 € ή τα 5.000,00 € συνολικού ποσού ανά είδος, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές για το εν λόγω τεμάχιο, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον μία (1). Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα. Αναφέρονται οι οικονομικές και οι ποιοτικές παράμετροι των προσφορών υπολογισμού του εύλογου κόστους. Είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δικαιούχος να τεκμηριώνει την μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

Απαιτείται η υποβολή του προτεινόμενου προϋπολογισμού σε ηλεκτρονική μορφή (αρχείο excel, με δυνατότητα επεξεργασίας) σύμφωνα με το υπόδειγμα στο Παράρτημα Ι.12. Αναλυτικός Προϋπολογισμός Πράξης.

Κριτήριο 6: Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου, στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης.

Σε περίπτωση πράξεων που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε νέες ή υφιστάμενες υποδομές, απαιτούνται είτε αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου είτε μακροχρόνια μίσθωση που να καλύπτει χρονική περίοδο, τουλάχιστον δεκαπέντε (15), έτη από την δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, επί του γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, στις οποίες πραγματοποιούνται οι επενδύσεις. Σε περίπτωση εκσυγχρονισμού χωρίς επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή σε περίπτωση μικρών προσθηκών που συμπληρώνουν την λειτουργικότητα του κτιρίου οι οποίες σε κάθε περίπτωση αποτελούν λιγότερο από το 10% του αιτούμενου κόστους, εννέα (9) έτη από την δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης.

Κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης στο τοπικό πρόγραμμα, γίνονται δεκτά προσύμφωνα μίσθωσης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου.

Σε κάθε περίπτωση το γήπεδο ή το οικόπεδο ή το ακίνητο θα πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών, εκτός της περίπτωσης που το βάρος έχει προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την ίδια φύση επένδυσης ή θα προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την υλοποίηση της πρότασης ή από δάνειο για την αντιμετώπιση φυσικής καταστροφής, από την οποία επλήγη η επιχείρηση.

Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οικοδομημένης ή μη οικοδομημένης γης, σε περιπτώσεις πράξεων που περιλαμβάνουν κτιριακές υποδομές, για ποσό που μέχρι το 10 % των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15

% (σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν 651/2014 είναι επιλέξιμες μόνο ενεργές επιχειρηματικές εγκαταστάσεις).

Τέλος, εξετάζεται η **υποβολή βεβαίωσης χρήσεων γης** για την προβλεπόμενη θέση εγκατάστασης της επένδυσης.

Το κριτήριο δεν αφορά προτάσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν μόνο άυλες ενέργειες.

Επισημαίνεται ότι κατά τη διαδικασία υπογραφής των συμβάσεων για τις επιλεχθείσες προτάσεις, θα απαιτηθεί (με ποινή απένταξης) η υποβολή :

- Πιστοποιητικού μεταγραφής,
- Πιστοποιητικού μη διεκδικήσεων
- Πιστοποιητικού ιδιοκτησίας

Κριτήριο 7: Η πρόταση είναι σύμφωνη με την περιγραφή, τους όρους και περιορισμούς της προκηρυσσόμενης υποδράσης. Μεταξύ άλλων θα πρέπει ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός της πρότασης να μην υπερβαίνει το όριο που καθορίζεται στο ΠΑΑ . Ειδικότερα μέγιστος προϋπολογισμός πράξεων και επιλέξιμος προϋπολογισμός 600.000€, σε περίπτωση μη άυλων πράξεων και 100.000€ σε περίπτωση άυλων πράξεων. Σε περίπτωση χρήσης του Καν 1407/2014 από τον δικαιούχο, η ενίσχυση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200.000€ Δημόσια Δαπάνη, συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα από το καθεστώς de minimis, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.

Εξετάζεται εάν η πρόταση (Αίτηση Στήριξης, Δικαιολογητικά) είναι σύμφωνη με τα περιγραφόμενα που περιλαμβάνονται στον παρόντα Οδηγό (ανάλογα με την σχετιζόμενη εκάστοτε Υποδράση).

Στην περίπτωση χρήσης του Καν. 1407/2014 (υποδράσεις 19.2.1.2, 19.2.2.2, 19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.2.6 και 19.2.7.3) επισυνάπτεται σχετική Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.7: Υπόδειγμα Δήλωσης de minimis.

Σημειώνεται ότι για όλες τις Υποδράσεις η ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης γίνεται **το μέγιστο σε τρία (3) έτη** από τη στιγμή της ένταξής της, και σε κάθε περίπτωση μέχρι τις 30/06/2023.

Κριτήριο 8: Η πρόταση αφορά στην περιοχή εφαρμογής ή υλοποιείται εντός της περιοχής εφαρμογής της προκηρυσσόμενης υποδράσης του τοπικού προγράμματος

Εξετάζεται η ορθή και πλήρης συμπλήρωση των σχετικών πεδίων της Αίτησης στήριξης, το τοπογραφικό διάγραμμα (αν απαιτείται), και τα αποδεικτικά κατοχής - χρήσης.

Κριτήριο 9: Για πρόταση εκσυγχρονισμού (φυσικό αντικείμενο):

α) δεν έχει υπάρξει προηγούμενη ενίσχυση του ίδιου φυσικού αντικειμένου από αναπτυξιακά προγράμματα, ή

β) στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του.

Βεβαιώνεται από τον υποψήφιο με Υπεύθυνη Δήλωση, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.9: Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου. Σε περίπτωση που έχει γίνει υποβολή αίτησης / πρότασης για ένταξη σε άλλο πρόγραμμα, ο υποψήφιος το δηλώνει σχετικά. Εξετάζεται η σωστή και πλήρης συμπλήρωση της σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης και των πεδίων της αίτησης στήριξης.

Κριτήριο 10: Η πρόταση δεν έχει ενταχθεί / οριστικά υπαχθεί σε άλλο πρόγραμμα / καθεστώς της 5ης προγραμματικής περιόδου για το ίδιο φυσικό αντικείμενο.

Βεβαιώνεται από τον υποψήφιο σε Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.9: Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου. Σε περίπτωση που έχει γίνει υποβολή αίτησης / πρότασης για ένταξη σε άλλο πρόγραμμα, ο υποψήφιος το δηλώνει σχετικά στην ίδια.

Κριτήριο 11: Η πρόταση, εφόσον περιλαμβάνει υποδομές διανυκτέρευσης: πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 2986/2-12-2016, όπως ισχύει κάθε φορά

Εξετάζεται η συμμόρφωση ή μη με την ΚΥΑ 2986/2-12-2016 «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», όπως ισχύει κάθε φορά. Η ΚΥΑ παρατίθεται στα βοηθητικά αρχεία της Πρόσκλησης.

Υποβάλλονται διάγραμμα δόμησης, αρχιτεκτονικά σχέδια.

Σε περίπτωση «Ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων – διαμερισμάτων» απαιτούνται επιπλέον, αναλυτική εμβαδομέτρηση ανά δωμάτιο - διαμέρισμα, και Πίνακας μοριοδότησης κατάταξης κλειδιών. Σε περίπτωση κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων, απαιτείται επίσης αναλυτική εμβαδομέτρηση.

Κριτήριο 12: Για τις υποδράσεις της δράσης 19.2.7. "ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ" απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η εξασφάλιση τουλάχιστον δύο ενδιαφερομένων φορέων

Εξετάζεται εάν προσκομίζονται στοιχεία (Καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού, ιδιωτικό συμφωνητικό για την συνεργασία) που τεκμηριώνουν τον αριθμό των συνεργαζόμενων μερών που υποβάλλουν Αίτηση στήριξης στα πλαίσια των υποδράσεων της Δράσης 19.2.7.

Κριτήριο 13: Η πρόταση (είτε εκσυγχρονισμού είτε ιδρύσεως) αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο.

Εξετάζονται η ορθή συμπλήρωση της Αίτησης Στήριξης, και ειδικότερα ο συνολικός αναλυτικός προϋπολογισμός της πράξης στην Αίτησης Στήριξης.

Κριτήριο 14: Στην πρόταση δε δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία.

Βεβαιώνεται από τον υποψήφιο σε Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.9: Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου.

Κριτήριο 15: Για υφιστάμενες επιχειρήσεις: να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους κατά την αίτηση.

Για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις που καταθέτουν Αίτηση Στήριξης, εξετάζεται εάν λειτουργούν νόμιμα για όλες τις δηλωθείσες δραστηριότητες, γεγονός που θα πρέπει να τεκμηριώνεται με την προσκόμιση π.χ. Άδειας Λειτουργίας ή Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, όπως ισχύει για τα καταλύματα, τα οποία βρίσκονται σε ισχύ κατά την περίοδο υποβολής της Αίτησης.

Κριτήριο 16: Να μην συνιστούν προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, κατά την χορήγηση της ενίσχυσης. Όταν χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1407/2014 ή ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013 ή το άρθρο 22 του Καν. (ΕΕ) 651/2014 το κριτήριο δεν λαμβάνεται υπόψη.

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου, ότι δεν συνιστούν προβληματική επιχείρηση, κατά την χορήγηση της ενίσχυσης. Όταν χρησιμοποιείται ο Καν. (ΕΕ) 1407/2014 ή ο Καν. (ΕΕ) 1305/2013 ή το άρθρο 22 του Καν. (ΕΕ) 651/2014 το κριτήριο δεν λαμβάνεται υπόψη.

Μία από τις βασικές προϋποθέσεις (άρ.1 παρ. 4γ του Καν.) συμβατότητας με τον Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 είναι η μη ενίσχυση προβληματικών επιχειρήσεων. Προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση του Κανονισμού στο σημείο αυτό πρέπει κατά την φάση της υποβολής να δηλώνεται υπευθύνως από την αιτούμενη την ενίσχυση επιχείρηση, ότι η επιχείρηση δεν είναι προβληματική σύμφωνα με τα αναφερθέντα στον ορισμό του άρθρου 2 σημείο 18 του Κανονισμού. Στην συνέχεια και προκειμένου να αξιολογηθεί από την ΟΤΔ εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική ή όχι, πρέπει να προσκομίζονται από την αιτούμενη την ενίσχυση επιχείρηση τα Δικαιολογητικά που προβλέπονται στο σημείο Β του Παραρτήματος ΙΙ.4 της παρούσας πρόσκλησης.

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς στην Υπεύθυνη Δήλωση του υποψήφιου δικαιούχου, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.9: Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου. Πληροφορίες σχετικά με την έννοια της προβληματικής επιχείρησης, παρατίθενται στο Παράρτημα ΙΙ.4: Ορισμός Προβληματικής επιχείρησης.

Σύμφωνα με την υπ. αριθ. πρωτ. 13214 /30-11-2017 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 4268/Β' 6-12-2017, ο έλεγχος της προβληματικής επιχείρησης γίνεται πριν την χορήγηση της ενίσχυσης κατά το στάδιο της αξιολόγησης με τα στοιχεία, τα οποία η επιχείρηση υπέβαλλε, κατά το στάδιο της υποβολής της σχετικής αίτησης στήριξης.

Σε περίπτωση που ο αρμόδιος φορέας θεωρεί ότι υπάρχει **σημαντική χρονική απόκλιση** από την υποβολή της αίτησης στήριξης μέχρι και την ένταξη της πράξης, συστήνεται να ενημερώσει τον εν δυνάμει δικαιούχο (υποψήφια επιχείρηση) ώστε είτε να προσκομίσει υπεύθυνη δήλωση στην οποία να δηλώνει ότι δεν έχει δημοσιεύσει άλλη οικονομική χρήση της επιχείρησης πέραν αυτής που υπέβαλλε με την υποβολή της αίτησης στήριξης είτε να προσκομίσει όλα τα επικαιροποιημένα οικονομικά στοιχεία που αφορούν στα δικαιολογητικά εξέτασης της προβληματικότητας ώστε να διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης ορθώς αξιολογήθηκε ως μη προβληματική, προκειμένου να ενταχθεί στην εν λόγω δράση.

Σε αντίθετη περίπτωση όπου διαπιστώνεται ότι η εν λόγω επιχείρηση, δεδομένων των νέων στοιχείων, είναι προβληματική δεν είναι δυνατή η ένταξη της επιχείρησης στην εν λόγω δράση, όπως προαναφέρεται.

Κριτήριο 17: Η μορφή του υποψήφιου είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στην ΥΑ 13214/2017, όπως ισχύει κάθε φορά, και στη σχετική πρόσκληση.

Οι δικαιούχοι του Υπομέτρου 19.2 περιγράφονται στο Άρθρο 2 της ΚΥΑ 2635/13-09-2017 (ΦΕΚ 3313/Β/20-09-2017).

Επιπλέον για τους δικαιούχους ισχύουν τα εξής:

1. δύναται να είναι υφιστάμενες, είτε υπό ίδρυση επιχειρήσεις. Ειδικά για τις υπό ίδρυση:
  - 1.1. για τις ατομικές επιχειρήσεις, αρκεί η αίτηση στήριξης
  - 1.2. για τα Νομικά Πρόσωπα απαιτείται σχέδιο καταστατικού συνημμένο στην αίτηση στήριξης, που σε κάθε περίπτωση αποκτούν ΑΦΜ πριν την ένταξη της πράξης.
2. δικαιούχος δύναται να είναι το νομικό πρόσωπο που έχει συστήσει την ΟΤΔ ή μέλος που την απαρτίζει συμπεριλαμβανομένων και των μελών της ΕΔΠ καθώς επίσης και μέλη του ΔΣ του εν λόγω νομικού προσώπου, σε επίπεδο φορέων.
3. δικαιούχος δύναται να είναι εργαζόμενος σε ΝΠΙΔ, εφόσον δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του ΝΠΙΔ ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ που διαθέτει σχετική άδεια από Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή αρμόδιο όργανο

Επισημαίνεται ότι οι υπό ίδρυση επιχειρήσεις:

α) υποβάλλουν αίτηση στήριξης κάνοντας χρήση του προσωπικού ΑΦΜ του Νόμιμου εκπροσώπου,

β) υποχρεούνται μετά την αίτηση στήριξης να αποκτήσουν ΑΦΜ και να προσκομίσουν την έναρξη δραστηριότητας στην ΟΤΔ:

- επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Αποτελεσμάτων, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης ή
- επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από την δημοσιοποίηση του Πίνακα Κατάταξης, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης από την διαδικασία των ενστάσεων.

Οι δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν σε επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ), οι οποίοι δεν έρχονται σε αντίθεση με την παρούσα

Δικαιούχοι δεν μπορεί να είναι:

α. εξωχώριες / υπεράκτιες εταιρείες

β. προβληματικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών όσον αφορά τις Κρατικές Ενισχύσεις με βάση τον ορισμό της προβληματικής επιχείρησης στον Καν. ΕΕ 651/2014 αρ. 2 σημείο 18. Η συγκεκριμένη διάταξη δεν αφορά σε πράξεις που ενισχύονται βάσει των Καν. (ΕΕ) 1305/2013, και Καν. (ΕΕ) 1407/2013 και με το αρ. 22 του Καν. Ε.Ε. 651/2014.

γ. φυσικά πρόσωπα:

γ.1 του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ.

γ.2 στελέχη του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ.

γ.3 εκπρόσωποι φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) στο Διοικητικό Συμβούλιο του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ.

δ. δυνητικοί δικαιούχοι στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και

ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).

Επισημαίνεται ότι υποβάλλεται υποχρεωτικά Δήλωση σύμφωνα με το ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (Παράρτημα Ι.9), και φορολογικά στοιχεία όπως : Ε1, Ν, Ε3, Ε5, Ε7, έναρξη εργασιών (από Δ.Ο.Υ ή εκτύπωση taxisnet), ισολογισμοί της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης.

Τέλος, σε περίπτωση εταιρειών, υποβάλλεται εκτύπωση από taxisnet του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας και απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα για υποβολή πρότασης.

Κριτήριο 18: Στον υποψήφιο μέχρι και το χρόνο υποβολής της πρότασης δεν έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση Κοινοτικών Κανονισμών ή Εθνικής Νομοθεσίας σε σχέση με την υλοποίηση έργων.

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση του υποψήφιου δικαιούχου, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.9: Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου.

Κριτήριο 19: Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι Δημόσιος Υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο ή δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού της ΝΠΔ. Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.

Στην περίπτωση που ο υποψήφιος δικαιούχος είναι Δημόσιος Υπάλληλος θα πρέπει να διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο Υπηρεσιακό Συμβούλιο. Αντίστοιχα, εάν είναι εργαζόμενος σε ΔΕΚΟ θα πρέπει να μην κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού της ΔΕΚΟ. Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω θα πρέπει να προσκομίζονται κατά περίπτωση δικαιολογητικά όπως: Αντίγραφο του Ε1 του τελευταίου διαχειριστικού έτους που έχει υποβληθεί, σχετική Υπεύθυνη δήλωση, Άδεια αρμόδιου οργάνου, Καταστατικό σχετικού οργανισμού.

Το κριτήριο δεν εξετάζεται στην περίπτωση Συνεταιρισμών.

Κριτήριο 20: Ο υποψήφιος έχει συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας του κατά την υποβολή της πρότασης. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, ΙΚΕ και τους Συνεταιρισμούς.

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση Αντίγραφου ταυτότητας ή διαβατηρίου, καθώς και με την προσκόμιση καταστατικού εταιρικού σχήματος.

Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, ο περιορισμός ισχύει για όλα τα μέλη τους. Ο περιορισμός δεν ισχύει για τις Ανώνυμες εταιρίες, τις Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, ΙΚΕ και τους Συνεταιρισμούς.

Κριτήριο 21: Για φυσικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης.

Εξετάζεται εάν προσκομίστηκαν τα κατάλληλα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν ότι δεν υπάρχει θέμα πτώχευσης για τα φυσικά πρόσωπα με την ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε

Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.9: Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου και με Βεβαίωση από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή κατά την ένταξη.

Κριτήριο 22: Για νομικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.

Για τα νομικά πρόσωπα, θα πρέπει να προσκομίζονται δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης με την ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.9: Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου και με βεβαίωση από αρμόδια Διοικητική ή Δικαστική αρχή κατά την ένταξη.

Κριτήριο 23: Δεν έχουν υποβληθεί περισσότερες από μία αιτήσεις στήριξης ανά ΑΦΜ στα πλαίσια της ίδιας πρόσκλησης ανά ΤΠ. Επιτρέπεται η κατάθεση πέραν της μιας αίτησης στήριξης, ανά ΑΦΜ για διαφορετικές υποδράσεις, στην ίδια πρόσκληση ή μεταγενέστερη πρόσκληση του ίδιου ΤΠ.

Δεν θεωρείται διαφορετική υποδράση, η διαφοροποίηση μεταξύ Οριζόντιας εφαρμογής μιας υποδράσης και εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους στο ίδιο ΤΠΑ εφόσον το περιεχόμενο της υποδράσης είναι το ίδιο (Άρθρο 3 ΚΥΑ 2635/13-09-2017 (ΦΕΚ 3313/Β/20-09-2017)). Εφόσον ο υποψήφιος είναι συνεταιρισμός, το κριτήριο εξετάζεται μόνο σε επίπεδο φορέα.

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την συνεκτίμηση σχετικής Υπεύθυνης δήλωσης, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.9: Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου και του αρχείου της ΟΤΔ, με μονογραφή του Συντονιστή στην πρώτη σελίδα της αίτησης.

Επιτρέπεται η κατάθεση μόνο μιας αίτησης στήριξης ανά ΑΦΜ στα πλαίσια της ίδιας Υποδράσης ανά ΤΠ για όλη την περίοδο 2014 2020. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση απόρριψης της αίτησης στήριξης, σε προηγούμενη πρόσκληση.

Επιτρέπεται η συμμετοχή φυσικού ή νομικού προσώπου σε περισσότερες από μια αιτήσεις στήριξης στα πλαίσια της ίδιας Υποδράσης ανά ΤΠ, εφόσον τα ποσοστά συμμετοχής του στα Νομικά Πρόσωπα που καταθέτουν τις αιτήσεις στήριξης, δεν υπερβαίνουν αθροιστικά το 100% για όλη την περίοδο 2014 - 2020.

Επιτρέπεται η κατάθεση πέραν της μιας αίτησης στήριξης, ανά ΑΦΜ για διαφορετικές Υποδράσεις, στην ίδια πρόσκληση ή μεταγενέστερη πρόσκληση του ίδιου ΤΠ.

Δεν θεωρείται διαφορετική Υποδράση, η διαφοροποίηση μεταξύ Οριζόντιας εφαρμογής μιας Υποδράσης και εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους στο ίδιο ΤΠ εφόσον το περιεχόμενο της Υποδράσης είναι το ίδιο (Άρθρο 3 ΚΥΑ 2635/13-09-2017 (ΦΕΚ 3313/Β/20-09-2017)).

Κριτήριο 24: Ο υποψήφιος δεν είναι (ή και δεν ήταν κατά την 1η δημοσίευση της πρόσκλησης), μέλος του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ, στέλεχος του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ, εκπρόσωπος φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ).

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση του υποψήφιου δικαιούχου σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.9: Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου με μονογραφή του Συντονιστή στην πρώτη σελίδα της αίτησης.

Κριτήριο 25: Ο υποψήφιος δεν αποτελεί εξωχώρια / υπεράκτια εταιρεία.

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση του υποψήφιου δικαιούχου, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.9: Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου.

Κριτήριο 26: Ο υποψήφιος αποδεικνύει την ύπαρξη ίδιας συμμετοχής σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχήμα. Σε περίπτωση χρήσης του Άρθρου 14 του Καν 651/2014 έχει προσκομιστεί αποδεικτικό κατοχής ιδιωτικών κεφαλαίων που αντιστοιχούν τουλάχιστον στο 25% του προϋπολογισμού της πράξης.

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου, σε ότι αφορά την πράξη, μπορεί να προέρχεται από ίδια κεφάλαια ή τραπεζικό δανεισμό ή/και συνδυασμό τους. Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με Υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο.

Εξαίρεση αποτελούν οι πράξεις που ενισχύονται μέσω του Άρθρου 14 του Καν (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής. Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος **οφείλει κατά την αίτηση να αποδεικνύει ότι διαθέτει την ίδια συμμετοχή σε ποσοστό τουλάχιστον 25% του προϋπολογισμού της πράξης είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε μέσω τραπεζικού δανεισμού ο οποίος δεν ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης⁴.**

Σύμφωνα με τα παραπάνω, εάν για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δικαιούχος της ενίσχυσης προτίθεται να προβεί σε δανεισμό, πρέπει το δάνειο που θα λάβει να είναι ελεύθερο από κάθε είδους κρατική στήριξη, συμπεριλαμβανομένων τυχών εγγυήσεων ή επιδοτήσεων επιτοκίου, ή δανείου με ευνοϊκότερους όρους χορήγησης, μέσω κάθε είδους χρηματοδοτικών εργαλείων.

Η απουσία κάθε είδους κρατικής στήριξης πρέπει να επιβεβαιώνεται καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου που χρηματοδοτείται και σε άλλα στάδια (αίτηση, προκαταβολή, ενδιάμεση πληρωμή, τελική πληρωμή κ.λπ.), προκειμένου η εν λόγω ενίσχυση να είναι συμβατή.

Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο, είτε με την απόδειξη κατοχής άλλου άμεσα ρευστοποιήσιμου τίτλου όπως μετοχές και ομόλογα.

Σύμφωνα με την παρ. 14 του άρθρου 14 του Καν. 651/2014, η οικονομική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 25% των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης και με μορφή που δεν περιέχει στοιχείο κρατικής ενίσχυσης.

⁴ Ως κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το αρ. 107.1 της Συνθήκης για την Λειτουργία Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) νοείται κάθε «Ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης* ορισμένων επιχειρήσεων** ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως».

* Ευνοϊκή μεταχείριση αποτελεί οποιαδήποτε ανακούφιση από κόστος έμφυτο στις οικονομικές δραστηριότητες της δικαιούχου επιχείρησης.

** Ως επιχείρηση νοείται οποιοσδήποτε φορέας ασκεί οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς και τον τρόπο χρηματοδότησής του και ανεξάρτητα από τον αν ο χαρακτήρας είναι κερδοσκοπικός ή κοινωνικός.

Για την αξιολόγηση του κριτηρίου, οι εντάσεις ενίσχυσης ανά υποδράση δίνονται στο Παράρτημα ΙV της Πρόσκλησης.

Συνεπώς για την τεκμηρίωση της ιδιωτικής συμμετοχής ανά υποδράση ισχύουν τα παρακάτω:

Τεκμηρίωση με Υπεύθυνη Δήλωση ή σχετικό τραπεζικό έγγραφο όπως αναγράφεται παραπάνω :

Υποδράσεις: 19.2.2.2, 19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.2.6, 19.2.3.1., 19.2.6.2 και 19.2.7.3 καθώς και ενισχύσεις σε νεοσύστατες επιχειρήσεις που εντάσσονται στο πλαίσιο των υποδράσεων 19.2.3.3, 19.2.3.4 και 19.2.3.5., όπως περιγράφονται στο άρθρο 22 καν. 651/2014.

Τεκμηρίωση με σχετικό τραπεζικό έγγραφο για το ποσοστό ιδιωτικής συμμετοχής έως 25%, άρθρο 14 καν. 651/2014:

Επενδύσεις στο πλαίσιο των υποδράσεων: 19.2.3.3, 19.2.3.4 και 19.2.3.5.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που η κάλυψη της Ιδιωτικής Συμμετοχής αποτελεί βαθμολογούμενο κριτήριο, η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης βαθμολογείται με μηδέν (0).

Κριτήριο 27: Ο δικαιούχος δεν του έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι).

Εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση του υποψήφιου δικαιούχου, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι.9: Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου.

Κριτήριο 28: Δεν εκκρεμεί για τον δικαιούχο εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).

Όσον αφορά τον έλεγχο της πλήρωσης της προϋπόθεσης του σημείου του αρ. 1 παρ. 4^ο του Καν. 651/2014, σύμφωνα με το οποίο δεν δύναται να ενισχυθεί επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, η ΟΤΔ θα το αξιολογεί:

- Με την προσκόμιση φορολογικής ενημερότητας και την αξιολόγηση των διαθέσιμων πληροφοριών του συστήματος TAXIS, δεδομένου ότι τα ποσά προς ανάκτηση που δεν έχουν καταβληθεί, εμφανίζονται στις βεβαιωμένες οφειλές των επιχειρήσεων και δεν δύναται να υπαχθούν σε ρύθμιση καταβολής.
- Με την προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης των δικαιούχων των ενισχύσεων, όπου θα εξετάζεται η ύπαρξη σχετικής αναφοράς σε Υπεύθυνη Δήλωση (Ν. 1599/1986, όπως ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής) του υποψήφιου δικαιούχου.

5. ΥΠΟΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

ΔΡΑΣΗ 19.2.1: «Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης»

19.2.1.1: «Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης στο γεωργικό και το δασικό τομέα»

Η υποδράση στοχεύει στην οργάνωση των τομέων παραγωγής και οικονομίας της περιοχής, με βάση τις αρχές της σύγχρονης επιχειρηματικότητας και της δημιουργίας σύγχρονων, βιώσιμων και ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων. Μέσω της υλοποίησης εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης, σε συγκεκριμένες ομάδες στόχους, δύναται να αντιμετωπιστούν ζητήματα που συμβάλλουν κατασταλτικά στην εξέλιξη του κάθε τομέα.

Η υλοποίηση της παρούσας θα συνδράμει σημαντικά στην υποστήριξη της οικονομικής ανάπτυξης του αγροδιατροφικού και του δασικού τομέα της περιοχής, συμβάλλοντας επίσης στη βελτίωση της βιωσιμότητας και ανταγωνιστικότητάς τους. Θα συμβάλλει στην σύνδεση της έρευνας με την εφαρμογή, καθώς και στην εισαγωγή της καινοτομίας στον αγροτικό τομέα, συμβάλλοντας έτσι στη βελτίωση της βιωσιμότητας και ανταγωνιστικότητάς του, καθώς και στη σύνδεσή του με τους λοιπούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας.

Η υποδράση αφορά κύρια στην ενίσχυση υλοποίησης ενεργειών εξειδικευμένης ενημέρωσης / μεταφοράς γνώσης για την απόκτηση δεξιοτήτων δημιουργίας προστιθέμενης αξίας στην παραγωγική διαδικασία των απασχολούμενων στον κλάδο της γεωργίας/κτηνοτροφίας και της δασοκομίας. Ο στόχος της υποδράσης συμβάλλει στην ενίσχυση της αποδοτικής αξίας του δευτερογενούς τομέα και γενικά του τομέα στήριξης των δραστηριοτήτων τουρισμού και παροχής υπηρεσιών στην περιοχή παρέμβασης.

Προτεραιότητα θα δοθεί σε προγράμματα κατάρτισης που αφορούν σε τουλάχιστον έναν από τους παρακάτω τομείς:

- αναβάθμισης και βελτίωσης των καλλιεργειών φυσικιάς στην Αίγινα
- λεμονοδάσους στον Πόρο,
- μελισσοκομία στα Κύθηρα,
- τεχνικές κλαδεύσεων και διαχείριση της υλοτομίας στα πευκοδάση των Νησιών για αντιπυρική προστασία κ.λπ.,
- μέθοδοι υγιεινής και διαχείρισης κτηνοτροφικής δραστηριότητας,
- διαχείριση όνων στην Ύδρα.

Η υποδράση αφορά σε ενισχύσεις για δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και απόκτησης δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των μαθημάτων επιμόρφωσης, εργαστηρίων και ατομικής καθοδήγησης, δραστηριότητες επίδειξης και δράσεις ενημέρωσης.

Οι ωφελούμενοι δύναται να απασχολούνται στους τομείς της γεωργίας (γεωργία και κτηνοτροφία), των πολύ μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων των οποίων το αποτέλεσμα είναι γεωργικό προϊόν, καθώς και του δασικού τομέα. Προτεραιότητα θα δοθεί σε ομάδες ωφελούμενων που είναι κάτοχοι γεωργικής εκμετάλλευσης σε έναν από τους παραπάνω τομείς προτεραιότητας.

Οι ενέργειες της υποδράσης θα προσδιοριστούν με την εξειδίκευση κύρια δράσεων συνεργασίας του τοπικού προγράμματος και με την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου, ενώ θα υπάρξει μέριμνα να μην συμπίπτουν με τις δράσεις του μέτρου 1.1. του ΠΑΑ 2014 – 2020.

- Όταν οι δράσεις αφορούν ωφελούμενους που δραστηριοποιούνται στο γεωργικό τομέα, η στήριξη δεν ακολουθεί τους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και απαλλάσσεται από την υποχρέωση κοινοποίησης.

Όταν οι δράσεις αφορούν ωφελούμενους που δραστηριοποιούνται στο δασικό τομέα, η στήριξη χορηγείται βάσει του καν. (ΕΕ)1407/2013, με ένταση ενίσχυσης έως **100% των επιλέξιμων δαπανών, έως 20.000,00 €**. Όταν οι ωφελούμενοι απασχολούνται στον γεωργικό τομέα, η στήριξη χορηγείται βάσει του άρθρου 14 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013, με ένταση ενίσχυσης 100% των επιλέξιμων δαπανών.

19.2.1.2 Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης σε ΜΜΕ αγροτικών περιοχών

Η υποδράση στοχεύει στην ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων για την εισαγωγή της έρευνας στην παραγωγική διαδικασία με στόχο την παραγωγή νέων προϊόντων, τη δημιουργία σχημάτων συνεργασίας, την ανταλλαγή γνώσεων, εμπειριών και καλών πρακτικών σε ΜΜΕ επιχειρήσεις με ενδεικτική αναφορά στη μεταποιητική και στην τουριστική δραστηριότητα.

Επιδιώκεται επίσης η στήριξη της ανάπτυξης νέων δραστηριοτήτων για την εισαγωγή της έρευνας στην παραγωγική διαδικασία με στόχο την παραγωγή νέων προϊόντων, τη δημιουργία σχημάτων συνεργασίας, την ανταλλαγή γνώσεων, εμπειριών και καλών πρακτικών, απασχολούμενων στις ΜΜΕ των Νήσων Αττικής του τοπικού προγράμματος.

Ο συνδυασμός της θεωρίας με την πράξη, η σύνδεση του αντικειμένου εκπαίδευσης με τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των ενδιαφερομένων και οι αμφίδρομες σχέσεις εκπαιδευτών – εκπαιδευομένων, συμβάλλουν στην απόκτηση κριτικού τρόπου σκέψης και στη βέλτιστη αξιοποίηση των διαθέσιμων μέσων.

Οι δράσεις ενημέρωσης με σκοπό τη μεταφορά πληροφοριών αναφορικά με τις δραστηριότητες που ασκούν οι ΜΜΕ στο πρόγραμμα των Νήσων Αττικής, δύναται να λάβουν τη μορφή εκθέσεων, συναντήσεων, παρουσιάσεων ή εντύπων και ηλεκτρονικών μέσων.

Μέσα από τη συμμετοχή σε δράσεις ενημέρωσης/ μεταφοράς γνώσης, οι συμμετέχοντες δύναται να αποκτήσουν εξειδικευμένες γνώσεις σχετικά με την κατεύθυνση και τις ανάγκες των δραστηριοτήτων τους. Απώτερος στόχος είναι: η αύξηση της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων με την παροχή κατάρτισης που αφορά σε χρήση νέων αποτελεσματικών μεθόδων καθώς και μηχανικών ιδιοτήτων, η συνεργασία με επιχειρήσεις άλλων κλάδων της οικονομίας, η ενσωμάτωση των τομέων/κλάδων στις τοπικές αναπτυξιακές δραστηριότητες και στην αειφορία, η δημιουργία απασχόλησης, μέσα από την παρακίνηση υιοθέτησης νέων ιδεών και καινοτομιών.

Στην παρούσα ενδεικτικά αναφέρεται η υλοποίηση ενεργειών επιμόρφωσης/ μεταφοράς γνώσης στον άξονα «γαστρονομικών κοινοτήτων», με την επιμόρφωση δραστηριοποιούμενων στον τομέα του τουρισμού, όπως ξενοδοχοί, εστιατορές κ.λπ. για την ανάδειξη της ταυτότητας της περιοχής μέσω της γαστρονομίας. Επίσης μέσω της παρούσας δύναται να δοθεί στήριξη για την επαγγελματική κατάρτιση και απόκτηση δεξιοτήτων των προσφύγων στους διάφορους τομείς δραστηριότητας της περιοχής, με έμφαση στην απόκτηση δεξιοτήτων στους τομείς των τροφίμων, του τουρισμού κ.λπ..

Ενδεικτικές ενέργειες αφορούν σε εκπαιδευτικά πρακτικά και θεωρητικά εργαστήρια μικρής διάρκειας με τη συμμετοχή εμπειρών και καταξιωμένων επαγγελματιών με δυνατότητα μεταφοράς γνώσης, εμπειρίας, πληροφορίας κ.ο.κ.

Οι ενέργειες της υποδράσης θα προσδιοριστούν με την εξειδίκευση κύρια δράσεων συνεργασίας του τοπικού προγράμματος και με την ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου,

ενώ θα υπάρξει μέριμνα να μην συμπίπτουν με τις δράσεις του μέτρου 1.1. του ΠΑΑ 2014 – 2020.

Οι Δικαιούχοι της υποδράσης, οφείλουν για την υλοποίηση της επένδυσης να διαθέτουν τους ΚΑΔ που αναφέρονται στο Παράρτημα VII.1 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ» της παρούσας πρόσκλησης για την υποδράση αυτή.

Η στήριξη για δράσεις με προϋπολογισμό έως και 20.000€ δύναται να χορηγηθεί βάσει του καν. (ΕΕ) 1407/2013 (γενικός de minimis), με ένταση ενίσχυσης 100% των επιλέξιμων δαπανών.

ΔΡΑΣΗ 19.2.2: «Ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους»

19.2.2.2: «Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν για την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.»

Η υποδράση στοχεύει στην ενδυνάμωση και αναζωογόνηση του παραδοσιακού τρόπου παρασκευής προϊόντων, στην γαστρονομία της περιοχής και στην ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας αυτής προς όφελος της αγροτικής οικονομίας και του τουρισμού, ενώ ενισχύει τη δυναμική των συνεταιρισμών όπως είναι οι γυναικείοι κ.λπ.. Παράλληλα μέσω της παρούσας αναμένεται η ανάπτυξη και η τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας, ενώ ταυτόχρονα ισχυροποιεί την ταυτότητα της περιοχής μέσα από την ανάπτυξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Η υποδράση αφορά:

- στην **ίδρυση/ δημιουργία** μιας μεταποιητικής μονάδας σε επιλέξιμους κλάδους της αγροτικής παραγωγής με σκοπό τη μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη των γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν. Περιοχές εφαρμογής των ιδρύσεων είναι οι Δήμοι Αγκιστριού, Αίγινας, Κυθήρων, Πόρου, Σαλαμίνας, Τροιζηνίας – Μεθάνων.
- στον **εκσυγχρονισμό/ανάπτυξη** μιας μεταποιητικής μονάδας σε επιλέξιμους κλάδους της αγροτικής παραγωγής με σκοπό τη μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη των γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν. Περιοχές εφαρμογής των εκσυγχρονισμών είναι το σύνολο της περιοχής παρέμβασης.

Οι τομείς εφαρμογής είναι: :

Επεξεργασία καπνού για παραγωγή πούρων ή σιγαρίλος, ζυθοποιία, επεξεργασία προϊόντων κυψέλης (γύρη, πρόπολη, βασιλικός πολτός), μονάδες παραγωγής αιθέριων ελαίων, μονάδες πυρηνελαιουργείων, βιοτεχνικές επιχειρήσεις (αρτοποιεία, αλευροειδή προϊόντα είδη ζαχαροπλαστικής, γλυκίσματα κ.λπ.), μονάδες παραγωγής αποσταγμάτων από οπωροκηπευτικά ή αμπελοοινικής προέλευσης, μονάδες παραγωγής γεωργικών προϊόντων για την παραγωγή προϊόντων κοσμετολογίας και διατροφής, μονάδες παραγωγής εμπορίας και συσκευασίας προϊόντων θρέψης φυτών, μονάδες παραγωγής πυτιάς και συμπυκνωμάτων αυτής, μονάδες αξιοποίησης παραπροϊόντων και υπολειμμάτων των βιομηχανιών ειδών διατροφής, μονάδες επεξεργασίας βάμβακος και λοιπών κλωστικών ινών κ.ά..

Η περιοχή εφαρμογής της παρούσας δράσης αφορά στην περιοχή που εμφανίζει δραστηριότητα στον πρωτογενή τομέα. Εξαιρούνται οι Δήμοι Ύδρα και Σπέτσες.

Η υποδράση αναφέρεται σε ενισχύσεις για επενδύσεις που αφορούν τη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων σε μη γεωργικά προϊόντα, οι οποίες χορηγούνται σε ΜΜΕ και

συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις.

Οι Δικαιούχοι της υποδράσης, οφείλουν για την υλοποίηση της επένδυσης να διαθέτουν τα ΚΑΔ που αναφέρονται στο Παράρτημα VII.1 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ» της παρούσας πρόσκλησης για την υποδράση αυτή.

Η **ένταση ενίσχυσης** ανέρχεται σε ποσοστό **40%** των επιλέξιμων δαπανών με χρήση του κανονισμού de minimis*, και 75% στα Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους

* Ο κανόνας De minimis ορίζει το ανώτατο όριο των 200.000,00€ (Δημόσια Δαπάνη) ως το ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που μπορεί να λάβει μια ενιαία επιχείρηση κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου τριών ετών.

19.2.2.3: «Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.»

Στο πλαίσιο αυτού η υποδράση στοχεύει στην αναβάθμιση της ελκυστικότητας της περιοχής και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών τουρισμού, ώστε ο τουρισμός να συμβάλλει στην τοπική ανάπτυξη, στην αύξηση της απασχόλησης και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, μέσω της διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος, αλλά και με ολιστική προσέγγιση του τουρισμού, συνδυάζοντας τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα.

Επιπλέον επιδιώκεται η ανάδειξη των περιοχών με υστέρηση ποιοτικών υποδομών διανυκτέρευσης και επενδύσεων εναλλακτικών μορφών τουρισμού σε περιοχές που υστερούν, με βάση την εμπειρία από την περιοχή, εστιάζοντας στις πιο απομακρυσμένες και χαμηλές σε τουριστικό ενδιαφέρον περιοχές (Κύθηρα, Τροιζηνίας – Μεθάνων, Αγκίστρι).

Η υποδράση αφορά στην:

- Ίδρυση/ δημιουργία υποδομών διανυκτέρευσης και εναλλακτικών μορφών τουρισμού στους Δήμους Κυθήρων, Τροιζηνίας – Μεθάνων, Αγκίστρι, και
- Εκσυγχρονισμό/ αναβάθμιση υποδομών διανυκτέρευσης και εναλλακτικών μορφών τουρισμού στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης
- Ίδρυση/ δημιουργία & εκσυγχρονισμό/ αναβάθμιση κέντρων εστίασης και αναψυχής στους Δήμους Κυθήρων, Τροιζηνίας – Μεθάνων, Αγκίστρι, και
- Εκσυγχρονισμό/ αναβάθμιση κέντρων εστίασης και αναψυχής στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης
- Ειδικά, οι επενδύσεις που αφορούν σε υποδομές διανυκτέρευσης θα πρέπει να είναι σύμφωνες με την υπ' αριθμ. Κ.Υ.Α. αριθμ. 2986/ 25.11.2016 Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Οι Δικαιούχοι της υποδράσης, οφείλουν για την υλοποίηση της επένδυσης να διαθέτουν τα ΚΑΔ που αναφέρονται στο Παράρτημα VII.1 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ» της παρούσας πρόσκλησης για την υποδράση αυτή.

Η **ένταση ενίσχυσης** ανέρχεται σε ποσοστό **65%** των επιλέξιμων δαπανών με χρήση του κανονισμού de minimis*.

* Ο κανόνας De minimis ορίζει το ανώτατο όριο των 200.000,00€ (Δημόσια Δαπάνη) ως το ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που μπορεί να λάβει μια ενιαία επιχείρηση κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου τριών ετών.

19.2.2.4: «Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής»

Η υποδράση στοχεύει στην ενθάρρυνση της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας στην περιοχή παρέμβασης με κύριο στόχο την ανάδειξη παρασκευασμάτων και προϊόντων για την παραγωγή και διάθεση σειράς νέων χρηστικών και χαρακτηριστικών προϊόντων, και η βελτίωση της ποιότητας του εμπορίου στην ύπαιθρο. Ανώτερο στόχο αποτελεί η αύξηση της προστιθέμενης αξίας της παραγωγής, η αναβάθμιση των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου και η διατήρηση/ δημιουργία θέσεων εργασίας.

Η υποδράση αφορά στην:

- Ίδρυση/ δημιουργία & εκσυγχρονισμό/ αναβάθμιση βιομηχανικών/ βιοτεχνικών μονάδων, στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης.
- Ίδρυση/ δημιουργία & εκσυγχρονισμό/ αναβάθμιση μονάδων χειροτεχνίας, με προϊόντα και αγαθά που σχετίζονται με την τοπική παράδοση και παραγωγή, στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης.
- Ίδρυση/ δημιουργία & εκσυγχρονισμό/ αναβάθμιση μονάδων παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης.

Οι Δικαιούχοι της υποδράσης, οφείλουν για την υλοποίηση της επένδυσης να διαθέτουν τα ΚΑΔ που αναφέρονται στο Παράρτημα VII.1 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ» της παρούσας πρόσκλησης για την υποδράση αυτή.

Η **ένταση ενίσχυσης** ανέρχεται σε ποσοστό **65%** των επιλέξιμων δαπανών με χρήση του κανονισμού de minimis*.

* Ο κανόνας De minimis ορίζει το ανώτατο όριο των 200.000,00€ (Δημόσια Δαπάνη) ως το ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που μπορεί να λάβει μια ενιαία επιχείρηση κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου τριών ετών.

19.2.2.6: «Ενίσχυση επενδύσεων οικοτεχνίας και πολυλειτουργικών αγροκτημάτων με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.»

Η υποδράση στοχεύει, στην ανάπτυξη μικρών παραγωγικών μονάδων που κύριο στόχο θα έχουν την παραγωγή και διακίνηση ποιοτικών προϊόντων. Στο πλαίσιο της υποδράσης ενισχύεται ο δεύτερος Γενικός Στόχος της τοπικής στρατηγικής «*Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μέσω της συνεργασίας, της διασύνδεσης και της καινοτομίας*», αφού κατεύθυνση αυτού αποτελεί η προώθηση ενός νέου παραγωγικού προτύπου, όπου διασυνδέονται αναπτυξιακά ο πρωτογενής τομέας, η μεταποίηση και η παροχή τουριστικών υπηρεσιών, με έμφαση στην ποιότητα και στην ασφάλεια των παραγόμενων προϊόντων. Σε επόμενο στάδιο η ενίσχυση της οικοτεχνίας και της λειτουργίας πολυλειτουργικών αγροκτημάτων δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων και της γεωργικής παραγωγής και τη διασύνδεσή τους με τον τομέα της εστίασης και τελικά την προώθηση στοιχείων τοπικής γαστρονομίας.

Η υποδράση αφορά στην:

- Ίδρυση/ δημιουργία & εκσυγχρονισμό/ αναβάθμιση μονάδων οικοτεχνίας⁵.
- Ίδρυση/ δημιουργία & εκσυγχρονισμό/ αναβάθμιση πολυλειτουργικών αγροκτημάτων. Σύμφωνα με τον ν. 4235/2014 είναι η αγροτική εκμετάλλευση, η οποία διαθέτει, τουλάχιστον: α) καλλιεργήσιμη έκταση β) φυτικό ή ζωικό κεφάλαιο και γ) χώρο εστίασης ή δυνατότητα εκπαίδευσης ή δυνατότητα επίδειξης και παρακολούθησης της παραγωγικής διαδικασίας ή οικοτεχνική μεταποίηση και λειτουργία με έμφαση στις τοπικές παραγωγικές δυνατότητες κάθε περιοχής.

Προϋποθέσεις ένταξης στη δράση και έναρξης λειτουργίας των μονάδων τροφίμων οικοτεχνικής παρασκευής αφορούν στην [εγγραφή των υπευθύνων των μονάδων αυτών στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Οικοτεχνίας \(ΚΗΜΟ\)](#).

Οι Δικαιούχοι της υποδράσης, οφείλουν για την υλοποίηση της επένδυσης να διαθέτουν τα ΚΑΔ που αναφέρονται στο Παράρτημα VII.1 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ» της παρούσας πρόσκλησης για την υποδράση αυτή.

Ο καθορισμός των όρων και των απαιτήσεων παραγωγής και διάθεσης τροφίμων οικοτεχνικής παρασκευής και διαδικασιών καταχώρησης των μονάδων παρασκευής αυτών στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Οικοτεχνίας (ΚΗΜΟ), καθορίζονται στην υπ' αριθ. 4912/120862 (ΦΕΚ 2468/Α'/2015) ΥΑ.

Ο προσδιορισμός των πολυλειτουργικών αγροκτημάτων και οι όροι επιλεξιμότητας αυτών καθορίζονται στην υπ' αριθ. 543/34450/03-04-2017 (ΦΕΚ 1145/ Β'/2017) ΚΥΑ.

Η **ένταξη ενίσχυσης** ανέρχεται σε ποσοστό **65%** των επιλέξιμων δαπανών με χρήση του κανονισμού de minimis*, για Πολύ Μικρές έως Μικρές Επιχειρήσεις, 40% για την Αττική και 75% για τα Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους.

* Ο κανόνας De minimis ορίζει το ανώτατο όριο των 200.000,00€ (Δημόσια Δαπάνη) ως το ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που μπορεί να λάβει μια ενιαία επιχείρηση κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου τριών ετών.

19.2.3.1 Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν, με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.

Η υποδράση στοχεύει στην προώθηση ενός νέου παραγωγικού προτύπου, όπου διασυνδέονται αναπτυξιακά ο πρωτογενής τομέας, και η μεταποίηση, με έμφαση στην ποιότητα και στην ασφάλεια των παραγόμενων προϊόντων, καλύπτοντας έναν από τους αναπτυξιακούς στόχους της περιοχής, στις περιοχές που εμφανίζουν δραστηριότητα στον τομέα.

⁵ Οικοτεχνία είναι η μεταποίηση, μικρής κλίμακας, γεωργικών προϊόντων αποκλειστικά ίδιας παραγωγής από τον παραγωγό και την οικογένειά του, στο χώρο της αγροτικής κατοικίας ή της αγροτικής εκμετάλλευσης. Τα μεταποιημένα προϊόντα που παράγονται προορίζονται για άμεση διάθεση, από τον οικοτέχνη στους χώρους του ή σε περιοδικές τοπικές διοργανώσεις (όπως εμποροπανηγύρεις και δημοτικές εκδηλώσεις) ή σε τοπικές λαϊκές αγορές ή σε αγορές παραγωγών (farmers' markets) ή σε επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου και μαζικής εστίασης της τοπικής αγοράς. (άρθρο 56, Ν. 4235/ 2014 ΦΕΚ 32/Α'/ 11-02-2014)

Η υποδράση αφορά στην ίδρυση/ δημιουργία ή και εκσυγχρονισμό μιας μεταποιητικής μονάδας σε επιλέξιμους κλάδους της αγροτικής παραγωγής με σκοπό τη μεταποίηση, εμπορία και/ ή ανάπτυξη των γεωργικών προϊόντων, του Παραρτήματος Ι της ΣΛΕΕ εκτός από τα προϊόντα αλιείας. Περιοχή εφαρμογής το σύνολο της περιοχής παρέμβασης.

Η **ένταση ενίσχυσης** ανέρχεται σε ποσοστό **40%** των επιλέξιμων δαπανών για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις για την Αττική και 75% για τα Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους.

Οι Δικαιούχοι της υποδράσης, οφείλουν για την υλοποίηση της επένδυσης να διαθέτουν τα ΚΑΔ που αναφέρονται στο Παράρτημα VII.1 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ» της παρούσας πρόσκλησης για την υποδράση αυτή.

19.2.3.3 Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.

Η υποδράση αφορά:

- Ίδρυση/ δημιουργία & εκσυγχρονισμό/ αναβάθμιση υποδομών εστίασης, διανυκτέρευσης και υποδομών εναλλακτικών μορφών τουρισμού σε όλη την περιοχή παρέμβασης
- Ίδρυση/δημιουργία & εκσυγχρονισμό/αναβάθμιση τουριστικών γραφείων και υπηρεσιών με στόχο την στήριξη των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, στο σύνολο της περιοχής εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος

Η **ένταση ενίσχυσης** ανέρχεται:

- σε ποσοστό **65%** των επιλέξιμων δαπανών για μη εισηγμένες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που λειτουργούν έως 5 έτη χωρίς διανομή κερδών, σύμφωνα με το άρθ.22 του Καν. 651/2014.
- σε ποσοστό **40%** των επιλέξιμων δαπανών για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις σύμφωνα με τον εγκεκριμένο Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, για την περίοδο 1.1.2017 – 31.12.2020. Η ίδρυση/ δημιουργία υποδομών διανυκτέρευσης, κέντρων εστίασης & αναψυχής και τουριστικών γραφείων & υπηρεσιών καθώς και ο εκσυγχρονισμός/ αναβάθμιση εστίασης & αναψυχής και τουριστικών γραφείων & υπηρεσιών στηρίζονται μέσω της υποδράσης 19.2.2.3.

Οι λειτουργικές μορφές και οι κατηγορίες των τουριστικών καταλυμάτων και των λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζονται στην υπ' αριθ. 2986/02-12-2016 (ΦΕΚ 3885/Β'/2016) ΥΑ.

Οι Δικαιούχοι της υποδράσης, οφείλουν για την υλοποίηση της επένδυσης να διαθέτουν τα ΚΑΔ που αναφέρονται στο Παράρτημα VII.1 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ» της παρούσας πρόσκλησης για την υποδράση αυτή.

19.2.3.4 Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.

Η υποδράση στοχεύει στην ενθάρρυνση της επιχειρηματικής πρωτοβουλίας στην περιοχή παρέμβασης με σκοπό την παραγωγή και διάθεση σειράς νέων χρηστικών και χαρακτηριστικών προϊόντων, και η βελτίωση της ποιότητας του εμπορίου στην ύπαιθρο.

Απώτερο στόχο αποτελεί η αύξηση της προστιθέμενης αξίας της παραγωγής, η αναβάθμιση των επιχειρήσεων λιανικού εμπορίου και η διατήρηση/ δημιουργία θέσεων εργασίας.

Η υποδράση αφορά στην ίδρυση/ δημιουργία ή/και εκσυγχρονισμό/ ανάπτυξη επιχειρήσεων λιανικού/ χονδρικού εμπορίου *στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης*.

Η **ένταση ενίσχυσης** ανέρχεται:

- σε ποσοστό **65%** των επιλέξιμων δαπανών για μη εισηγμένες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που λειτουργούν έως 5 έτη χωρίς διανομή κερδών, σύμφωνα με το άρθ.22 του Καν. 651/2014.
- σε ποσοστό **40%** των επιλέξιμων δαπανών για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις σύμφωνα με τον εγκεκριμένο Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, για την περίοδο 1.1.2017 – 31.12.2020.

Οι Δικαιούχοι της υποδράσης, οφείλουν για την υλοποίηση της επένδυσης να διαθέτουν τα ΚΑΔ που αναφέρονται στο Παράρτημα VII.1 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ» της παρούσας πρόσκλησης για την υποδράση αυτή.

19.2.3.5 Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κ.λπ.) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.

Στο πλαίσιο αυτού η υποδράση στοχεύει, στην αναβάθμιση της ελκυστικότητας της περιοχής και στην αναβάθμιση ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Μέσω της παρούσας επιδιώκεται επιπλέον η στήριξη δικαιούχων εξειδικευμένων στον τομέα τους ώστε να συμβάλει στην τοπική ανάπτυξη, στην αύξηση της απασχόλησης και στη βελτίωση ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Η υποδράση αφορά στην ίδρυση/ δημιουργία & εκσυγχρονισμό/ αναβάθμιση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών (τριτογενής τομέας), με σκοπό την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού. Ενδεικτικές κατηγορίες στον τομέα οικονομικής δραστηριότητας των υπηρεσιών ανήκουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες, όπως δικηγόροι, γιατροί, μηχανικοί, λογιστές, επαγγέλματα θετικών επιστημών, προγραμματιστές κ.λπ., αλλά και κλάδοι παροχής υπηρεσιών με σκοπό την αναβάθμιση ποιότητας ζωής των κατοίκων όπως παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού κ.λπ..

Η **ένταση ενίσχυσης** ανέρχεται:

- σε ποσοστό **65%** των επιλέξιμων δαπανών για μη εισηγμένες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που λειτουργούν έως 5 έτη χωρίς διανομή κερδών, σύμφωνα με το άρθ.22 του Καν. 651/2014.
- σε ποσοστό **40%** των επιλέξιμων δαπανών για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον εγκεκριμένο Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, για την περίοδο 1.1.2017 – 31.12.2020.

Οι Δικαιούχοι της υποδράσης, οφείλουν για την υλοποίηση της επένδυσης να διαθέτουν τα ΚΑΔ που αναφέρονται στο Παράρτημα VII.1 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ» της παρούσας πρόσκλησης για την υποδράση αυτή.

19.2.6.2 Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων

Η υποδράση στοχεύει στην αξιοποίηση ή/ και επεξεργασία της πρώτης ύλης για την παραγωγή υλικών σχετικών με τις δυνατότητες αυτής.

Η υποδράση αφορά:

- σε επενδύσεις ενίσχυσης του δασοκομικού δυναμικού ή σχετικές με την επεξεργασία, την κινητοποίηση και εμπορία που δημιουργούν προστιθέμενη αξία για τα δασοκομικά προϊόντα (παραγωγή pellets, ξυλείας, κ.λπ.)
- σε επενδύσεις που σχετίζονται με τη βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών, που πρέπει να είναι αιτιολογημένες σε σχέση με τις αναμενόμενες βελτιώσεις σε δάση σε μία ή περισσότερες εκμεταλλεύσεις και μπορούν να περιλαμβάνουν επενδύσεις σε μηχανήματα και πρακτικές συγκομιδής που είναι φιλικά προς το έδαφος και τους πόρους
- σε επενδύσεις που αφορούν τη χρήση ξυλείας ως πρώτης ύλης ή πηγής ενέργειας περιορίζονται σε όλες τις εργασίες εκμετάλλευσης που προηγούνται της βιομηχανικής μεταποίησης.

Η **ένταση ενίσχυσης** ανέρχεται σε ποσοστό **40%** των επιλέξιμων δαπανών, σύμφωνα με τον καν. (ΕΕ) 1407/2013 και σε 75% για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους και συγκεκριμένα Κύθηρα – Αντικύθηρα και αφορά ΜΜΕ, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 1407/2013.

Οι Δικαιούχοι της υποδράσης, οφείλουν για την υλοποίηση της επένδυσης να διαθέτουν τα ΚΑΔ που αναφέρονται στο Παράρτημα VII.1 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ» της παρούσας πρόσκλησης για την υποδράση αυτή.

19.2.7.3 Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με τον αγροτουρισμό

Η υποδράση στοχεύει στην οργανωτική συνεργασία⁶ δηλ. την ανάπτυξη κοινών επιχειρηματικών στρατηγικών ή διαχειριστικών δομών, η παροχή κοινών υπηρεσιών ή υπηρεσιών για τη διευκόλυνση της συνεργασίας, συντονισμένες δραστηριότητες, όπως η υποστήριξη δικτύων και συνεργατικών σχηματισμών.

Στο πλαίσιο αυτού, η υποδράση στοχεύει στην αποτελεσματική οργάνωση των φορέων διαχείρισης των μέσων των παρεχόμενων εμπορικών τουριστικών υπηρεσιών για την αντιμετώπιση των κοινών τους προβλημάτων και ζητημάτων που συμβάλλουν σε περιβαλλοντική υποβάθμιση καθώς και σε περιορισμό της δυνατότητας υψηλής απόδοσης της λειτουργίας τους με τον κοινό σκοπό την εμπορική τουριστική υπηρεσία.

Η δράση προτείνεται να υλοποιηθεί από **συνεργατικούς σχηματισμούς ή cluster** και αφορά την υλοποίηση ενεργειών για την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης σε επίπεδο οργάνωσης φορέων και διαχείρισης του αντικειμένου των μέσων μεταφοράς και μετακίνησης, την αξιολόγηση, τη λήψη αποφάσεων για τους εμπλεκόμενους, την διατύπωση προτάσεων, τον εντοπισμό κατάλληλων θέσεων για την οργάνωση των υπηρεσιών διαχείρισης των μέσων μεταφοράς και μετακίνησης, την κατάρτιση κατά περίπτωση πρότυπης / ων τεχνικής/ών μελετών

⁶ Ορισμός οργανωτικής συνεργασίας βάσει του πεδίου 62 των ορισμών για τις ενισχύσεις προς ΜΜΕ σελ. 23 καν. 651/2014

βάσει των ισχυουσών προδιαγραφών για τις υποδομές αυτές και σύμφωνα με τη δυνατότητα του τοπικού προγράμματος τη χρηματοδότηση δημιουργίας της υποδομής.

Ενδεικτικά προτείνεται η υλοποίηση των κάτωθι ενεργειών:

- **Ενεργοποίηση και συνεργασία εμπλεκόμενων φορέων**
- **Εκπόνηση σχεδίου δράσης – αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, διερεύνηση των δυνατοτήτων δημιουργίας υποδομής διαχείρισης των μέσων μεταφοράς και μετακίνησης, εντοπισμός πιθανών θέσεων εγκατάστασης της υποδομής,**
- **Κατάρτιση προδιαγραφών για την εκπόνηση πρότυπων τεχνικών μελετών, καταγραφή και δημιουργία οδηγού ολοκλήρωσης αδειοδοτικής διαδικασίας της κατάλληλης υποδομής οργάνωσης της διαχείρισης των μέσων μεταφοράς και μετακίνησης.**
- **Οργάνωση / διαδικασίες φορέα λειτουργίας.**

Η **ένταση ενίσχυσης** ανέρχεται σε ποσοστό έως **65%** των επιλέξιμων δαπανών με χρήση του κανονισμού 1407/2013. *

* Ο κανονισμός 1407/2013 ορίζει το ανώτατο όριο των 200.000,00€ (Δημόσια Δαπάνη) ως το ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που μπορεί να λάβει μια ενιαία επιχείρηση κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου τριών ετών.

Δικαιούχοι μπορεί να είναι Τυπικό ή Άτυπο Δίκτυο μέλη του οποίου είναι αποκλειστικά συναφείς με το αντικείμενο του Δικτύου Επιχειρήσεις. Οι Δικαιούχοι της υποδράσης, οφείλουν για την υλοποίηση της επένδυσης να διαθέτουν τα ΚΑΔ που αναφέρονται στο Παράρτημα VII.1 «Επιλέξιμοι ΚΑΔ» της παρούσας πρόσκλησης για την υποδράση αυτή.

6. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ (ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ) ΥΠΟΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Στον πίνακα 2 που ακολουθεί αποτυπώνεται ο γενικός πίνακας κριτηρίων επιλογής πράξεων για το σύνολο των προκηρυσσόμενων υποδράσεων, η ανάλυση αυτών καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα κριτήρια ανά υποδράση με την αντίστοιχη βαθμολογία και βαρύτητα.

Για το σύνολο των κριτηρίων ισχύουν τα παρακάτω:

- Η βαθμολόγηση των κριτηρίων προκύπτει από τον υπολογισμό $ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ$
- Η Μοριοδότηση αφορά στην βαθμολόγηση του κριτηρίου σύμφωνα με τη λίστα τιμών, όπως αναλύεται στον παρακάτω πίνακα.
- Ελάχιστη Βαθμολογία: 0 μονάδες (0%)
- Μέγιστη Βαθμολογία: 100 μονάδες (100%)
- Ελάχιστη βαθμολογία που οφείλει να συγκεντρώσει η πρόταση για την **ένταξη** της στο ΤΠ: **30 μονάδες (30%) ή 40 μονάδες (40%)**, ανάλογα με την υποδράση.

– Για τη βαθμολογία των κριτηρίων θα χρησιμοποιηθούν οι ακέραιες τιμές της διαβάθμισής τους και **όχι** το εύρος μεταξύ αυτών, πλην του κριτηρίου της μοριοδότησης της διαθεσιμότητας ιδίων κεφαλαίων.

– Σε περίπτωση ισοβαθμίας, η κατάταξη των προτάσεων προκύπτει βάσει βαθμολογίας του κριτηρίου επιλογής με τη μεγαλύτερη βαρύτητα. Η βαθμολογία των κριτηρίων επιλογής εξετάζεται κατά φθίνουσα σειρά βαρύτητας, έως ότου προκύψει βαθμολογική κατάταξη.

Πίνακας 2: Κριτήρια επιλογής (βαθμολόγησης) πράξεων (ΒΘ)

A/A ΒΘ	Περιγραφή κριτηρίου	Ανάλυση κριτηρίου	Μοριοδότηση	Υποδράση που αφορά	Δικαιολογητικά
1.	Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	Συσχέτιση με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση	100	Το σύνολο των υποδράσεων	Αίτηση Στήριξης και Πρόσκληση
		Συσχέτιση με το 70% των στόχων που αφορούν στην υποδράση	70		
		Συσχέτιση με το 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση	30		
		Συσχέτιση με ποσοστό μικρότερο του 30% των στόχων που αφορούν στην υποδράση	0		
2.	Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	Σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης και πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	100	Το σύνολο των υποδράσεων	Αίτηση Στήριξης
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης αλλά πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	50		
		Ασαφής περιγραφή της πρότασης και ελλείψεις ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά	0		
3.	Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 5$	100	Το σύνολο των υποδράσεων	Αίτηση Στήριξης
		$5 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 10$	60		
		$10 < 100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} \leq 30$	30		
		$100 * (\text{αιτούμενο} - \text{εγκεκριμένο}) / \text{εγκεκριμένο} > 30$	0		
4.	Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	Εξασφάλιση του συνόλου των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	100	Το σύνολο των υποδράσεων εκτός των 19.2.1.1, 19.2.1.2 & 19.2.7.3	Αίτηση Στήριξης, Άδεια Λειτουργίας, Άδεια Εγκατάστασης, Άδεια Δόμησης, Επιμέρους
		Εξασφάλιση μέρους των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών	60		

1^η Πρόσκληση Τοπικού Προγράμματος CLLD/ LEADER 2014 - 2020:

«Πολιτισμός και Περιβάλλον "Εν Πλω"»

Παρεμβάσεις Ιδιωτικού Χαρακτήρα

Παράρτημα ΙΙ.2: Οδηγός Επιλεξιμότητας Επιλογής

A/A ΒΘ	Περιγραφή κριτηρίου	Ανάλυση κριτηρίου	Μοριοδότηση	Υποδράση που αφορά	Δικαιολογητικά
		Υποβολή αιτήσεων στις αρμόδιες αρχές για απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες.	30		Άδειες, Αιτήσεις για την έκδοση των προηγούμενων.
5.	Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου	50	Το σύνολο των υποδράσεων εκτός των 19.2.1.1 & 19.2.1.2	Αίτηση Στήριξης
		Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου	50		
6.	Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	Ποσοστό Ιδίων Κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής *100%		Το σύνολο των υποδράσεων εκτός των 19.2.1.1 & 19.2.1.2	Βεβαίωση Τραπεζικού Ιδρύματος.
7.	Σύσταση Φορέα	Έχει συσταθεί ο φορέας υλοποίησης της επένδυσης (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κ.λπ.) ή δεν απαιτείται σύσταση φορέα	100	Το σύνολο των υποδράσεων εκτός των 19.2.1.1, 19.2.1.2 & 19.2.7.3	Έναρξη στην Δ.Ο.Υ.
		Δεν έχει συσταθεί ο φορέας που απαιτείται	0		
8.	Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	Πολύ μικρές επιχειρήσεις	100	19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.3.3, 19.2.3.4, 19.2.3.5, 19.2.6.2	Σχετική Δήλωση Οδηγίας
		Μικρές επιχειρήσεις	50		
		Μεσαίες/μεγάλες επιχειρήσεις	0		
9.	Προστασία περιβάλλοντος	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μεγαλύτερο ή ίσο του 5%	100	19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.2.6, 19.2.3.3 ⁷ , 19.2.3.4	Αίτηση Στήριξης/Επιλέξιμες δαπάνες
		Ποσοστό δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος μικρότερο του 5%	0		
10.	Σχετική εμπειρία παρόχου στην επαγγελματική κατάρτιση	Ναι	100	19.2.1.1 & 19.2.1.2	Βεβαίωση αρμόδιου φορέα για υλοποίηση
		Όχι	0		

⁷ Στις υποδράσεις 19.2.3.3 και 19.2.3.4 δεν είναι επιλέξιμες, δαπάνες για παραγωγή, διανομή και οι υποδομές ενέργειας.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

1^η Πρόσκληση Τοπικού Προγράμματος CLLD/ LEADER 2014 - 2020:

«Πολιτισμός και Περιβάλλον "Εν Πλω"»

Παρεμβάσεις Ιδιωτικού Χαρακτήρα

Παράρτημα ΙΙ.2: Οδηγός Επιλεξιμότητας Επιλογής

A/A ΒΘ	Περιγραφή κριτηρίου	Ανάλυση κριτηρίου	Μοριοδότηση	Υποδράση που αφορά	Δικαιολογητικά
					αντίστοιχων προγραμμάτων
11.	Διαθεσιμότητα υλικοτεχνικής υποδομής	Διαθέτει πιστοποιημένες δομές μεταφοράς γνώσης από ΕΟΠΠΕΠ	100	19.2.1.1 & 19.2.1.2	Σχετικό πιστοποιητικό ΕΟΠΠΕΠ
		Διαθέτει πρόσβαση σε πιστοποιημένες δομές	50		
		Κανένα από τα παραπάνω	0		
12.	Διαθεσιμότητα εκπαιδευτικού προσωπικού	Ναι	100	19.2.1.1 & 19.2.1.2	Αίτηση Στήριξης και Ιδιωτικά Συμφωνητικά συνεργασίας ή/και Συμβάσεις, Βιογραφικά εκπαιδευτών κ.λπ.
		Όχι	0		
13.	Ωφελοούμενοι προγράμματος κατάρτισης	Ναι	100	19.2.1.1 & 19.2.1.2	Αίτηση Στήριξης
		Όχι	0		
14.	Εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS)	Ναι	100	19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.6.2	Αίτηση Στήριξης/Επιλέξιμες Δαπάνες, Σχετική Βεβαίωση
		Όχι	0		
15.	Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση - εγκατάσταση - εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.6.2	Αίτηση Στήριξης/Επιλέξιμες Δαπάνες
		10% ≤ Ποσοστό < 20%	60		
		5% ≤ Ποσοστό < 10%	30		
16.	Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας.	Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%	100	19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.6.2	Αίτηση Στήριξης
		10% ≤ Ποσοστό < 20%	60		
		5% ≤ Ποσοστό < 10%	30		
17.	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες)	Το προϊόν χαρακτηρίζεται ως καινοτόμο	100	19.2.3.1, 19.2.2.2, 19.2.2.4, 19.2.2.6, 19.2.3.4, 19.2.3.5, 19.2.6.2	Αίτηση Στήριξης και Πρόσκληση.
		Η παραγωγική διαδικασία στο σύνολό της χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη, ή αφορά σε χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-	75		

1^η Πρόσκληση Τοπικού Προγράμματος CLLD/ LEADER 2014 - 2020:
«Πολιτισμός και Περιβάλλον "Έν Πλω"»
Παρεμβάσεις Ιδιωτικού Χαρακτήρα
Παράρτημα ΙΙ.2: Οδηγός Επιλεξιμότητας Επιλογής

A/A BΘ	Περιγραφή κριτηρίου	Ανάλυση κριτηρίου	Μοριοδότηση	Υποδράση που αφορά	Δικαιολογητικά
	μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία			
		Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη ή γίνεται εισαγωγή μιας σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, το αποτέλεσμα της οποίας είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο παραγωγής της, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής της	50		
18.	Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)	Οργανωτική καινοτομία / καινοτομία στο προϊόν ή στην διαχείριση και λειτουργία	100	19.2.2.3 & 19.2.3.3	Αίτηση Στήριξης και Πρόσκληση.
19.	Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική	Διατηρητέο ή παραδοσιακό κτίριο	100	19.2.2.3 & 19.2.3.3	ΦΕΚ, Τοπικά Σύμφωνα, Βεβαίωση Αρμόδιου φορέα για διατηρητέο κτίριο, Αρχιτεκτονικά Σχέδια.
		Παραδοσιακός οικισμός	50		
20.	Αξιολόγηση συνεργατικού σχηματισμού	Για κάθε μέλος δίδονται 10 βαθμοί - μέγιστος αριθμός βαθμολογούμενων μελών 10		19.2.7.3	Αίτηση Στήριξης, Καταστατικό φορέα ή ιδιωτικό συμφωνητικό σύμπραξης /συνεργασίας, Βιογραφικά Σημειώματα. Αποδεικτικά τεκμηρίωσης της σχετικής εμπειρίας του υπευθύνου
21.	Εμπειρία του υπευθύνου στην εκτέλεση και συντονισμό έργου συνεργασίας (ο υπεύθυνος έχει συμμετάσχει τουλάχιστον σε ένα έργο συνεργασίας)	Ναι	100	19.2.7.3	
		Όχι	0		
22.	Ικανότητα, εμπειρία και αξιοπιστία των μελών του δικτύου	Ποσοστό >50% των μελών της συνεργασίας έχει συμμετάσχει σε άλλο σχήμα συνεργασίας	100	19.2.7.3	Καταστατικό φορέα ή ιδιωτικό συμφωνητικό

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Η Ευρώπη επενδύει στις αγροτικές περιοχές

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

1^η Πρόσκληση Τοπικού Προγράμματος CLLD/ LEADER 2014 - 2020:
«Πολιτισμός και Περιβάλλον "Έν Πλω"»
Παρεμβάσεις Ιδιωτικού Χαρακτήρα
Παράρτημα ΙΙ.2: Οδηγός Επιλεξιμότητας Επιλογής

A/A ΒΘ	Περιγραφή κριτηρίου	Ανάλυση κριτηρίου	Μοριοδότηση	Υποδράση που αφορά	Δικαιολογητικά
		Ποσοστό <50% των μελών της συνεργασίας έχει συμμετάσχει σε άλλο σχήμα συνεργασίας	0		σύμπραξης /συνεργασίας συμμετοχής. Βιογραφικά σημειώματα, αποδεικτικά συμμετοχής σε παλιότερα σχήματα συνεργασίας
23.	Πρώθηση επιχειρηματικότητας ανέργων	Άνεργοι πάνω από 3 χρόνια	100	19.2.3.5	Βεβαίωση ΟΑΕΔ
		Άνεργοι έως 3 χρόνια	50		

Κριτήρια επιλογής (βαθμολόγησης) πράξεων ανά υποδράση

19.2.1: «Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης»

19.2.1.1: «Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης στο γεωργικό και το δασικό τομέα»

Κριτήρια Επιλογής 19.2.1.1.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
Κριτήριο 1: Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	10%	100
		70
		30
		0
Κριτήριο 2: Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	20%	100
		50
		0
Κριτήριο 3: Σχετική εμπειρία παρόχου στην επαγγελματική κατάρτιση	15%	100
		0
Κριτήριο 4: Διαθεσιμότητα υλικοτεχνικής υποδομής	10%	100
		50
		0
Κριτήριο 5: Διαθεσιμότητα εκπαιδευτικού προσωπικού	15%	100
		0
Κριτήριο 6: Ωφελοόμενοι προγράμματος κατάρτισης (απαιτείται ο καθορισμός της ομάδας στόχου /προτεραιότητας στην περιγραφή της υποδράσης)	15%	100
		0
Κριτήριο 7: Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	15%	100
		60
		30
		0
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	100%	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		40
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ		40% (της μέγιστης βαθμολογίας)

19.2.1.2: «Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης σε ΜΜΕ αγροτικών περιοχών»

Κριτήρια Επιλογής 19.2.1.1.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
Κριτήριο 1: Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	10%	100
		70
		30
		0
Κριτήριο 2: Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	20%	100

Κριτήρια Επιλογής 19.2.1.1.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
		50
		0
Κριτήριο 3: Σχετική εμπειρία παρόχου στην επαγγελματική κατάρτιση	15%	100
		0
Κριτήριο 4: Διαθεσιμότητα υλικοτεχνικής υποδομής	10%	100
		50
		0
Κριτήριο 5: Διαθεσιμότητα εκπαιδευτικού προσωπικού	15%	100
		0
Κριτήριο 6: Ωφελούμενοι προγράμματος κατάρτισης (απαιτείται ο καθορισμός της ομάδας στόχου /προτεραιότητας στην περιγραφή της υποδράσης)	15%	100
		0
Κριτήριο 7: Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	15%	100
		60
		30
		0
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	100%	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		40
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ		40% (της μέγιστης βαθμολογίας)

19.2.2: «Ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους»

19.2.2.2: «Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν για την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.»

Κριτήρια Επιλογής 19.2.2.2.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
Κριτήριο 1: Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	10%	100
		70
		30
		0
Κριτήριο 2: Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	10%	100
		50
		0
Κριτήριο 3: Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	15%	

Κριτήρια Επιλογής 19.2.2.2.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
Κριτήριο 4: Είδος επιχείρησης	5%	100
		50
		0
Κριτήριο 5: Εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS)	5%	100
		0
Κριτήριο 6: Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας.	5%	100
		60
		30
Κριτήριο 7: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	5%	100
		60
		30
Κριτήριο 8: Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	5%	100
		75
		50
Κριτήριο 9: Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100
		60
		30
Κριτήριο 10: Σύσταση Φορέα	10%	100
		0
Κριτήριο 11: Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	10%	50
		50
Κριτήριο 12: Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	10%	100
		60
		30
		0
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	100%	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		30
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ		30% (της μέγιστης βαθμολογίας)

19.2.2.3: «Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.»

Κριτήρια Επιλογής 19.2.2.3.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
Κριτήριο 1: Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	10%	100
		70
		30

Κριτήρια Επιλογής 19.2.2.3.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
		0
Κριτήριο 2: Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	10%	50
Κριτήριο 3: Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	15%	100
		60
		30
		0
Κριτήριο 4: Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	10%	50
		50
Κριτήριο 5: Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	5%	100
		50
		0
Κριτήριο 6: Προστασία περιβάλλοντος	5%	100
		0
Κριτήριο 7: Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική	10%	100
		50
Κριτήριο 8: Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)	5%	100
Κριτήριο 9: Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100
		60
		30
Κριτήριο 10: Σύσταση Φορέα	10%	100
		0
Κριτήριο 11: Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	10%	100
		50
		0
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	100%	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		30
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ		30% (της μέγιστης βαθμολογίας)

19.2.2.4: «Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.»

Κριτήρια Επιλογής 19.2.2.4.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
Κριτήριο 1: Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	15%	100
		70
		30
		0
Κριτήριο 2: Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	10%	
Κριτήριο 3: Προστασία περιβάλλοντος	10%	100
		0
Κριτήριο 4: Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	10%	100
		75
		50
Κριτήριο 5: Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100
		60
		30
Κριτήριο 6: Σύσταση Φορέα	10%	100
		0
Κριτήριο 7: Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	10%	100
		50
		0
Κριτήριο 8: Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	10%	50
		50
Κριτήριο 9: Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	10%	100
		60
		30
		0
Κριτήριο 10: Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	5%	100
		50
		0
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	100%	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		40
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ		40% (της μέγιστης βαθμολογίας)

19.2.2.6: «Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της οικοτεχνίας και πολυλειτουργικών αγροκτημάτων, με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.»

Κριτήρια Επιλογής 19.2.2.6.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
Κριτήριο 1: Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	15%	100
		70
		30
		0
Κριτήριο 2: Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	15%	
Κριτήριο 3: Προστασία περιβάλλοντος	5%	100
		0
Κριτήριο 4: Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	5%	100
		75
		50
Κριτήριο 5: Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	20%	100
		60
		30
Κριτήριο 6: Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	10%	100
		50
		0
Κριτήριο 7: Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	10%	50
		50
Κριτήριο 8: Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	10%	100
		60
		30
		0
Κριτήριο 9: Σύσταση Φορέα	10%	100
		0
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	100%	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		30
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ		30% (της μέγιστης βαθμολογίας)

19.2.3: «Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής»

19.2.3.1: «Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.»

Κριτήρια Επιλογής 19.2.3.1.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
Κριτήριο 1: Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	10%	100
		70
		30
		0
Κριτήριο 2: Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	10%	100
		50
		0
Κριτήριο 3: Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	15%	
Κριτήριο 4: Είδος επιχείρησης	5%	100
		50
		0
Κριτήριο 5: Εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS)	5%	100
		0
Κριτήριο 6: Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας.	5%	100
		60
		30
Κριτήριο 7: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	5%	100
		60
		30
Κριτήριο 8: Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	5%	100
		75
		50
Κριτήριο 9: Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100
		60
		30
Κριτήριο 10: Σύσταση Φορέα	10%	100
		0
Κριτήριο 11: Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	10%	50
		50
Κριτήριο 12: Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	10%	100
		60
		30
		0
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	100%	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		30

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ		30% (της μέγιστης βαθμολογίας)
---	--	---------------------------------------

19.2.3.3: «Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.»

Κριτήρια Επιλογής 19.2.3.3.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
Κριτήριο 1: Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	10%	100
		70
		30
		0
Κριτήριο 2: Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	10%	50
Κριτήριο 3: Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	15%	100
		60
		30
		0
Κριτήριο 4: Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	10%	50
		50
Κριτήριο 5: Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	5%	100
		50
		0
Κριτήριο 6: Προστασία περιβάλλοντος	5%	100
		0
Κριτήριο 7: Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική	10%	100
		50
Κριτήριο 8: Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)	5%	100
Κριτήριο 9: Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100
		60
		30
Κριτήριο 10: Σύσταση Φορέα	10%	100
		0
Κριτήριο 11: Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	10%	100
		50
		0
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	100%	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		30

Κριτήρια Επιλογής 19.2.3.3.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ		30% (της μέγιστης βαθμολογίας)

19.2.3.4: «Οριζόντια εφαρμογή επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.»

Κριτήρια Επιλογής 19.2.3.4.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
Κριτήριο 1: Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	15%	100
		70
		30
		0
Κριτήριο 2: Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	10%	
Κριτήριο 3: Προστασία περιβάλλοντος	10%	100
		0
Κριτήριο 4: Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	10%	100
		75
		50
Κριτήριο 5: Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100
		60
		30
Κριτήριο 6: Σύσταση Φορέα	10%	100
		0
Κριτήριο 7: Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	10%	100
		50
		0
Κριτήριο 8: Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	10%	50
		50
Κριτήριο 9: Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	10%	100
		60
		30
		0
Κριτήριο 10: Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	5%	100
		50
		0
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	100%	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		40

Κριτήρια Επιλογής 19.2.3.4.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ		40% (της μέγιστης βαθμολογίας)

19.2.3.5: Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικόι σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κ.λπ.) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.»

Κριτήρια Επιλογής 19.2.3.5.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
Κριτήριο 1: Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	15%	100
		70
		30
		0
Κριτήριο 2: Προώθηση επιχειρηματικότητας ανέργων	10%	100
		50
Κριτήριο 3: Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	10%	
Κριτήριο 4: Είδος επιχείρησης	5%	100
		50
		0
Κριτήριο 5: Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)	10%	100
		0
Κριτήριο 6: Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100
		60
		30
Κριτήριο 7: Σύσταση Φορέα	10%	100
		0
Κριτήριο 8: Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	10%	100
		50
		0
Κριτήριο 9: Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	10%	50
		50
Κριτήριο 10: Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	10%	100
		60
		30
		0
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	100%	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		30
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ		30% (της μέγιστης βαθμολογίας)

19.2.6: «Ανάπτυξη και βελτίωση βιωσιμότητας δασών»

19.2.6.2: «Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων»

Κριτήρια Επιλογής 19.2.6.2.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
Κριτήριο 1: Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	10%	100
		70
		30
		0
Κριτήριο 2: Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	10%	
Κριτήριο 3: Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)	5%	100
		50
		0
Κριτήριο 4: Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας.	5%	100
		60
		30
Κριτήριο 5: Εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS)	5%	100
		0
Κριτήριο 6: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος	5%	100
		60
		30
Κριτήριο 7: Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)	5%	100
		75
		50
Κριτήριο 8: Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης	10%	100
		60
		30
Κριτήριο 9: Σύσταση Φορέα	10%	100
		0
Κριτήριο 10: Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	10%	100
		50
		0
Κριτήριο 11: Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	10%	50
		50
Κριτήριο 12: Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	15%	100
		60
		30
		0
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	100%	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		100

Κριτήρια Επιλογής 19.2.6.2.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		30
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ		30% (της μέγιστης βαθμολογίας)

19.2.7: «Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με τον αγροτουρισμό»

19.2.7.3: «Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με τον αγροτουρισμό»

Κριτήρια Επιλογής 19.2.7.3.	Βαρύτητα %	Μοριοδότηση
Κριτήριο 1: Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)	20%	100
		70
		30
		0
Κριτήριο 2: Αξιολόγηση συνεργατικού σχηματισμού	10%	
Κριτήριο 3: Εμπειρία του υπευθύνου στην εκτέλεση και συντονισμό έργου συνεργασίας (ο υπεύθυνος έχει συμμετάσχει τουλάχιστον σε ένα έργο συνεργασίας)	10%	100
		0
Κριτήριο 4: Ικανότητα, εμπειρία και αξιοπιστία των μελών του δικτύου	15%	100
		0
Κριτήριο 5: Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	5%	
Κριτήριο 6: Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης	15%	100
		50
		0
Κριτήριο 7: Ρεαλιστικότητα του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης	15%	50
		50
		0
Κριτήριο 8: Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους	10%	100
		60
		30
		0
ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	100%	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ		30
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ		30% (της μέγιστης βαθμολογίας)

7. ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Κριτήριο 1: Σκοπιμότητα της πρότασης (Ειδικοί ή στρατηγικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που εξυπηρετούνται με την υλοποίηση της πρότασης)

Στη σκοπιμότητα της πρότασης ελέγχεται ο αριθμός και το ποσοστό της συσχέτισης με το σύνολο των στόχων που αφορούν στην υποδράση βάση του εγκεκριμένου Τοπικού Προγράμματος. Η τεκμηρίωση του κριτηρίου γίνεται σε σχετικό πεδίο της αίτησης στήριξης.

Η συσχέτιση θα υπολογίζεται με ποσοστιαία αναλογία επί της 100 και θα βαθμολογείται ανάλογα με το ποσοστό. Το μεγαλύτερο ποσοστό συσχέτισης με τους στόχους της Τοπικής Στρατηγικής θα λαμβάνει και την υψηλότερη βαθμολογία.

Οι γενικοί και ειδικοί στόχοι του Τοπικού Προγράμματος, η ικανοποίηση των οποίων διαμορφώνει την τοπική αναπτυξιακή στρατηγική για την περιοχή των νήσων Αττικής, αναλύεται στο **κεφάλαιο 8 του παρόντος Οδηγού Επιλεξιμότητας Επιλογής**, Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης Τοπικού Προγράμματος «Περιβάλλον και Πολιτισμός "Έν Πλώ"».

Για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου θα χρησιμοποιηθεί ο δείκτης: $\Delta\Sigma\Pi = \frac{\text{ΑΣΣΠ}}{\text{ΣΣΣΥ}} * 100\%$

Όπου,

ΔΣΠ: Δείκτης Συσχέτισης Πρότασης,

ΑΣΣΠ: Αριθμός Συσχετισθέντων Στόχων Πρότασης

ΣΣΣΥ: Σύνολο Συσχετιζόμενων Στόχων Υποδράσης

Ακολουθεί η παρουσίαση των υποδράσεων και η συσχέτισή τους με τους στόχους του ΤΠ, σύμφωνα με τους οποίους θα πραγματοποιηθεί η αξιολόγηση του κριτηρίου.

Υποδράσεις	Στόχοι Τοπικού Προγράμματος ⁸			
19.2.1.1	2.1	2.2	2.3	2.5
19.2.1.2	2.1	2.2	2.3	2.5
19.2.2.2	1.5	2.1	2.2	2.3
19.2.2.3	1.5	2.1	2.2	2.3
19.2.2.4	1.1	2.1	2.2	2.3
19.2.2.6	1.1	2.1	2.2	2.3
19.3.2.1	1.5	2.1	2.2	2.3
19.2.3.3	1.5	2.1	2.2	2.3
19.2.3.4	1.1	2.1	2.2	2.3
19.2.3.5	1.5	2.1	2.2	2.5
19.2.6.2	1.3	1.5	2.1	
19.2.7.3	1.3	1.5	2.5	

⁸ Το παρόν κριτήριο αξιολόγησης της συνάφειας με την τοπική στρατηγική, αποτελεί βασικό στοιχείο τεκμηρίωσης της τοπικής στρατηγικής σε σχέση με την προτεινόμενη πράξη. Σε περίπτωση μηδενικής βαθμολόγησης η πράξη θεωρείται ότι δεν είναι σύμφωνη με τις προτεραιότητες και τη στοχοθεσία του Τοπικού Προγράμματος και συνεπώς κρίνεται ως μη αποδεκτή στο σύνολό της. Ο μέγιστος αριθμός στόχων που δύναται να πληροί η προτεινόμενη πράξη είναι 3 (μέγιστη βαθμολογία 100).

Κριτήριο 2: Σαφήνεια και πληρότητα της πρότασης

Ελέγχεται αφενός, η σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης (Αίτηση Στήριξης και Παράρτημα αυτής) και αφετέρου, η πληρότητα ως προς τα απαιτούμενα για τη βαθμολόγηση δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναγραφόμενα στην Αίτηση Στήριξης και το Παράρτημά της.

Κριτήριο 3: Ρεαλιστικότητα και αξιοπιστία του κόστους

Εξετάζεται:

1. η πληρότητα του προϋπολογισμού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία Υποέργα/κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου),
2. αν η κοστολόγηση της πράξης είναι εύλογη με την επισύναψη δικαιολογητικών που να αποδεικνύουν το «εύλογο κόστος» των αιτούμενων προς ενίσχυση δαπανών.

Οι δαπάνες, ως προς το εύλογο του κόστους τους, αξιολογούνται με χρήση κατάλληλου συστήματος αξιολόγησης, όπως δαπάνες αναφοράς (πίνακας τιμών Μονάδας), σύγκριση των διαφόρων προσφορών ή διασταυρωτικός έλεγχος προσφορών ομοειδών προϊόντων άλλων πράξεων από την επιτροπή αξιολόγησης.

Επίσης, η ΟΤΔ θα λάβει υπόψη και τους επίσημους τιμοκαταλόγους των προμηθευτών καθώς και σχετικές μελέτες προσδιορισμού του εύλογου κόστους που έχουν καταρτιστεί για τον σκοπό αυτό και έχουν υποστηρίξει βάσεις δεδομένων τιμών αναφοράς μηχανολογικού εξοπλισμού και κτιριακών υποδομών, εφόσον αυτές είναι διαθέσιμες και επικαιροποιημένες.

Για τον υπολογισμό του εύλογου κόστους, ο υποψήφιος προσκομίζει οικονομικές προσφορές για λοιπές δαπάνες πλην κτιριακών υποδομών. Εφόσον το μοναδιαίο (ανά τεμάχιο) κόστος αυτών υπερβαίνει, σε αξία τα 1.000,00 € ή τα 5.000,00 € συνολικού ποσού ανά είδος, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές για το εν λόγω τεμάχιο, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον μία (1). Οι συγκρίσιμες προσφορές αφορούν ομοειδή και εφάμιλλα προϊόντα. Η ΟΤΔ θα αξιολογήσει τόσο τις οικονομικές παραμέτρους των προσφορών, όσο και τις ποιοτικές. Έτσι είναι δυνατό να γίνει δεκτή μια προσφορά η οποία δεν είναι η πιο συμφέρουσα οικονομικά, αρκεί ο δικαιούχος να τεκμηριώνει και η ΟΤΔ να αποδέχεται, την μοναδικότητα ή την υψηλή ποιότητα ή τις ειδικές προδιαγραφές που προσφέρει το προμηθευόμενο προϊόν.

Όσον αφορά στις δαπάνες που αφορούν κτιριακές υποδομές ο έλεγχος του «εύλογου κόστους» θα πραγματοποιείται μέσω σχετικών εγκεκριμένων Πινάκων Τιμών Μονάδας.

Κριτήριο 4: Ετοιμότητα έναρξης υλοποίησης της πρότασης

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης. Η βαθμολόγηση θα γίνεται με βάση την εξασφάλιση του συνόλου/τμήματος των απαιτούμενων γνωμοδοτήσεων/εγκρίσεων / αδειών, όπου ο υποψήφιος θα λαμβάνει την μέγιστη βαθμολογία, ανάλογα με τα δηλωθέντα στα σχετικά πεδία του παρατήματος Αίτησης Στήριξης.

Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δεν έχει καθόλου άδειες και εγκρίσεις αλλά έχει υποβάλει τις αιτήσεις στις αρμόδιες αρχές για τις απαραίτητες γνωμοδοτήσεις/εγκρίσεις / άδειες, θα λαμβάνει την μικρότερη βαθμολογία. Σημειώνεται ότι στην πρόταση θα πρέπει να υπάρχουν σε αντίγραφο οι αριθμοί πρωτοκόλλου των αιτήσεων.

Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω υποβάλλονται κατά περίπτωση:

- Άδεια Λειτουργίας,
- Άδεια Εγκατάστασης,
- Άδεια Δόμησης,
- Επιμέρους Άδειες, εγκρίσεις,
- Αιτήσεις για την έκδοση των προηγούμενων.

Κριτήριο 5: Ρεαλιστικότητα χρονοδιαγράμματος υλοποίησης επένδυσης

Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που ορίζεται στην πρόσκληση (τρία (3) έτη από την στιγμή της ένταξης) και ειδικότερα, εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ 2014-2020.

Επίσης θα ελέγχεται ο ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου καθώς και το χρονοδιάγραμμα βάση του μεγέθους του έργου.

Αναλυτικότερα:

Χρονοδιάγραμμα σύμφωνο με το είδος και το μέγεθος του έργου:

Εξετάζεται το χρονοδιάγραμμα κατά περίπτωση και μέγεθος έργου, λαμβάνοντας υπόψη τα χρονοδιαγράμματα συναφών πράξεων που έχουν υλοποιηθεί, το φυσικό αντικείμενο, τη διαδικασία υλοποίησης (αυτεπιστασία, ανάθεση κ.λπ.), τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την υλοποίηση της πράξης (π.χ. αρχαιολογικά ευρήματα ή πιθανές καθυστερήσεις σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης, όπως κήρυξη απαλλοτριώσεων), το επίπεδο ωριμότητας της πράξης και άλλα διαθέσιμα εργαλεία.

Ορθολογικός προσδιορισμός των επιμέρους φάσεων υλοποίησης του έργου:

Ομοίως με την αξιολόγηση για το σύνολο του έργου, ισχύει για τον επιμερισμό των φάσεων του έργου.

Κριτήριο 6: Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης. Τα ανωτέρω τεκμηριώνονται με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο, είτε με την απόδειξη κατοχής άλλου άμεσα ρευστοποιήσιμου τίτλου όπως μετοχές και ομόλογα.

Η κάλυψη ιδιωτικής συμμετοχής είναι βαθμολογούμενο κριτήριο. Η προσκόμιση Υπεύθυνης Δήλωσης στην αξιολόγηση της αίτησης στήριξης βαθμολογείται με μηδέν (0).

Κριτήριο 7: Σύσταση Φορέα

Εξετάζεται εάν έχει συσταθεί ο φορέας (εταιρεία, νομικό πρόσωπο κ.λπ.) που θα είναι αρμόδιος για την εκτέλεση/υλοποίηση της πράξης.

Σε περίπτωση που ο φορέας έχει συσταθεί, προσκομίζεται η Βεβαίωση Έναρξης Εργασιών από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. και λαμβάνει τη μέγιστη βαθμολογία 100, σε αντίθετη περίπτωση για τα Νομικά Πρόσωπα προσκομίζεται σχέδιο καταστατικού του φορέα (για τις ατομικές επιχειρήσεις, αρκεί η αίτηση στήριξης) και η βαθμολογία είναι μηδενική.

Σε κάθε περίπτωση απαιτείται η απόκτηση ΑΦΜ πριν την ένταξη της πράξης.»

Κριτήριο 8: Είδος επιχείρησης (σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ)

Ελέγχεται εάν η επιχείρηση χαρακτηρίζεται ως ΜΜΕ, σύμφωνα με τη σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής, της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (σχετικό παράρτημα ΙΙ.3: Ορισμός ΜΜΕ).

Για την εξέταση του παρόντος υποβάλλεται το συνημμένο παράρτημα Ι6: Υπόδειγμα ΜΜΕ (ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ).

Κριτήριο 9: Προστασία περιβάλλοντος

Στο συγκεκριμένο κριτήριο εξετάζεται κατά πόσο η επένδυση συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος μέσω:

1. της αποδοτικότερης χρήσης ενέργειας και μείωση απωλειών (θερμομονωτικά κουφώματα, αναβάθμιση θερμομόνωσης κτιρίου κ.λπ.)
2. παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, (φωτοβολταϊκά, ανεμογεννήτριες κ.λπ.) για την κάλυψη μέρους των ενεργειακών αναγκών του κτιρίου *
3. Πιστοποιημένου συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000 EMAS),
4. συστήματα εξοικονόμησης ύδατος όπως η επαναχρησιμοποίηση ακάθαρτου νερού ύστερα από κατάλληλη επεξεργασία, για χρήση όπως ποτίσματα κ.λπ.
5. λοιπές ενέργειες προστασίας του περιβάλλοντος, όπως χρήση ΑΠΕ για παραγωγή ΖΝΧ (ζεστού νερού χρήσης) και θέρμανση χώρων κτιρίου⁹

Για τη βαθμολόγηση του ανωτέρω κριτηρίου, υπολογίζεται το ποσοστό των σχετικών με της ενέργειες προστασίας του περιβάλλοντος δαπανών στο σύνολο του προϋπολογισμού του έργου. Ο βαθμός 100 τίθεται όταν το ποσοστό αυτό είναι ίσο ή μεγαλύτερο του 5% ενώ σε αντίθετη περίπτωση η πρόταση βαθμολογείται με 0. Δεν υπολογίζονται ως δαπάνες που αφορούν στην προστασία του περιβάλλοντος δαπάνες μικρής κλίμακας όπως π.χ. η χρήση λαμπτήρων οικονομίας, βρύσες ελεγχόμενης ροής κ.λπ.

Κριτήριο 10: Σχετική εμπειρία παρόχου στην επαγγελματική κατάρτιση

Προκύπτει από την εξέταση των σχετικών πεδίων της Αίτησης Στήριξης, όπου εξετάζεται εάν ο φορέας παροχής της επαγγελματικής κατάρτισης έχει συμμετάσχει τουλάχιστον σε ένα έργο επαγγελματικής κατάρτισης. Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω θα πρέπει να προσκομίζονται κατά περίπτωση:

- Έναρξη στην Δ.Ο.Υ./ΚΑΔ ή/και
- Βεβαίωση Εργοδότη/Φορέα.

Κριτήριο 11: Διαθεσιμότητα υλικοτεχνικής υποδομής

⁹ Σε περίπτωση χρήσης του αρ. 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για παραγωγή, διανομή και οι υποδομές ενέργειας.

Προκύπτει από την εξέταση των σχετικών πεδίων της Αίτησης Στήριξης, όπου εξετάζεται εάν ο φορέας παροχής της επαγγελματικής κατάρτισης διαθέτει πιστοποιημένες δομές μεταφοράς γνώσης από ΕΟΠΠΕΠ ή πρόσβαση σε αυτές. Τα ανωτέρω τεκμηριώνονται από την προσκόμιση κατά περίπτωση:

- Ιδιωτικών Συμφωνητικών Μίσθωσης ή Κατοχής και
- Φωτογραφική Τεκμηρίωση

Κριτήριο 12: Διαθεσιμότητα εκπαιδευτικού προσωπικού

Προκύπτει από την εξέταση των σχετικών πεδίων της Αίτησης Στήριξης, όπου εξετάζεται εάν ο φορέας παροχής της επαγγελματικής κατάρτισης διαθέτει επαρκές εκπαιδευτικό προσωπικό για την υλοποίηση της πρότασης. Τα ανωτέρω τεκμηριώνονται από την προσκόμιση κατά περίπτωση:

- Ιδιωτικών Συμφωνητικών συνεργασίας ή/και
- Συμβάσεις.

Κριτήριο 13: Ωφελούμενοι προγράμματος κατάρτισης

19.2.1.1:

Η υποδράση αφορά σε ενισχύσεις για δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και απόκτησης δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των μαθημάτων επιμόρφωσης, εργαστηρίων και ατομικής καθοδήγησης, δραστηριότητες επίδειξης και δράσεις ενημέρωσης.

Οι ωφελούμενοι δύνανται να απασχολούνται στους τομείς της γεωργίας (γεωργία και κτηνοτροφία), των πολύ μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων των οποίων το αποτέλεσμα είναι γεωργικό προϊόν, καθώς και του δασικού τομέα.

Προτεραιότητα θα δοθεί σε ομάδες ωφελούμενων που είναι κάτοχοι γεωργικής εκμετάλλευσης σε έναν από τους παρακάτω τομείς προτεραιότητας:

- αναβάθμισης και βελτίωσης των καλλιεργειών φυσικιάς στην Αίγινα
- λεμονοδάσους στον Πόρο,
- μελισσοκομία στα Κύθηρα,
- τεχνικές κλαδεύσεων και διαχείριση της υλοτομίας στα πευκοδάση των Νησιών για αντιπυρική προστασία κ.λπ.,
- μέθοδοι υγιεινής και διαχείρισης κτηνοτροφικής δραστηριότητας,
- διαχείριση όνων στην Ύδρα.

19.2.1.2:

Ενδεικτικές ενέργειες αφορούν σε εκπαιδευτικά πρακτικά και θεωρητικά εργαστήρια μικρής διάρκειας με τη συμμετοχή έμπειρων και καταξιωμένων επαγγελματιών με δυνατότητα μεταφοράς γνώσης, εμπειρίας, πληροφορίας κ.ο.κ..

Κριτήριο 14: Εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS)

Εξετάζεται η ύπαρξη εφαρμογής Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ), βασιζόμενο σε διεθνή πρότυπα, σύμφωνα με τα οποία η κάθε επιχείρηση καταφέρνει να μειώσει την περιβαλλοντική της επίδραση και να βελτιώνει συνεχώς την περιβαλλοντική της απόδοση.

Επισυνάπτεται σχετική βεβαίωση αρμόδιου Διοικητικού Φορέα για παραγωγή προϊόντων ή την επεξεργασία πρώτων υλών, ποιότητας βάσει προτύπων.

Κριτήριο 15: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης. Για την τεκμηρίωση των δαπανών θα πρέπει να προσκομίζονται τα αντίστοιχα προτιμολόγια.

Ενδεικτικά παρεμβάσεις που αφορούν στην εξοικονόμηση ύδατος:

- Χρήση συστημάτων μείωσης κατανάλωσης νερού
- Συλλογή και χρήση βρόχινου νερού
- Συλλογή και επαναχρησιμοποίηση ύδατος που προέρχεται ύστερα από κατάλληλη επεξεργασία ακάθαρτων νερών καθώς και
- οποιαδήποτε ενέργεια που αποδεδειγμένα συμβάλει στην εξοικονόμηση ύδατος.

Η κλίμακα βαθμολόγησης αφορά στο ποσοστό δαπανών για την εξοικονόμηση ύδατος σε σχέση με το συνολικό προϋπολογισμό της πράξης με τις κάτωθι διαβαθμίσεις:

Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%

10% ≤ Ποσοστό < 20%

5% ≤ Ποσοστό < 10%

Κριτήριο 16: Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας.

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης. Για την τεκμηρίωση των δαπανών θα πρέπει να προσκομίζονται τα αντίστοιχα προτιμολόγια.

Η κλίμακα βαθμολόγησης αφορά στο ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας σε σχέση με το συνολικό προϋπολογισμό της πράξης με τις κάτωθι διαβαθμίσεις:

Ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο με 20%

10% ≤ Ποσοστό < 20%

5% ≤ Ποσοστό < 10%

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες στις περιπτώσεις παραγωγής ενέργειας στις οποίες ο κύριος της υποδομής συνάπτει σύμβαση οικονομικού ή ενεργειακού ανταλλάγματος με το διαχειριστή του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. (Καν. ΕΕ 651/2014, άρθρο 14)

Σε περίπτωση χρήσης του αρ. 14 του Καν. ΕΕ 651/2014 δεν είναι επιλέξιμες οι ενισχύσεις για παραγωγή ενέργειας και επομένως ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Κριτήριο 17: Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (μονάδες μεταποίησης και βιοτεχνικές μονάδες)

Εξετάζεται η περιγραφή των αντίστοιχων πεδίων της Αίτησης Στήριξης, Ειδικότερα, εξετάζεται εάν τα προτεινόμενα έργα πληρούν τους όρους που περιγράφονται στον ακόλουθο Ορισμό της Καινοτομίας:

«Η Καινοτομία ορίζεται ως «η εφαρμοσμένη χρήση της γνώσης με σκοπό την παραγωγή ή/και παροχή νέων ή ουσιαστικά βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή/και υπηρεσιών που βρίσκουν άμεσης παραγωγικής, χρηστικής ή/και εμπορικής εφαρμογής». Εναλλακτικά μπορεί να ορισθεί ότι η καινοτομία συνίσταται στην παραγωγή, την αφομοίωση και την εκμετάλλευση με επιτυχία των νέων επιτευγμάτων ή ιδεών στον οικονομικό και κοινωνικό τομέα.

Μια Καινοτόμα Δράση μπορεί να είναι ριζοσπαστική, ή σταδιακή (ανάλογα με τις αλλαγές σε υφιστάμενες λειτουργίες μιας επιχείρησης) και μπορεί να αναφέρεται σε ένα νέο προϊόν ή μια νέα υπηρεσία, στους τρόπους παραγωγής τους ή στην τεχνολογία που χρησιμοποιείται, όπως και στην διοικητική δομή ενός οργανισμού (εσωτερικά ή εξωτερικά σε σχέση με τους πελάτες ή καταναλωτές).

ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Ως τεχνολογική καινοτομία ορίζεται:

α. Η εισαγωγή στην αγορά ενός νέου ή σημαντικά βελτιωμένου σε σχέση με τα βασικά του χαρακτηριστικά, τις τεχνικές προδιαγραφές, το ενσωματωμένο λογισμικό ή άλλα μη υλικά συστατικά, προστιθέμενες χρήσεις ή τη φιλικότητα προς τον χρήστη, προϊόντος (υλικού αγαθού ή υπηρεσίας), ή,

β. Η εισαγωγή στην επιχείρηση μίας νέας ή σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής, μεθόδου παροχής και διανομής ή διαδικασίας υποστήριξης για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες. Το αποτέλεσμα (της διαδικασίας) θα πρέπει να είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο της παραγωγής, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής και διανομής. Καθαρά οργανωτικές ή διοικητικές μεταβολές δεν περιλαμβάνονται στην τεχνολογική καινοτομία.

Επιπρόσθετα, η τεχνολογική καινοτομία πρέπει να βασίζεται στα αποτελέσματα νέων τεχνολογικών εξελίξεων, νέων συνδυασμών υπαρχουσών τεχνολογιών ή στη χρησιμοποίηση άλλου είδους γνώσεων που αποκτήθηκαν από την επιχείρηση. Οι μεταβολές καθαρά αισθητικής φύσεως δεν περιλαμβάνονται.

ΜΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ

Οργανωτική μη τεχνολογική καινοτομία είναι η εφαρμογή νέων μεθόδων ή μεταβολών των μεθόδων, όσον αφορά τη δομή ή τη διοίκηση της επιχείρησης, που αποσκοπούν στη βελτίωση της χρήσης των γνώσεων στην επιχείρηση, της ποιότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή της αποτελεσματικότητας των ροών εργασίας.

Μη τεχνολογική καινοτομία εμπορίας είναι η εφαρμογή νέων ή βελτιωμένων σχεδίων ή μεθόδων πώλησης που αποσκοπούν στην αύξηση της ελκυστικότητας των αγαθών και των υπηρεσιών ή στην είσοδο σε νέες αγορές.

A) Παραδείγματα του τι μπορεί να αφορά η τεχνολογική καινοτομία

Ο κατάλογος είναι ενδεικτικός και δεν εξαντλεί όλες τις περιπτώσεις.

1. Βιομηχανία / Παραγωγή

Καινοτομία προϊόντος / διαδικασίας

- Νέες μέθοδοι στην παρασκευή τελικών και άλλων προϊόντων / υπηρεσιών με νέες πρώτες ύλες
- Χρήση νέων φιλικών προς το περιβάλλον υλικών

Προϊόντα βιοτεχνολογίας

- Νέες ενεργειακές τεχνολογίες στον πρωτογενή τομέα
- Φάρμακα βιολογικής βάσης
- Νέες διαγνωστικές μέθοδοι στην ιατρική ή στην παραγωγή
- Τεχνολογίες αισθητήρων
- Προϊόντα για την παροχή προστασίας του χρήστη ή περιβάλλοντος
- Συστήματα ολικής διαχείρισης απορριμμάτων ή αποβλήτων
- Αξιοποίηση απορριμμάτων / αποβλήτων.
- Μείωση ενεργειακής κατανάλωσης ανά μονάδα προϊόντος / υπηρεσίας
- Ενσωμάτωση «πράσινων» τεχνολογιών στην παραγωγική / παροχή υπηρεσιών
- Μέθοδος μέτρησης και ελέγχου διαδικασιών ή/και ποιότητας των προϊόντων με αισθητήρες
- Συστήματα που μετρούν και ελέγχουν τα αποθέματα των προϊόντων
- Εισαγωγή μεθόδων που στηρίζονται σε ψηφιακές τεχνολογίες για την ανάπτυξη της παραγωγής (π.χ. αυτοματοποιημένη γραμμή παραγωγής)
- Εισαγωγή προγραμμάτων προσομοίωσης για τον έλεγχο και τη βελτιστοποίηση των τελικών ή και των ενδιάμεσων μεθόδων της παραγωγής και των προϊόντων

2. Εμπόριο - Χονδρικό Εμπόριο

Καινοτομία «προϊόντος» ή διαδικασία

- Εισαγωγή οικολογικών προϊόντων στη σειρά των αγαθών
- Νέα είδη υπηρεσιών πιστοποίησης
- Εισαγωγή επιπρόσθετων υπηρεσιών: συνδυασμένες υπηρεσίες (π.χ. τεχνικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες, εξέταση και πιστοποίηση υπηρεσιών)
- Πώληση απευθείας στον πελάτη - Ηλεκτρονική ανταλλαγή προϊόντων
- Μείωση ενεργειακού «αποτυπώματος» παραγωγικών διαδικασιών
- Μέθοδοι εντοπισμού και ελέγχου των φορτίων
- Ψηφιακός χειρισμός προϊόντων
- Εισαγωγή καναλιών άμεσης επανατροφοδότησης μεταξύ πελάτη-παραγωγού
- Ηλεκτρονικοί κατάλογοι (π.χ. σε οπτικούς δίσκους)
- Κέντρα εξυπηρέτησης πελατών για συντονισμό όλων των απαιτήσεων των πελατών

3. Άλλες περιπτώσεις καινοτομίας

- Ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού για καινοτόμες εφαρμογές (π.χ. αγροτικό τομέα)
- Ανάπτυξη ευέλικτου και φιλικού προς το χρήστη λογισμικού
- Υπηρεσίες βιομηχανικού σχεδιασμού πρωτότυπου προϊόντος / διεργασίας / παροχής υπηρεσίας.
- Ανάπτυξη και παροχή υπηρεσιών εξομοίωσης και μοντελοποίησης.
- Εξ' αποστάσεως συντήρηση λογισμικού και παροχή συμβουλών
- Παροχή νέων εφαρμογών και προγραμμάτων πολυμέσων
- Εφαρμογές εκπαίδευσης εξ αποστάσεως
- Εφαρμογή θερμογραφικών και μεθόδων / τεχνικών μη - καταστροφικών ελέγχων στην αποτίμηση τεχνικών συστημάτων.
- Εφαρμογές τηλεματικής και ψηφιακών συστημάτων μετάδοσης.
- Εφαρμογές τηλε-ιατρικής

B) Παραδείγματα του τι μπορεί να είναι μη τεχνολογική καινοτομία

Είναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ της τεχνολογικής καινοτομίας προϊόντων και διαδικασιών και της μη τεχνολογικής καινοτομίας (οργάνωσης και εμπορίας). Για παράδειγμα:

- Τα πιστοποιητικά ISO ή η εισαγωγή συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου ποιότητας είναι τεχνολογική καινοτομία μόνο όταν συνδέονται άμεσα με την εισαγωγή νέων ή σημαντικά βελτιωμένων διαδικασιών.
- Η δημιουργία μίας απλής ιστοσελίδας με πληροφορίες, χωρίς on-line νέες και πρωτότυπες υπηρεσίες δεν αποτελεί καινοτομία. Αν υπάρχουν οι πρωτότυπες υπηρεσίες τότε αποτελεί παράδειγμα μη τεχνολογικής καινοτομίας
- Οι οργανωτικές καινοτομίες θεωρούνται τεχνολογικές μόνο στην περίπτωση που βασίζονται σε νέες τεχνολογικές εφαρμογές και επιφέρουν μετρήσιμες αλλαγές στην απόδοση, για παράδειγμα αύξηση στην παραγωγικότητα ή στις πωλήσεις.

Τι δεν είναι καινοτομία οποιασδήποτε μορφής

Ένα σημαντικό κριτήριο για όλα τα είδη καινοτομίας είναι ότι πρέπει να περιέχουν μία σημαντική αλλαγή / διαφοροποίηση στα υπάρχοντα προϊόντα (αγαθά ή υπηρεσίες), τις διαδικασίες, τις μεθόδους εμπορίας ή τις οργανωτικές δομές και πρακτικές της επιχείρησης. Δεν είναι λοιπόν καινοτομία αλλαγές οι οποίες:

(1) έχουν μικρή σημασία ή εμβέλεια ή δεν επιφέρουν ικανό βαθμό νεωτερισμού στην επιχείρηση όπως:

- διακοπή χρήσης μίας διαδικασίας, μεθόδου εμπορίας ή εμπορικής εκμετάλλευσης ενός προϊόντος,
- αλλαγές προερχόμενες αποκλειστικά από μεταβολές των τιμών των παραγωγικών συντελεστών,
- απλή αντικατάσταση ή αναβάθμιση ενός προϊόντος ή διαδικασίας ή συσκευασίας
- παραγωγή επί παραγγελία
- εποχιακές και άλλες κυκλικές μεταβολές.

(2) επιφέρουν "άλλες δημιουργικές βελτιώσεις", όπου ο νεωτερισμός δεν αφορά τη χρήση ή τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά απόδοσης των προϊόντων, ούτε τον τρόπο παραγωγής ή και διανομής τους, αλλά την αισθητική ή άλλες υποκειμενικές ιδιότητες, όπως αλλαγές που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό στη μόδα ή γενικά αλλαγές αισθητικής φύσεως.

Κριτήριο 18: Καινοτόμος χαρακτήρας της πρότασης/ Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών (τουρισμός / υπηρεσίες)

Ως ανωτέρω σχετικά με την οργανωτική καινοτομία.

Κριτήριο 19: Συμβατότητα με την τοπική αρχιτεκτονική

Εξετάζονται δύο επιμέρους κριτήρια:

α) αν το κτίριο στο οποίο θα υλοποιηθεί το έργο χαρακτηρίζεται Διατηρητέο ή παραδοσιακό και

β) αν η περιοχή χαρακτηρίζεται ως παραδοσιακός οικισμός.

Για την τεκμηρίωση των ανωτέρω υποβάλλονται κατά περίπτωση:

- ΦΕΚ,
- Τοπικά Σύμφωνα,
- Βεβαίωση Αρμόδιου φορέα για διατηρητέο κτίριο,
- Αρχιτεκτονικά Σχέδια.

Κριτήριο 20: Αξιολόγηση συνεργατικού σχηματισμού

Εξετάζεται η περιγραφή του αντίστοιχου πεδίου της Αίτησης Στήριξης. Ελέγχεται ο αριθμός των μελών του Συνεργατικού σχηματισμού και για κάθε μέλος δίδονται 10 βαθμοί. Ο μέγιστος αριθμός των βαθμολογούμενων μελών είναι 10. Για την εκπλήρωση του κριτηρίου θα πρέπει να προσκομίζεται Καταστατικό του φορέα ή το ιδιωτικό συμφωνητικό σύμπραξης /συνεργασίας, όπου προκύπτει ο αριθμός των μελών του Συνεργατικού σχηματισμού.

Κριτήριο 21: Εμπειρία του υπευθύνου στην εκτέλεση και συντονισμό έργου συνεργασίας (ο υπεύθυνος έχει συμμετάσχει τουλάχιστον σε ένα έργο συνεργασίας)

Εξετάζεται η περιγραφή του αντίστοιχου πεδίου της Αίτησης Στήριξης. Για την εκπλήρωση του κριτηρίου θα πρέπει να προσκομίζεται σχετικό Βιογραφικό σημείωμα, καθώς και αποδεικτικά τεκμηρίωσης της σχετικής εμπειρίας του υπευθύνου (π.χ. βεβαίωση εργοδότη/Φορέα).

Κριτήριο 22: Ικανότητα, εμπειρία και αξιοπιστία των μελών του δικτύου

Εξετάζεται το ποσοστό των μελών του προτεινόμενου Συνεργατικού σχηματισμού που έχει συμμετάσχει σε άλλο σχήμα συνεργασίας, μέσω της αξιολόγησης των ακολουθών στοιχείων:

- η σχετική συμπλήρωση της Αίτησης Στήριξης,
- το Καταστατικό του φορέα ή ιδιωτικό συμφωνητικό σύμπραξης /συνεργασίας,
- τα Βιογραφικά σημειώματα και
- σχετικά αποδεικτικά συμμετοχής σε παλιότερα σχήματα συνεργασίας.

Κριτήριο 23: Προώθηση επιχειρηματικότητας ανέργων

Η εκπλήρωση του κριτηρίου ελέγχεται από την προσκόμιση σχετικής Βεβαίωσης του ΟΑΕΔ.

8. Στρατηγική Τοπικής Ανάπτυξης Τοπικού Προγράμματος «Πολιτισμός και Περιβάλλον "Έν Πλώ"»

Το παρόν κεφάλαιο αποτελεί το κεφάλαιο της εγκεκριμένης πρότασης. Παρουσιάζονται οι στόχοι του τοπικού προγράμματος και η στρατηγική που υιοθετείται για την επίτευξη αυτών στην περιοχή παρέμβασης των Νήσων Αττικής, στο πλαίσιο εφαρμογής του Μέτρου 19 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014-2020 και της Προτεραιότητας 4 «Αύξηση της Απασχόλησης και της Εδαφικής Συνοχής» του ΕΠΑΛΘ 2014-2020.

Στο πλαίσιο της αναμόρφωσης προκύπτει επαναπροσδιορισμός της συσχέτισης των δράσεων του τοπικού προγράμματος με τους γενικούς και ειδικούς στόχους, όπως τέθηκαν για τη διαμόρφωση της τοπικής στρατηγικής (Διάγραμμα 1).

8.1. Καθορισμός στόχων του τοπικού προγράμματος

Για τον καθορισμό των στόχων του τοπικού προγράμματος ελήφθη υπόψη:

A) το Προγραμματικό Πλαίσιο 2014 – 2020, όπως αυτό αποτυπώνεται σε σχετικά στρατηγικά κείμενα και κατευθύνσεις και ειδικότερα:

- το Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ 2014-2020,
- το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 – 2020 (ΠΑΑ) και κυρίως το Μέτρο 19 αυτού,
- το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020 και κυρίως την Προτεραιότητα 4 αυτού,
- η Έξυπνη Εξειδίκευση Έρευνας, Τεχνολογίας & Καινοτομίας (RIS 3) της Περιφέρειας Αττικής,
- το Πρόγραμμα Δράσης του Νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου Αττικής (ΡΣΑ) 2021 – Περιφερειακού πλαισίου Αττικής,
- το Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας για τη χρηματοδότηση των περιοχών NATURA 2000 (Prioritized action framework/ PAF),
- η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το Τοπίο και οι κατευθύνσεις που προκύπτουν από τη Διακήρυξη για το Πολιτιστικό Τοπίο,
- η Εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος

B) το Προφίλ της περιοχής παρέμβασης (ιδιαιτερότητες και τοπικά χαρακτηριστικά), που αποτέλεσαν τη βάση του τοπικού σχεδιασμού και ειδικότερα:

- τα αποτελέσματα της υφιστάμενης κατάστασης,
- τα αποτελέσματα της ανάλυσης SWOT για την περιοχή παρέμβασης,
- οι εισηγήσεις και απόψεις τοπικών φορέων και του τοπικού πληθυσμού όπως αυτές προέκυψαν από τις ενέργειες διαβούλευσης.

Στους πίνακες που ακολουθούν παρουσιάζονται συνοπτικά οι ως άνω κύριοι θεματικοί στόχοι και κατευθύνσεις:

Πίνακας 3: Προγραμματικό πλαίσιο 2014 - 2020

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2014 - 2020
A. Θεματικοί Στρατηγικοί Στόχοι ΕΣΠΑ 2014 - 2020
A1. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας
A2. Προώθηση της απασχόλησης & υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού
A3. Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση αποδοτικής χρήσης πόρων
A4. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων και του γεωργικού τομέα και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας
A5. Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
A6. Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων
A7. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης των κινδύνων
A8. Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση
A9. Βελτίωση της πρόσβασης σε Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), της χρήσης και της ποιότητάς τους
A10. Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας
B. Στρατηγικοί Στόχοι ΠΑΑ 2014 - 2020
B1. Δημιουργία ενός ισχυρού, ανταγωνιστικού και βιώσιμου αγρο-διατροφικού συστήματος
B2. Προαγωγή της αειφορίας του αγρο-διατροφικού συστήματος και των αγροτικών περιοχών
B3. Δημιουργία Βιώσιμων & Πολύ-λειτουργικών αγροτικών περιοχών
B1. Θεματικές Κατευθύνσεις M19 2014 - 2020
B1.1. Τη διασύνδεση τομέων και οικονομικών παραγόντων
B1.2. Την υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και την ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας
B1.3. Την υλοποίηση κοινωνικών δράσεων για την επίτευξη κοινωνικής συνοχής και την καταπολέμηση της φτώχειας
B1.4. Την υλοποίηση δράσεων για την αντιμετώπιση της προσφυγικής/μεταναστευτικής κρίσης
B1.5. Την προώθηση της συμμετοχής, της συνεργασίας, της δικτύωσης και της ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ διαφορετικών περιοχών, εταίρων και κρατών
B1.6. Την ενίσχυση δράσεων και παρεμβάσεων για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή
B1.7. Τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού
B1.8. Την ενίσχυση της καινοτομίας και των καινοτόμων παρεμβάσεων
B1.9. Τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αλλά και ειδικότερα τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα
B1.10. Την εισαγωγή πρακτικών για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής
Γ. Στόχοι ΕΠΑΛΘ 2014 - 2020
Γ1. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης των προϊόντων τους
Γ2. Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
Δ. Έξυπνη Εξειδίκευση Έρευνας, Τεχνολογίας & Καινοτομίας της Περιφέρειας Αττικής
Δ1. Παραγωγή πρώτων υλών υψηλής ποιότητας αγροδιατροφής

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2014 - 2020
Δ2. Βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης των ελληνικών προϊόντων σε διεθνές επίπεδο
Δ3. Ανάπτυξη τεχνολογιών και εφαρμογών διάδοσης πολιτιστικού ψηφιακού περιεχομένου
Δ4. Σχεδιασμός, υλοποίηση και χρήση καινοτόμων συστημάτων προώθησης του πολιτιστικού αποθέματος
Δ5. Ενίσχυση ανθρώπινου δυναμικού σε ποσοτικό αλλά και ποιοτικό επίπεδο
Δ6. Υποστήριξη καινοτόμων ιδιωτικών πρωτοβουλιών
Ε. Πρόγραμμα Δράσης του νέου ΡΣΑ 2021 – Περιφερειακού Πλαισίου Αττικής (για τη Χωρική Ενότητα Νησιωτικής Αττικής (Δήμους Αίγινας, Τροιζηνίας, Αγκιστριού, Σαλαμίνας, Σπετσών, Ύδρας, Πόρου, Κυθήρων και κοινότητα Αντικυθήρων))
E1. Προώθηση του τουρισμού υπό το πρίσμα δικτύωσης με την περιοχή της Αθήνας–Αττικής, προκειμένου ο νησιωτικός χώρος να αποτελεί συνδυασμένο προορισμό διεθνούς εμβέλειας
E2. Πρόκριση ήπιας ανάπτυξης, ανάλογα με τα κατά τόπους συγκριτικά πλεονεκτήματα, με έμφαση στο σεβασμό της ευαισθησίας του νησιώτικου και παράκτιου τοπίου και περιβάλλοντος
E3. Προώθηση ειδικά επιλεγμένων μορφών τουρισμού και διασύνδεσή τους με δίκτυο πολιτισμικών και τουριστικών, χερσαίων και θαλάσσιων διαδρομών
E4. Επιδίωξη διατήρησης του πρωτογενούς τομέα, όπου υπάρχουν οι προϋποθέσεις ανάπτυξής του, όπως σε Αίγινα, Σαλαμίνα, Πόρο, Τροιζηνία, με επιπλέον ανάπτυξη ειδικών καλλιεργειών και δραστηριοτήτων εκμετάλλευσής τους. Επιβάλλεται, παράλληλα, η διατήρηση και αξιοποίηση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων του δευτερογενούς τομέα, σε συνδυασμό με τις λοιπές αναπτυξιακές δραστηριότητες των νησιών
E5. Επιδίωξη οργάνωσης των νησιών του Αργοσαρωνικού με ενίσχυση των συνδέσεων και λειτουργική μεταξύ τους συσχέτιση, βελτίωση της θαλάσσιας σύνδεσης της Αίγινας με τη μεταφορά των πορθμειακών και θαλάσσιων εμπορευματικών συνδέσεων στο Λεόντι, καθώς και των εσωτερικών οδικών συνδέσεων του νησιού
E6. Επιδίωξη, κατά προτεραιότητα, της βελτίωσης των υποδομών των δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης ακαθάρτων και βιολογικών καθαρισμών, δικτύων όμβριων και αντιπλημμυρικής προστασίας και η λήψη μέτρων αντιμετώπισης της υπαλμύρωσης των υδάτων και της υπεράντλησης από τις γεωτρήσεις και της οργάνωση των χώρων διάθεσης αποβλήτων και ανακύκλωσης
E7. Έκδοση Προεδρικού διατάγματος μετά από πρόταση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ναυτιλίας και Αιγαίου και του εκάστοτε συναρμόδιου Υπουργού που εξειδικεύει τις ρυθμίσεις του παρόντος για τα νησιά των Κυθήρων και Αντικυθήρων
E8. Οργάνωση μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας, με την εξειδίκευση των κατευθύνσεων του τομειακού Ειδικού Πλαισίου
ΣΤ. Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας (PAF) για τη χρηματοδότηση περιοχών NATURA 2000 (2014 – 2020)
ΣΤ1. Βελτίωση/ Διατήρηση της κατάστασης διατήρησης τύπων οικοτόπων και ειδών προτεραιότητας
ΣΤ2. Βελτίωση/ Διατήρηση της κατάστασης διατήρησης άλλων τύπων οικοτόπων και ειδών που καλύπτουν οι Οδηγίες (Οδηγίες για τους οικοτόπους και την орνιθοπανίδα).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ 2014 - 2020
ΣΤ3. Προώθηση επενδύσεων σε περιοχές του δικτύου Natura 2000 σχετιζόμενες με πράσινο τουρισμό και θέσεις εργασίας, προς ενίσχυση του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτή ή άλλων ωφελειών για τα οικοσυστήματα, όπως έρευνα, εκπαίδευση, επιμόρφωση ευαισθητοποίηση και προώθηση των συνεργασιών (και διασυνοριακών) συνδεδεμένων με τη διαχείριση του δικτύου.
Z. Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το Τοπίο & Διακήρυξη για το Πολιτιστικό Τοπίο
Z1. Καθορισμός και εφαρμογή πολιτικών οι οποίες αποσκοπούν στην προστασία, τη διαχείριση και το σχεδιασμό του τοπίου
Z2. Ένταξη του τοπίου στις χωροταξικές και πολεοδομικές πολιτικές, στις πολιτιστικές, περιβαλλοντικές, αγροτικές, κοινωνικές και οικονομικές πολιτικές
Z3. Ενδυνάμωση της συνείδησης των πολιτών, των ιδιωτικών οργανισμών και των δημόσιων αρχών
Z4. Διοργάνωση πολυτομεακών εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε σχέση με την πολιτική για το τοπίο, την προστασία, τη διαχείριση και το σχεδιασμό του, για επαγγελματίες στον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα
Z5. Παρακολούθηση και έλεγχος - συνεχής συντήρηση του πολιτιστικού τοπίου ως συλλογική κληρονομιά
Z6. Αξιολόγηση της οικονομίας που αναπτύσσεται εντός και πέριξ του τοπίου, λαμβάνοντας, επίσης, υπόψη την οικονομική αποτίμηση του φυσικού κεφαλαίου και τις οικονομικές μελέτες για την κληρονομιά (heritage economics).
H. Εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος
H1. Προαγωγή καινοτομικής θαλάσσιας ανάπτυξης στην περιφέρεια με την προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης και απασχόλησης και των επιχειρηματικών ευκαιριών στο πλαίσιο της γαλάζιας οικονομίας, περιλαμβανομένου του κλάδου της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας
H2. Βελτίωση της σύνδεσης των δικτύων μεταφορών και ενέργειας
H3. Αντιμετώπιση της ποιότητας του περιβάλλοντος μέσω της συνεργασίας, για καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων και των παράκτιων οικοσυστημάτων, μείωση της θαλάσσιας ρύπανσης, δημιουργία ενός συνεκτικού δικτύου προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών
H4. Ανάπτυξη αειφόρου τουρισμού, Διαφοροποιημένη τουριστική προσφορά, Καινοτομία και ποιότητα, Μέτρα για την αειφόρο και υπεύθυνη ανάπτυξη των ενδιαφερόμενων φορέων στον κλάδο του τουρισμού, Προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού στο πλαίσιο σχεδίων δράσης εδαφικής ανάπτυξης

Πίνακας 4: Τοπικός Σχεδιασμός

ΤΟΠΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
I. Αποτύπωση υφιστάμενης κατάστασης
I1. Πολιτισμός, νησιωτικότητα, φύση, θάλασσα
I2. Ανεργία με ποσοστά που παρουσιάζουν αυξητική τάση
I3. Χαμηλές ευκαιρίες ένταξης των ανέργων στην αγορά εργασίας
I4. Δυσκολίες μετακίνησης και επικοινωνίας, λόγω νησιωτικότητας με παράλληλη αύξηση των κατοίκων
I5. Δυνατότητες ενίσχυσης και διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος με βάση τα ιδιαίτερα πολιτιστικά, περιβαλλοντικά και παραγωγικά χαρακτηριστικά κάθε νήσου
II. SWOT Ανάλυση
II1. Δημιουργία και κατασκευή εγγειοβελτιωτικών υποδομών για την υποστήριξη της τοπικής παραγωγής στον πρωτογενή τομέα

ΤΟΠΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ
II2. Αναβάθμιση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης και της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών, μέσω της διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος και την ενδυνάμωση της σχέσης του με τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα
II3. Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, βασισμένων στα περιβαλλοντικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά κάθε νήσου και στις τοπικές ιδιαιτερότητες - Ανάδειξη και ενίσχυση των ιδιαίτερων στοιχείων του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος και τοπικών ιδιαιτεροτήτων κάθε νήσου, τα οποία συμβάλλουν στη διατήρηση και προώθηση της πολιτιστικής και της φυσικής κληρονομιάς
II4. Προστασία και διατήρηση των προστατευόμενων περιοχών και της βιοποικιλότητας εν γένει
II5. Ενίσχυση της αγροτικής παραγωγής και απευθείας διάθεση των τοπικών προϊόντων και ανάπτυξη των εσωτερικών οικονομικών σχέσεων στην περιοχή παρέμβασης - Ανάπτυξη και ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης με την εισαγωγή καινοτόμων πρακτικών, με έμφαση στην ποιότητα και ασφάλεια των παραγόμενων τοπικών προϊόντων
III. Προτάσεις φορέων
III1. Έργα βελτίωσης, αποκατάστασης και επέκτασης δημοσίων κτιρίων για κοινωφελή χρήση
III2. Έργα διατήρησης, αποκατάστασης και αναβάθμισης πολιτιστικών χαρακτηριστικών της υπαίθρου
III3. Έργα υποδομής ή υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού
III4. Έργα ανάπτυξης ή βελτίωσης υποδομών και υπηρεσιών αναψυχής, πολιτισμού και ενέργειες ανάδειξης και προβολής
III5. Έργα περιβαλλοντικής αναβάθμισης
III6. Έργα στήριξης του τομέα παροχής υπηρεσιών και του τουριστικού τομέα

Οι γενικοί στόχοι του τοπικού προγράμματος που συμπυκνώνουν τις ανάγκες του τοπικού σχεδιασμού όπως αυτές προέκυψαν από τη διαδικασία που περιγράφηκε ανωτέρω, συνοψίζονται στους ακόλουθους:

- 1. Η ανάδειξη των στοιχείων του περιβάλλοντος και του πολιτισμού ως βάση για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής**
- 2. Η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μέσω της συνεργασίας, της διασύνδεσης και της καινοτομίας**

Οι παραπάνω δύο (2) γενικοί στόχοι αναλύονται σε δέκα (10) ειδικούς στόχους, οι οποίοι εξειδικεύονται σε τριάντα (30) δράσεις του τοπικού προγράμματος.

Πίνακας 5: Γενικοί και Ειδικοί Στόχοι

Γενικός Στόχος 1: Ανάδειξη των στοιχείων του περιβάλλοντος και του πολιτισμού ως βάση για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής	Γενικός Στόχος 2: Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μέσω της συνεργασίας, της διασύνδεσης και της καινοτομίας
1. Ενίσχυση της πολιτιστικής και περιβαλλοντικής κληρονομιάς και ανάδειξη - προώθηση του πολιτιστικού τοπίου	1. Ενδυνάμωση του πρωτογενούς τομέα μέσω της μεταποίησης και της διασύνδεσης με την τουριστική επιχειρηματικότητα

Γενικός Στόχος 1: Ανάδειξη των στοιχείων του περιβάλλοντος και του πολιτισμού ως βάση για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής	Γενικός Στόχος 2: Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μέσω της συνεργασίας, της διασύνδεσης και της καινοτομίας
2. Ανάδειξη της ιδιαίτερης πολιτιστικής και παραγωγικής ταυτότητας μέσω της υποστήριξης πολιτιστικών εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων	2. Ενίσχυση - εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων εστίασης και δικτύωση αυτών για την αξιοποίηση της τοπικής παραγωγής και την προώθηση της ελληνικής κουζίνας
3. Ενίσχυση της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών και των σημαντικών περιοχών για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών Υπηρεσιών	3. Ενίσχυση της διασύνδεσης και της επικοινωνίας των νήσων με τον Πειραιά και τη Νοτιοανατολική Πελοπόννησο
4. Προώθηση δράσεων και έργων ερμηνείας περιβάλλοντος και καινοτόμων προσεγγίσεων ολοκληρωμένης πληροφόρησης του κοινού	4. Ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων στις αλιευτικές περιοχές και διασύνδεση με τους τομείς του περιβάλλοντος και του τουρισμού
5. Προώθηση έργων υποδομής για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, την κοινωνική συνοχή και την αειφορική διαχείριση των πόρων	5. Προώθηση της ενημέρωσης και εκπαίδευσης επιχειρηματιών για την αειφορική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους

Οι δράσεις του Τοπικού Προγράμματος, σύμφωνα με το πρότυπο και τις οδηγίες για την αναμόρφωση, παρουσιάζονται στον κάτωθι πίνακα:

Πίνακας 6: Δράσεις τοπικού προγράμματος

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
19.2.1 Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης
19.2.2 Ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους
19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη/ βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής
19.2.4 Βασικές υπηρεσίες & ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές
19.2.5 Παρεμβάσεις για τη βελτίωση υποδομών στον πρωτογενή τομέα
19.2.6 Ανάπτυξη και βελτίωση βιωσιμότητας δασών
19.2.7 Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με τον αγροτουρισμό
19.3.1: Γεύσεις Ελλήνων Εκλεκτές ΙΙ
19.3.2: Ενώνοντας τους δυναμικούς των Τοπικών Κοινοτήτων
19.3.3: Parks Protection III - Διαχείριση, προστασία και οικονομική ανάπτυξη προστατευόμενων περιοχών
19.3.4: Μικρές Μεσογειακές Ιστορίες ΙΙ – Η Μεσόγειος στο πιάτο
19.3.5: Συνεργασία για την παραγωγή νέων προϊόντων αγροδιατροφικού τομέα
19.4: Στήριξη για τις λειτουργικές δαπάνες και την εμφύχωση

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
4.2.1: Ίδρυση και εκσυγχρονισμός πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων από αλιείς, με σκοπό τη διαφοροποίηση δραστηριοτήτων καθώς και τη συμπλήρωση των εισοδημάτων τους (αλιευτικός τουρισμός, εστιατόρια, κ.λπ.)
4.2.2: Επενδύσεις που συμβάλλουν στην διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων με διαφοροποίηση εκτός των εμπορικών αλιευτικών δραστηριοτήτων που συνδυάζεται με επαγγελματικό επαναπροσανατολισμό.
4.2.3: Ίδρυση και εκσυγχρονισμός πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων με σκοπό την αύξηση της προστιθέμενης αξίας του αλιευτικού τομέα της περιοχής (αλιεία, υδατοκαλλιέργεια, μεταποίηση)
4.2.4: Υποδομές που μεγιστοποιούν τη συμμετοχή αλιείας/ υδατοκαλλιέργειας στη βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών
4.2.5: Υποδομές για την ενθάρρυνση της τουριστικής δραστηριότητας (ανάδειξη περιοχών, αξιοθέατων, μνημείων, θέσεις θέας, κ.λπ.)
4.2.6: Υποδομές και υπηρεσίες για τη βελτίωση ποιότητας ζωής στις αλιευτικές περιοχές (αποκατάσταση κτιρίων για κοινωφελή χρήση, ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων κ.λπ.)
4.3.1: Συνεργασία περιοχών με σημαντικές λιμενικές υποδομές
4.3.2: Θαλάσσιο περιβάλλον, παράκτιες απειλές και αλιεία

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την συσχέτιση των δράσεων, όπως τελικά διαμορφώθηκαν κατόπιν αναμόρφωσης, με τους γενικούς και ειδικούς στόχους του τοπικού προγράμματος, όπως καθορίστηκαν για την επίτευξη της τοπικής στρατηγικής της περιοχής παρέμβασης.

Διάγραμμα 1: Συσχέτιση Δράσεων και Ειδικών Στόχων του Τοπικού Προγράμματος

	Γενικός Στόχος 1					Γενικός Στόχος 2				
	Ε.Σ.1.1	Ε.Σ.1.2	Ε.Σ.1.3	Ε.Σ.1.4	Ε.Σ.1.5	Ε.Σ.2.1	Ε.Σ.2.2	Ε.Σ.2.3	Ε.Σ.2.4	Ε.Σ.2.5
19.2.1										✓
19.2.2						✓	✓			
19.2.3						✓	✓			
19.2.4	✓	✓	✓	✓	✓					
19.2.5					✓	✓				
19.2.6			✓		✓	✓				
19.2.7					✓					
19.3.1		✓					✓			
19.3.2										✓
19.3.3	✓	✓	✓							
19.3.4		✓					✓			
19.3.5		✓				✓	✓			
4.2.1						✓			✓	
4.2.2						✓			✓	
4.2.3						✓			✓	
4.2.4	✓	✓	✓					✓	✓	
4.2.5	✓	✓	✓					✓	✓	
4.2.6	✓	✓	✓					✓	✓	
4.3.1					✓			✓		
4.3.2			✓							

Συσχέτιση Τοπικού Σχεδιασμού & Προγραμματικού Πλαισίου 2014-2020 με γενικούς και ειδικούς στόχους τοπικής στρατηγικής

Στους επόμενους πίνακες τεκμηριώνεται η συσχέτιση των γενικών και ειδικών στόχων με το προγραμματικό πλαίσιο 2014 - 2020, με την υφιστάμενη κατάσταση, τη SWOT Ανάλυση και τις διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν με τους τοπικούς φορείς.

Διάγραμμα 1: Συσχέτιση Τοπικού Σχεδιασμού & Προγραμματικού Πλαισίου 2014-2020 με γενικούς και ειδικούς στόχους τοπικής στρατηγικής

		Τοπικός Σχεδιασμός														Προγραμματικό Πλαίσιο 2014 - 2020																							
		Υφιστάμενη κατάσταση					Αποτελέσματα SWOT Ανάλυσης					Προτάσεις Φορέων				Θεματικοί Στόχοι ΕΣΠΑ 2014 - 2020										Στρατηγικοί Στόχοι ΠΑΑ 2014 - 2020			Στόχοι ΕΠΑΛΘ 2014 - 2020		'Εξυπνη εξειδίκευση Έρευνας, Τεχνολογίας & Καινοτομίας Περιφέρειας Αττικής RIS3								
		I1	I2	I3	I4	I5	II1	II2	II3	II4	II5	III1	III2	III3	III4	III5	III6	A1	A2	A3	A4	A5	A6	A7	A8	A9	A10	B1	B2	B3	Γ1	Γ2	Δ1	Δ2	Δ3	Δ4	Δ5	Δ6	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1	Ε.Σ.1.1	✓				✓				✓							✓	✓	✓									✓								✓	✓	✓	
	Ε.Σ.1.2	✓				✓											✓	✓										✓								✓	✓		
	Ε.Σ.1.3	✓																	✓								✓												
	Ε.Σ.1.4	✓																										✓	✓								✓	✓	
	Ε.Σ.1.5		✓															✓									✓												
ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2	Ε.Σ.2.1		✓	✓				✓	✓	✓								✓	✓		✓						✓	✓	✓	✓			✓	✓				✓	✓
	Ε.Σ.2.2			✓					✓								✓	✓	✓		✓						✓	✓	✓								✓	✓	
	Ε.Σ.2.3				✓												✓	✓	✓			✓					✓	✓	✓										✓
	Ε.Σ.2.4	✓	✓						✓	✓	✓							✓	✓		✓						✓	✓	✓	✓									✓
	Ε.Σ.2.5								✓	✓	✓							✓									✓	✓	✓										✓

		Προγραμματικό Πλαίσιο 2014 - 2020																																					
		Πρόγραμμα δράσης του ΡΣΑ 2021 Περιφέρειας Αττικής								Πλαίσιο Δράσεων Προτεραιότητας (ΡΑΦ)			Σύμβαση για το Τοπίο & Διακήρυξη για το Πολιτιστικό Τοπίο						Εθνική Στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος																				
		E1	E2	E3	E4	E5	E6	E7	E8	ΣΤ1	ΣΤ2	ΣΤ3	Z1	Z2	Z3	Z4	Z5	Z6	H1	H2	H3	H4																	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1	Ε.Σ.1.1		✓	✓				✓	✓					✓	✓	✓		✓																					
	Ε.Σ.1.2		✓	✓				✓							✓	✓	✓	✓																					
	Ε.Σ.1.3		✓								✓	✓					✓		✓	✓								✓											
	Ε.Σ.1.4		✓	✓													✓																						
	Ε.Σ.1.5		✓						✓	✓							✓																						
ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 2	Ε.Σ.2.1				✓																						✓	✓		✓									✓
	Ε.Σ.2.2					✓			✓																														
	Ε.Σ.2.3	✓					✓																						✓										

Τεκμηρίωση σε σχέση με το Προγραμματικό Πλαίσιο 2014 – 2020

Οι γενικοί και ειδικοί στόχοι της τοπικής στρατηγικής έχουν επιλεγεί βάσει των αναγκών ικανοποίησης του τοπικού σχεδιασμού και παράλληλη κοινή στοχοθέτηση και ικανοποίηση του προγραμματικού πλαισίου 2014 – 2020.

Όπως προκύπτει από το παραπάνω διάγραμμα συσχετίσεων, οι γενικοί στόχοι κατανέμονται ισομερώς, με την πλειοψηφία των ειδικών στόχων να αντιστοιχούν σε πάνω από δύο ή και τρεις κατηγορίες των ομάδων τοπικού σχεδιασμού και προγραμματικού πλαισίου, αποδεικνύοντας την άμεση συσχέτιση των στόχων της τοπικής στρατηγικής σύμφωνα με τα προαπαιτούμενα.

Αναλυτικότερα, σύμφωνα με τον **τοπικό σχεδιασμό** ο Γενικός Στόχος 1 «**Ανάδειξη των στοιχείων του περιβάλλοντος και του πολιτισμού ως βάση για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής**», εξειδικεύεται σε ειδικούς στόχους με κατεύθυνση:

- την ενίσχυση δράσεων για την προστασία του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής κληρονομιάς και της ενημέρωσης του κοινού,
- την υλοποίηση έργων υποδομής για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής,
- την αειφορική διαχείριση των πόρων,
- την ανάδειξη της ιδιαίτερης πολιτιστικής, παραγωγικής και περιβαλλοντικής ταυτότητας και τη διαφοροποίηση/ ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος.

Οι ως άνω εξειδικεύσεις αποτελούν τμήμα του αναπτυξιακού προτύπου που σχεδιάζεται για την περιοχή με βάση το οποίο διαχειρίζονται αειφορικά οι πόροι, αναδεικνύονται τα στοιχεία του περιβάλλοντος, του πολιτισμού και της παραγωγής, ενισχύεται και εμπλουτίζεται το τουριστικό προϊόν, οργανώνονται και προβάλλονται και διασυνδέονται οι επισκέψιμοι χώροι, οι πολιτιστικές υποδομές & υλοποιούνται εκδηλώσεις προσαρμοσμένες στην τοπική ταυτότητα.

Οι ειδικοί στόχοι αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες της περιοχής και ικανοποιούν ταυτόχρονα το προγραμματικό πλαίσιο της περιόδου 2014 – 2020, εξυπηρετώντας την προώθηση της απασχόλησης & υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού (Α2) και την προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση αποδοτικής χρήσης πόρων (Α3).

Παράλληλα, εξυπηρετούνται οι απαιτήσεις που τίθενται από τη Στρατηγική για την Έξυπνη Εξειδίκευση έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας της Περιφέρειας Αττικής και ειδικότερα η ανάπτυξη τεχνολογιών και εφαρμογών διάδοσης πολιτιστικού ψηφιακού περιεχομένου (Δ3), καθώς επίσης και ο σχεδιασμός, η υλοποίηση και χρήση καινοτόμων συστημάτων προώθησης του πολιτιστικού αποθέματος (Δ4).

Ο Γενικός Στόχος 1 σχετίζεται συνολικά με τους στόχους και τις κατευθύνσεις που προκύπτουν από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για το Τοπίο και τη Διακήρυξη για το Πολιτιστικό Τοπίο. Και στα δύο στρατηγικά κείμενα η ολοκληρωμένη διαχείριση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, η ανάσχεση της αλλοίωσης των τοπίων και η προστασία τους ως κοινού πολιτιστικού και περιβαλλοντικού πόρου, η διαμόρφωση του πλαισίου συνεργασιών για την προστασία και τη διαχείριση των πολιτιστικών τοπίων, αποτελούν βασικές συνιστώσες.

Επίσης, ο Γενικός Στόχος 1 συνδυάζεται άμεσα με την προτεραιότητα 3 (προώθηση πράσινων επενδύσεων) του Πλαισίου Δράσεων Προτεραιότητας 2014 - 2020.

Σε αυτό αναγνωρίζεται το δυναμικό που διαθέτουν οι περιοχές NATURA 2000 για την οικονομία της χώρας και ιδιαίτερα για δύο βασικούς τομείς: α) τον τουρισμό, με την ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας του προσφερόμενου τουριστικού προϊόντος, και β)

τον πρωτογενή τομέα, με έμφαση στην ολοκληρωμένη διαχείριση της αγροτικής παραγωγής και της συνεισφοράς της στη διατήρηση των οικοσυστημικών υπηρεσιών και της βιοποικιλότητας.

Στο πλαίσιο αυτό υποστηρίζεται η εκπόνηση Ειδικών Σχεδίων Διαχείρισης σε επίπεδο ευρύτερων χωρικών ενότητων και με προσανατολισμό σε δράσεις/ επενδύσεις για την υποστήριξη/ προώθηση της αγροτικής παραγωγής ή/ και του οικοτουρισμού. Σε αυτά περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων:

α. Υποστήριξη των μέτρων ενίσχυσης και των αγροπεριβαλλοντικών μέτρων που προβλέπονται για τις περιοχές NATURA 2000.

β. Διατήρηση και ενίσχυση της βιοποικιλότητας στην άσκηση επιμέρους αγροτικών παραγωγικών δραστηριοτήτων.

γ. Ανάπτυξη υποδομών ερμηνείας περιβάλλοντος καθώς και εξυπηρέτησης/ διακίνησης επισκεπτών.

δ. Ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων περιβαλλοντικής/ οικολογικής πιστοποίησης αγροτικών προϊόντων καθώς και προσφερόμενων τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών.

Σύμφωνα με τον τοπικό σχεδιασμό ο Γενικός Στόχος 2 «**Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας μέσω της συνεργασίας, της διασύνδεσης και της καινοτομίας**», εξειδικεύεται σε ειδικούς στόχους με κατεύθυνση:

- την ενίσχυση δράσεων υποστήριξης του πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης,
- την προώθηση ενός νέου παραγωγικού προτύπου, όπου διασυνδέονται αναπτυξιακά ο πρωτογενής τομέας, η μεταποίηση και η παροχή τουριστικών υπηρεσιών, με έμφαση στην ποιότητα και στην ασφάλεια των παραγόμενων προϊόντων.
- την ανάπτυξη και ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα με την εισαγωγή καινοτόμων πρακτικών και την ενίσχυση της απευθείας διάθεσης των προϊόντων.
- την υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης επιχειρηματιών για την αειφορική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους.

Οι ειδικοί στόχοι αντικατοπτρίζουν τις ανάγκες της περιοχής και ικανοποιούν ταυτόχρονα το προγραμματικό πλαίσιο της περιόδου 2014 – 2020, εξυπηρετώντας τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων και του γεωργικού τομέα και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (Α4), Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας (Α10), Προώθηση της απασχόλησης & υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού (Α2), των Θεματικών Στρατηγικών Στόχων του ΕΣΠΑ 2014 – 2020.

Παράλληλα, εξυπηρετούνται οι απαιτήσεις που τίθενται από τη Στρατηγική για την Έξυπνη Εξειδίκευση έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας της Περιφέρειας Αττικής και ειδικότερα η παραγωγή πρώτων υλών υψηλής ποιότητας αγροδιατροφής (Δ1), η βελτίωση της ανταγωνιστικής θέσης των ελληνικών προϊόντων (Δ2) και η υποστήριξη καινοτόμων ιδιωτικών πρωτοβουλιών (Δ6).

Ο Γενικός Στόχος 2 συνδυάζεται άμεσα με το σύνολο των στόχων που προκύπτουν από το Πρόγραμμα Δράσης του νέου Ρυθμιστικού Σχεδίου 2021 του Περιφερειακού Πλαισίου Αττικής και ειδικότερα, με τις εξειδικεύσεις της Χωρικής ενότητας της Νησιωτικής Αττικής (Ε1 έως Ε8).

Σχετίζεται, τέλος, συνολικά με τους στόχους και τις κατευθύνσεις που προκύπτουν από την Εθνική στρατηγική για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου περιβάλλοντος στο πλαίσιο ανάπτυξης της γαλάζιας οικονομίας και υποστήριξης δράσεων αειφόρων τουριστικών δραστηριοτήτων (H1 έως H4).

Τεκμηρίωση σε σχέση με την υφιστάμενη κατάσταση, τη SWOT ανάλυση και τις διαβουλεύσεις με τους τοπικούς φορείς

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης, τη SWOT ανάλυση και τις διαβουλεύσεις με τους τοπικούς φορείς διαμορφώθηκαν οι βασικοί στόχοι του Τοπικού Προγράμματος όπου είναι η στήριξη του τομέα παροχής υπηρεσιών και του τουριστικού τομέα, σε συνδυασμό με τη στήριξη των γεωργικών προϊόντων και την πρόθεση αύξησης της προστιθέμενης αξίας τους με τη δημιουργία ή/και εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων εστίασης για την αξιοποίηση της τοπικής γεωργικής παραγωγής και την προώθηση της τοπικής γαστρονομίας.

Από τις ως άνω προσεγγίσεις επίσης, προέκυψε η αναγκαιότητα υλοποίησης έργων υποδομής και αρδευτικών έργων για την περιοχή, η υλοποίηση δράσεων για την εξοικονόμηση ενέργειας, η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών επιχειρηματικότητας και καινοτόμων επιχειρηματικών με βάση τον πρωτογενή τομέα, η προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και του φυσικού περιβάλλοντος ως πόρων ενίσχυσης και διαφοροποίησης του τουριστικού προϊόντος.

Σημαντική κατεύθυνση αποτελεί η υλοποίηση έργων που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση του τουριστικού αποθέματος των νησιών, καθώς και έργων υποδομών που σχετίζονται με την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, τη διατήρηση και ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους επισκέπτες.

8.2. Στρατηγική τοπικού προγράμματος CLLD/LEADER 2014-2020 «Πολιτισμός και Περιβάλλον "Έν Πλω"»

Η 1^η Αναμόρφωση του τοπικού προγράμματος, δεν συνιστά μεταβολή της ανάπτυξης της στρατηγικής του τοπικού προγράμματος σύμφωνα με την υποβληθείσα αρχική πρόταση, τόσο ως προς την επιλογή βασικών κατευθύνσεων όσο και της κύριας αναπτυξιακής στρατηγικής.

Οι γενικοί στόχοι του Τοπικού Προγράμματος απορρέουν άμεσα από όλους τους στρατηγικούς στόχους και τα οράματα του Προγραμματικού Πλαισίου 2014 - 2020 και οδηγούν στην επιλογή των θεματικών κατευθύνσεων της τοπικής αναπτυξιακής στρατηγικής. Οι θεματικές κατευθύνσεις καθορίζονται με βάση τις τοπικές ανάγκες, τα χαρακτηριστικά, τις δυνατότητες και τις προοπτικές της περιοχής, ενώ η αναπτυξιακή στρατηγική διαρθρώνεται γύρω από μια βασική θεματική κατεύθυνση η οποία συνδέεται με τις δευτερεύουσες συμπληρωματικές κατευθύνσεις.

Για την περιοχή παρέμβασης των Νήσων Αττικής, η κύρια θεματική κατεύθυνση του Τοπικού Προγράμματος «**Πολιτισμός & Περιβάλλον "Έν Πλω"**» είναι η **εισαγωγή πρακτικών για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής**, και τούτο τεκμηριώνεται ως εξής:

Η ενίσχυση των στοιχείων του πολιτιστικού και φυσικού περιβάλλοντος, η αύξηση της επιτόπου κατανάλωσης προϊόντων και η ανάπτυξη οικονομικών σχέσεων με την ευρύτερη θαλάσσια και παράκτια περιοχή θα δώσει νέα ταυτότητα στο τουριστικό προϊόν και νέες θέσεις εργασίας στη δημιουργική οικονομία.

Οι δευτερεύουσες άμεσες θεματικές κατευθύνσεις που συνδέονται με το Τοπικό Πρόγραμμα είναι οι ακόλουθες:

- Υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και την ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας
- Προώθηση της συμμετοχής, της συνεργασίας, της δικτύωσης και της ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ διαφορετικών περιοχών και εταιρών
- Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού
- Ενίσχυση δράσεων και παρεμβάσεων για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή
- Ενίσχυση της καινοτομίας και των καινοτόμων παρεμβάσεων

Οι δευτερεύουσες έμμεσες θεματικές κατευθύνσεις που συνδέονται με το Τοπικό Πρόγραμμα είναι οι ακόλουθες:

- Διασύνδεση τομέων και οικονομικών παραγόντων
- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα
- Υλοποίηση κοινωνικών δράσεων για την επίτευξη κοινωνικής συνοχής και την καταπολέμηση της φτώχειας
- Υλοποίηση δράσεων για την αντιμετώπιση της προσφυγικής / μεταναστευτικής κρίσης.

Συμπερασματικά:

Η περιοχή παρέμβασης διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα από πλευράς κλίματος, φυσικού - πολιτιστικού - ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και γεωγραφικής θέσης για την περαιτέρω ανάπτυξη του πρωτογενούς και τριτογενούς τομέα της οικονομίας.

Μέσω της βελτίωσης των τουριστικών υποδομών, της αξιοποίησης των πολιτιστικών υποδομών, της δημιουργίας δικτύου επισκέψιμων χώρων και της ενίσχυσης του εναλλακτικού τουρισμού, απώτερος στόχος είναι η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και η ανάπτυξη της «τουριστικής ταυτότητας» των περιοχών των Νήσων Αττικής.

Σε συνδυασμό με την προώθηση δράσεων για την ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης ενισχύεται η τοπική επιχειρηματικότητα και διασυνδέονται διαφορετικοί τομείς της οικονομίας.

Ο νησιωτικός χαρακτήρας της περιοχής με τα ζητήματα επικοινωνίας, που αντικειμενικά υπάρχουν, ενισχύει τις όποιες αρνητικές υφιστάμενες προοπτικές παρουσιάζει. Όμως ακριβώς αυτός ο νησιωτικός χαρακτήρας σε συνδυασμό με την αύξηση των κατοίκων θέτει και μια βασική κατεύθυνση που είναι η υποστήριξη της **ενιαίας λειτουργίας του χώρου**.

Η ενιαία αυτή λειτουργία ενισχύεται από τη συμμετοχή στο δίκτυο του Πειραιά ως διοικητικού κέντρου, από τον κοινό πολιτιστικό χαρακτήρα και από την κοινή, αλλά και συμπληρωματική, παραγωγική βάση.

Η βάση αυτή ενισχύεται επίσης μέσω της ενοποίησης στον τριτογενή τομέα. Βασικά σημεία αποτελούν:

- **Το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον και η ανάδειξη των τοπικών ιδιαιτεροτήτων**
- **Ο πρωτογενής τομέας και η μεταποίηση προϊόντων της τοπικής παραγωγής**
- **Η ενίσχυση του αναγνωρίσιμου τουριστικού προϊόντος**

– **Η τοπική επιχειρηματικότητα στον τουριστικό τομέα και στις υπηρεσίες**

Στόχος είναι η δημιουργία συναντίληψης ενός κοινού οράματος σε μια ενιαία περιοχή παρέμβασης, όπου θα συγκεντρώνει μια σειρά πλεονεκτημάτων και προοπτικών-ευκαιριών, σε κοινούς τομείς ανάπτυξης, όπως:

- η ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης,
- η ανάπτυξη της αλιείας και των συναφών δραστηριοτήτων,
- η ενίσχυση της τουριστικής ταυτότητας ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε νήσου,
- η ανάδειξη και διατήρηση των τοπίων, των οικοσυστημάτων, των ειδών και της βιοποικιλότητας,
- η προστασία και διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000 και ειδικότερα των νέων θαλάσσιων περιοχών NATURA 2000,
- η ανάδειξη των ιδιαίτερων στοιχείων του πολιτιστικού περιβάλλοντος κάθε νήσου,
- η οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική ενδυνάμωση, μέσω της προώθησης ενός νέου παραγωγικού προτύπου.

Σημαντικό κοινό χαρακτηριστικό είναι η ανάγκη για την υποστήριξη και προώθηση ενός παραγωγικού προτύπου που θα εδράζει στο τρίπτυχο **Πολιτισμός – Περιβάλλον - Παραγωγή**.

Βασική συνιστώσα στην ως άνω προσέγγιση αποτελεί η υποστήριξη του πρωτογενούς τομέα στη βάση των προϊόντων γεωργίας και αλιείας και η συσχέτιση τους με το διατροφικό κλάδο και τον τουριστικό τομέα εν γένει.

Στόχος είναι να προωθηθούν, να ενισχυθούν και να αναδειχθούν μέσω ενός ενιαίου σχεδιασμού οι ιδιαιτερότητες και τα τοπικά χαρακτηριστικά κάθε νήσου, οργανώνοντας τη βάση για τη δημιουργία διαφοροποιημένων και στοχευμένων θεματικών πακέτων τουρισμού, που θα λειτουργούν διακριτά, αλλά και συμπληρωματικά.

Αποτελεί κατεύθυνση η διαμόρφωση μιας ποικιλότητας προσφοράς προϊόντων τουρισμού, μέσω της ανάδειξης των διαφορετικών χαρακτηριστικών της φύσης, του πολιτισμού και της παραγωγής.

Οι χώροι πληροφόρησης, τα μουσεία, οι διαδρομές και τα μονοπάτια και οι υπηρεσίες, όπως και οι επιμέρους καλλιτεχνικές εκδηλώσεις θα εξυπηρετούν την κοινή αυτή αντίληψη, ενώ παράλληλα θα υποστηρίζονται μεταξύ τους αθροίζοντας συνολικά **ένα «μεγάλο» και ανταγωνιστικό τουριστικό προϊόν, όπου η θάλασσα αποτελεί το δρόμο επικοινωνίας αλλά και τη βάση της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης.**

9. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Γενικά:

1. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά μπορούν να είναι πρωτότυπα, ακριβή αντίγραφα ή νομίμως επικυρωμένα. Σε περίπτωση υποβολής φωτοαντιγράφων θα πρέπει επιπλέον να υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία να αναφέρεται ότι *"τα φωτοαντίγραφα που προσκομίζονται στο φάκελο υποψηφιότητας είναι πιστά αντίγραφα των πρωτοτύπων"*.
2. Οι απαιτούμενες Υπεύθυνες Δηλώσεις είναι της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α' 75), όπως εκάστοτε ισχύει, με θεώρηση γνησίου υπογραφής. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος είναι νομικό πρόσωπο τις σχετικές Υπεύθυνες Δηλώσεις που αφορούν το ίδιο το νομικό πρόσωπο υπογράφει ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού.
3. Δικαιολογητικά αλλοδαπών υποψηφίων, εφόσον εκδίδονται από αλλοδαπή αρχή πρέπει να είναι επίσημα μεταφρασμένα στα ελληνικά. Σε διαφορετική περίπτωση δεν λαμβάνονται υπόψη.

Εάν σε κάποια χώρα βεβαιώνεται από οποιαδήποτε αρχή της ότι δεν εκδίδεται κάποιο/κάποια από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται ανωτέρω, αντικαθίστανται από ένορκη βεβαίωση του υποψηφίου ή, αν ούτε αυτή προβλέπεται, από Υπεύθυνη Δήλωσή του ενώπιον δικαστικής ή άλλης αρχής της χώρας εγκατάστασής του, στην οποία θα δηλώνεται ότι στη συγκεκριμένη χώρα δεν εκδίδονται τα συγκεκριμένα δικαιολογητικά και ότι ο υποψήφιος πληροί τα κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα.

Πίνακας 7: Πίνακας Δικαιολογητικών (Δ)

Σύμφωνα με την Πρόσκληση (Μέρος Β, Άρθρο 7):

«Κατά την υποβολή της Αίτησης στήριξης στο ΠΣΚΕ ο επενδυτής υποχρεούται σωρευτικά:

α) να συμπληρώσει, καταχωρώντας στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων τα σχετικά πεδία του σημείου «ΥΠΟΒΟΛΗ» του ΠΣΚΕ όπως αυτά εμφανίζονται στο Παράρτημα Ι.1: Αίτηση Στήριξης

β) να επισυνάψει πλήρως συμπληρωμένο το Παράρτημα Ι.2 σε PDF μορφή. Το Υπόδειγμα Ι.2 Αίτηση στήριξης - Συμπληρωματικά Στοιχεία, παρέχεται από την ΟΤΔ συνημμένο στην παρούσα πρόσκληση αλλά μπορεί να αναζητηθεί και στους ιστότοπους www.espa.gr www.agrotikianaptixi.gr και <http://atticalag.gr/>.

γ) να επισυνάψει ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ τα φορολογικά έντυπα που προβλέπονται από την πρόσκληση σε μορφή PDF. Επισημαίνεται ότι το ΠΣΚΕ δέχεται μεμονωμένα αρχεία μεγέθους έως 10MB και υποβολή αρχείων συνολικού μεγέθους έως 50 MB ανά αίτηση στήριξης.

δ) Δεν επισυνάπτεται ηλεκτρονικά κανένα άλλο αρχείο στο ΠΣΚΕ.»

Ακολουθεί Πίνακας παρουσίασης των απαιτούμενων δικαιολογητικών και της υποχρέωσης επισύναψης στο ΠΣΚΕ και στο Φυσικό Φάκελο.

A/A (Δ)	Κωδικός	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Υποχρέωση Επισύναψης ΠΣΚΕ	Επισύναψη στο Φυσικό Φάκελο
1.	19.2_101	Απόφαση ορισμού νόμιμου εκπροσώπου, Απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα για υποβολή πρότασης, ΦΕΚ, Πίνακες μετόχων/εταίρων, Καταστατικό ή σχέδιο καταστατικού.	ΟΧΙ	ΝΑΙ
2.	19.2_102	Μελέτη Βιωσιμότητας	ΟΧΙ	ΝΑΙ
3.	19.2_103	Αποδεικτικά κατοχής/χρήσης ακινήτου	ΟΧΙ	ΝΑΙ
4.	19.2_104	Τοπογραφικό διάγραμμα, Αρχιτεκτονικά σχέδια,	ΟΧΙ	ΝΑΙ

A/A (Δ)	Κωδικός	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Υποχρέωση Επισύναψης ΠΣΚΕ	Επισύναψη στο Φυσικό Φάκελο
		Φωτογραφική Τεκμηρίωση, ΦΕΚ Παραδοσιακού οικισμού, Τοπικά Σύμφωνα.		
5.	19.2_105	Υπεύθυνες Δηλώσεις, Άλλες Τυποποιημένες Δηλώσεις.	ΝΑΙ	ΝΑΙ
6.	19.2_106	Ε1, Ε9, Ε3, Ε5, Ε7, Εκκαθαριστικά Δ.Ο.Υ., Έναρξη ΔΟΥ / ΚΑΔ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
7.	19.2_106	Ισολογισμοί, Βιβλία Β και Γ κατηγορίας, Αναλυτικές Καταστάσεις ΙΚΑ, Μητρώο αγροτών (για αγρότες)	ΟΧΙ	ΝΑΙ
8.	19.2_107	Άδεια Υπηρεσιακού Συμβουλίου ή άλλου Αρμόδιου Οργάνου / καταστατικό ΔΕΚΟ.	ΟΧΙ	ΝΑΙ
9.	19.2_108	Αντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου	ΝΑΙ	ΝΑΙ
10.	19.2_109	Βεβαίωση για ΑΜΕΑ από Αρμόδιο Φορέα, Βεβαίωση ΟΑΕΔ.	ΝΑΙ	ΝΑΙ
11.	19.2_110	Πτυχίο / Βεβαίωση Σπουδών / Βεβαίωση Επαγγελματικής Κατάρτισης, Βιογραφικά Σημειώματα	ΟΧΙ	ΝΑΙ
12.	19.2_111	Βεβαίωση εργοδότη / φορέα, Συμβάσεις απασχόλησης, Βεβαίωση από Τοπικά Δίκτυα.	ΟΧΙ	ΝΑΙ

A/A (Δ)	Κωδικός	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Υποχρέωση Επισύναψης ΠΣΚΕ	Επισύναψη στο Φυσικό Φάκελο
13.	19.2_112	Δικαιολογητικά Κάλυψης Ιδιωτικής Συμμετοχής	ΟΧΙ	ΝΑΙ
14.	19.2_113	Βεβαίωση Αρμόδιου Διοικητικού Φορέα για παραγωγή προϊόντων ή την επεξεργασία πρώτων υλών, ποιότητας βάσει προτύπων.	ΟΧΙ	ΝΑΙ
15.	19.2_114	Άδεια Λειτουργίας, Άδεια Εγκατάστασης, Άδεια Δόμησης, Επιμέρους Άδειες, Αιτήσεις για την έκδοση των προηγούμενων, Σήμα ΕΟΤ (για καταλύματα), Εγκεκριμένες Μελέτες.	ΟΧΙ	ΝΑΙ
16.	19.2_115	Ιδιωτικά Συμφωνητικά	ΟΧΙ	ΝΑΙ
17.	19.2_116	Άλλο	ΟΧΙ	ΝΑΙ
18.		Φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση οφειλών της επιχείρησης από την οποία να προκύπτει ότι δεν είναι υπόχρεη σε ανάκτηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής. (Σε περίπτωση χρήσης ου Καν. ΕΕ 651/2014)	ΝΑΙ	ΝΑΙ

Δικαιολογητικά για έλεγχο Προβληματικής Επιχείρησης (Σε περίπτωση χρήσης άρθρου 14 Καν. 651/2014)-ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.4

Α/Α (Δ)	Κωδικός	Περιγραφή Δικαιολογητικού	Υποχρέωση Επισύναψης ΠΣΚΕ	Επισύναψη στο Φυσικό Φάκελο
1. Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας ατομικής μορφής:				
19.		Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε πτώχευση, ότι δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελούν υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης, ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 ΠτΚ, εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία.	ΟΧΙ	ΝΑΙ
2. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:				
20.		Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε πτώχευση, ότι δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελούν υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 ΠτΚ, εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της	ΟΧΙ	ΝΑΙ

		επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία		
21.		Ισολογισμούς τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν .(Μόνο για μεγάλες επιχ.)	OXI	NAI
3.Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ κατηγορίας:				
22.		Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε πτώχευση, ότι δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελούν υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 ΠτΚ, εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία	OXI	NAI
23.		Βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος από την αρμόδια Οικονομική Αρχή (Δ.Ο.Υ.) και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών (Μόνο για μεγάλες επιχ.)	OXI	NAI
4.Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής				
24.		Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να	OXI	NAI

		προκύπτει ότι δεν τελούν υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή		
25.		Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση του ν.1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή	ΟΧΙ	ΝΑΙ
26.		Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 106ια του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπτωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία	ΟΧΙ	ΝΑΙ
5.Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας				
27.		Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή	ΟΧΙ	ΝΑΙ
28.		Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση του ν.1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή	ΟΧΙ	ΝΑΙ
29.		Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να	ΟΧΙ	ΝΑΙ

		προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 106ια του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπτωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και		
30.		Ισολογισμούς τελευταίων τριών διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάση Κ.Α.Χ.	ΟΧΙ	ΝΑΙ
6. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ κατηγορίας:				
31.		Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή	ΟΧΙ	ΝΑΙ
32.		Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση του ν.1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή	ΟΧΙ	ΝΑΙ
33.		το πιο πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό και οι τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις αυτού, μαζί με τα αντίστοιχα ΦΕΚ δημοσίευσης όπου αυτή προβλέπεται και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν.	ΟΧΙ	ΝΑΙ
7. Το σύνολο των επιχειρήσεων				

34.		<p>Το σύνολο των επιχειρήσεων θα δηλώνουν υπευθύνως ότι: «Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.»</p>	ΟΧΙ	ΝΑΙ
-----	--	---	-----	-----

Πίνακας 8: Οδηγός ποσοστών επιχορήγησης και έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών

Πλαίσιο Υλοποίησης	Υποδράση	Ποσοστό επιχορήγησης	Επιλεξιμότητα δαπανών	Παρατηρήσεις
Καν. 1305/2013	19.2.1.1	<u>Άρθρο 14:</u> 100% έως 20.000,00€	Από την ημερομηνία έγκρισης του τοπικού προγράμματος (12-12-2016) μόνο οι Γενικές Δαπάνες. Από την οριστική υποβολή των αιτήσεων οι υπόλοιπες δαπάνες.	Γεωργικός Τομέας
	19.2.3.1	40%: Μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις Αττική 75%: Μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους (αφορά μόνο σε Κύθηρα και Αντικύθηρα)	Η επιλεξιμότητα όλων των δαπανών αρχίζει μετά την υποβολή της αίτησης στήριξης και με την ευθύνη του δικαιούχου	Επενδύσεις άρθρου 17 καν. 1305/2013.
Καν. 651/2014	19.2.3.3 19.2.3.4 19.2.3.5	<u>Επενδύσεις άρθρου 14:</u> 40%: Μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις Αττική <u>Επενδύσεις άρθρου 22:</u> 65%: Μη εισηγμένες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις που λειτουργούν έως 5έτη χωρίς διανομή κερδών.	Η επιλεξιμότητα όλων των δαπανών αρχίζει μετά την υποβολή της αίτησης στήριξης και με την ευθύνη του δικαιούχου	Τηρείται ο χαρακτήρας κινήτρου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού, για τις περιπτώσεις επενδύσεων του άρθρου 14 του Κανονισμού (περιφερειακές ενισχύσεις).
Καν. 1407/2013	19.2.1.1 19.2.1.2	100% έως 20.000,00€	Από την ημερομηνία έγκρισης του τοπικού προγράμματος (12-12-2016), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.	Δασικός Τομέας (19.2.1.1)
	19.2.2.2 19.2.6.2	40%: Αττική 75%: Μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους (αφορά μόνο σε Κύθηρα – Αντικύθηρα)	Από την ημερομηνία έγκρισης του τοπικού προγράμματος (12-12-2016), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.	
	19.2.2.6	40% Αττική 75% Μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους (αφορά μόνο σε Κύθηρα – Αντικύθηρα) για επιχειρήσεις μεταποίησης γεωργικών προϊόντων (άρθρο 17 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013. 65% για πολύ μικρές έως μικρές επιχειρήσεις βάσει του άρθρου 19 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013.	Από την ημερομηνία έγκρισης του τοπικού προγράμματος (12-12-2016), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.	N. 4235/2014 και ΚΥΑ 543/34450/24-3-2017. Η επενδυτική Πράξη θα πρέπει να αφορά μόνο σε ένα από τα δύο άρθρα (17 ή 19 του Καν. 1305/2013.
	19.2.2.3 19.2.2.4 19.2.7.3	Έως 65%	Από την ημερομηνία έγκρισης του τοπικού προγράμματος (12-12-2016), σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.	

Πίνακας 9: Ένταση Ενίσχυσης

ΔΡΑΣΗ	ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΩΣ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
19.2.1 Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης	19.2.1.1	Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης στο γεωργικό και το δασικό τομέα	100%	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013 (δασικός τομέας) ή Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013 Άρθρο 14 (γεωργικός τομέας)	Οι πράξεις που είναι επιλέξιμες θα πρέπει να έχουν φυσικό αντικείμενο το οποίο δεν καλύπτεται από την εφαρμογή του μέτρου 1 του ΠΑΑ 2014-2020. Ο προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης είναι έως 20.000€
	19.2.1.2	Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης σε ΜΜΕ αγροτικών περιοχών	100%	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013	
19.2.2 Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους	19.2.2.2	Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν για την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	40%	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013	Σύμφωνα με τον πίνακα 2 της Πρόσκλησης Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις στην Αττική
			75%	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2015	Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους
	19.2.2.3	Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	65%	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013	Σύμφωνα με τον πίνακα 2 της Πρόσκλησης Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις Η εφαρμογή της υπό-δράσης αφορά σε ειδικά προϊόντα ή περιοχές ή κατηγορίες δικαιούχων οι οποίες έχουν προκύψει μέσω της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης και εξειδικεύονται στην αναμορφωμένη πρόταση. Επιπροσθέτως, μπορεί να περιλαμβάνει και τους εκσυγχρονισμούς των

ΔΡΑΣΗ	ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΩΣ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
					επιχειρήσεων με την προϋπόθεση ότι αναφέρεται στο αναμορφωμένο κείμενο.
	19.2.2.4	Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1 ^η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής.	65%	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013	Σύμφωνα με τον πίνακα 2 της Πρόσκλησης Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις Η εφαρμογή της υπό-δράσης αφορά σε ειδικά προϊόντα ή περιοχές ή κατηγορίες δικαιούχων οι οποίες έχουν προκύψει μέσω της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης και εξειδικεύονται στην αναμορφωμένη πρόταση. Επιπροσθέτως, μπορεί να περιλαμβάνει και τους εκσυγχρονισμούς των επιχειρήσεων με την προϋπόθεση ότι αναφέρεται στο αναμορφωμένο κείμενο.
	19.2.2.6	Ενίσχυση επενδύσεων οικοτεχνίας και πολύ-λειτουργικών αγροκτημάτων με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής. ¹⁰	75%	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013	Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους
40%			Αττική, άρθρο 17		

¹⁰ Ν. 4235/2014 και ΚΥΑ 543/34450/24.3.2017. Η επενδυτική πράξη θα πρέπει να αφορά μόνο σε ένα από τα δύο άρθρα (17 ή 19) του Καν. (ΕΕ) 1305/2013 και όχι και στα δύο άρθρα.

ΔΡΑΣΗ	ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΩΣ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
			65%		Πολύ μικρές & Μικρές Επιχειρήσεις, άρθρο 19
19.2.3 Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής	19.2.3.1	Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	40%	Κανονισμός (ΕΕ) 1305/2013, Παράρτημα II	Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις στην Αττική
			75%		Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους
	19.2.3.3	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	65%	Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, άρθρο 22	Μη εισηγμένες μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που λειτουργούν έως 5 έτη χωρίς διανομή κερδών
			40%		Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, άρθρο 14
	19.2.3.4	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1 ^η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	65%	Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, άρθρο 22	Μη εισηγμένες Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, που λειτουργούν έως 5 έτη χωρίς διανομή κερδών
			40%		Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, άρθρο 14

ΔΡΑΣΗ	ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΩΣ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
	19.2.3.5	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κ.λπ.) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής.	65%	Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, άρθρο 22	Μη εισηγμένες Μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις που λειτουργούν έως 5 έτη χωρίς διανομή κερδών
			40%	Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014, άρθρο 14	Μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις // Αττική νησιά, Νότιο Αιγαίο
19.2.6 Ανάπτυξη και βελτίωση βιωσιμότητας δασών	19.2.6.2	Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων	40%	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2012	Στερεά Ελλάδα, Δυτική Μακεδονία, Αττική Αφορά ΜΜΕ
			75%	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2010	Μικρά Νησιά του Αιγαίου Πελάγους ¹¹

¹¹ **Μικρά Νησιά Αιγαίου:** Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και νησιά Θάσος, Σαμοθράκη, Σποράδες, Κύθηρα, Αντικύθηρα, Αμμουλιανή, Γαύδος και νησιά Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας εξαιρουμένης της Εύβοιας.

ΔΡΑΣΗ	ΥΠΟ-ΔΡΑΣΗ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΕΩΣ	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ
19.2.7 Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων	19.2.7.3	Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με τον αγροτουρισμό	65%	Κανονισμός (ΕΕ) 1407/2013	Δεν είναι επιλέξιμη η ίδρυση και λειτουργία ΕΣΚ ¹² . Μέλη του συνεργατικού σχήματος μπορούν να είναι μόνο επιχειρήσεις ομοειδών ή συμπληρωματικών προϊόντων.

¹² Επιχειρησιακή Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ)